

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

BUDSJETT 2021 ØKONOMIPLAN 2021 - 2024

Rådmannens forslag

BUDSJETT 2021
ØKONOMIPLAN 2021-2024
Rådmannens forslag

INNHALDSFORTEGNELSE:

1. RÅDMANNEN HAR ORDET	7
2. OPPSUMMERING AV HOVEDTREKKENE I BUDSJETT 2021 OG ØKONOMIPLANEN FOR 2021-24	9
3. KLIMABUDSJETT FOR 2021-24.	12
Innledning	12
Tønsbergs klimamål	12
Status for klimagassutslipp	14
Klimabudsjettet 2021	15
Tiltak i klimabudsjettet 2021	16
Fremtidige tiltak for budsjettperioden som er skissert i klimaplanen	19
Andre tiltak	20
4. RAMMEBETINGELSER OG PLANFORUTSETNINGER	22
Regjeringens opplegg og føringer for budsjett 2021	22
Befolkningsutvikling og prognoser for 2021-24.	25
5. ØKONOMIPLAN FOR 2021-24	27
Hovedoversikt	27
Økonomiske mål for sunn økonomi	28
Kommunens inntektskilder	30
Frie inntekter, skatt og rammetilskudd	31
Kommunens bruk av midlene	32
Lønn og sosiale utgifter	33
Pensjon	33
Finans	34
Avkastning av langsiktige plasserte midler	34

Investeringer og finansiering	34
Gjeld og fondsmidler	36
Driftsbudsjettet for 2021-24 og hvordan det er saldert	36
Revisjon og kontroll	37
6. HANDLINGSROM 2024	38
7. RISIKOVURDERING AV FORUTSETNINGENE	40
8. TJENESTENE PER RAMMEOMRÅDE	42
Politisk styring, rådmann og sentrale staber	42
HR	44
Økonomi og virksomhetsstyring	51
Digitalisering, kommunikasjon og administrativ støtte	55
Oppvekst og læring	61
Mestring og helse	72
Samfunns- og næringsutvikling	81
Kultur, nærdemokrati og inkludering	90
Kirkelig fellesråd	101
Eiendom og tekniske tjenester	103
9. ØKONOMISKE OVERSIKTER OG TABELLER	113
VEDLEGG 1 - DOKUMENTASJON OM PLANFORUTSETNINGER	122
Regjeringens opplegg og føringer for budsjett 2021	122
Tønsberg kommunes utgiftsbehov i 2021 – utslag på kriteriene	123
Tønsberg kommunes skatteprognose og inntekts(skatte)utjevning	124
VEDLEGG 2 - PRISER OG GEBYRER 2021	125

1. Rådmannen har ordet

Et budsjett for fremtidig handlingsrom

Dette dokumentet er rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for Tønsberg kommune for perioden 2021 til 2024. Målet er at kommunen skal være i stand til å tilby best mulig tjenester til innbyggerne. Samtidig må vi håndtere en krevende økonomisk situasjon for kommunen, og legge grunnlaget for å skape økt økonomisk handlingsrom i årene som kommer.

Stort behov for tjenester

Kommunens økonomi er preget av økende utgifter og inntekter som flater ut. Slik var det også ved inngangen til 2020. De økte utgiftene skyldes i hovedsak økt behov for de tjenestene kommunene tilbyr, og særlig rettighetsbaserte tjenester. Kommunens inntekter kommer i hovedsak som overføringer fra staten.

Budsjettet for inneværende år ble balansert ved bruk av fond og engangsmidler som kommunen mottok i forbindelse med sammenslåingen av Re og Tønsberg. I tillegg ble overføringene til rammeområdene redusert med rundt 2 prosent i forhold til beregnet ressursbehov. Slike kutt er krevende for organisasjonen.

Egil Johansen, rådmann.

«Handlingsrom 2024»

Det er fremdeles et stort behov for omstilling for å sikre kommunen en bærekraftig økonomi. Høsten 2019 ble det vedtatt å gjennomføre et omstillingsprosjekt som fikk navnet «Handlingsrom 2024», og prosjektet ble igangsatt i januar 2020. Det overordnede målet for prosjektet, er å skaffe kommunen økt økonomisk handlingsrom.

Rundt 500 ansatte, ledere, tillitsvalgte og politikere har vært involvert i en omfattende prosess for å identifisere mulige omstilling- og effektiviseringstiltak. Resultatet av prosessen var i første omgang 2000 innspill, som etter en grundig gjennomgang og vurdering munnet ut i 87 konkrete forslag. Disse forslagene ble presentert i en orienteringssak til kommunestyret i september 2020. Kommunestyret tok saken til orientering, men valgte samtidig å ta ut tre av de foreslåtte tiltakene. Politikerne sa nei til å øke betalingssatsene i SFO, til å kutte fergetilbudet mellom Husvik og Husøy, og til å redusere tjenestetilbudet ved Sidebygningen og Grønn omsorg. I etterkant av kommunestyrets behandling har jeg også selv valgt å ta ut to av forslagene. Jeg fremmer ikke forslag om å kutte undervarmen på Tønsberg torv, og jeg foreslår ikke å kutte tilbudet om åpen barnehage. De øvrige forslagene er lagt til grunn for arbeidet med dette dokumentet.

Som en del av «Handlingsrom 2024» har det også blitt foretatt en justering av kommunens finansstrategi. I kombinasjon med en lav rente, utgjør endringene en beregnet besparelse på rundt 34 millioner kroner i 2021.

Tiltakene i «Handlingsrom 2024», inkludert finans, utgjør en samlet besparelse for kommunen på rundt 94 millioner kroner i 2021. Innsparingstiltakene vil bli fulgt tett opp for å sikre at de økonomiske gevinstene tas ut. Arbeidet vil bli krevende og merkes i alle deler av kommunen, både

sentralt og ute i virksomhetene der tjenestene leveres. Et nært samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste er viktig for å sikre medvirkning i omstillingsarbeidet, og for å kunne opprettholde et godt arbeidsmiljø. På grunn av usikkerhet knyttet til fremdrift og gjennomføring av tiltakene er det i budsjettet satt av en reserve på 15 millioner kroner i 2021 og 18 millioner kroner i 2022. Pandemien gjør også at dette budsjettforslaget legges fram i en situasjon preget av usikkerhet.

Handlingsrom 2024 kan ikke gjennomføres uten at det også merkes i form av et noe redusert tjenestetilbud til innbyggere og brukere på enkelte områder. Men målet er å sikre en bærekraftig økonomi, og skape rom for å utvikle tjenester og gjennomføre nødvendige investeringer i framtiden.

Til tross for omfattende innsparingstiltak, er det behov for å bruke fondsmidler for å budsjettet i balanse også i 2021. I budsjettforslaget er det lagt opp til å bruke 25 millioner kroner av kommunens driftsfond. Fondet vil etter dette utgjøre rundt 216 millioner kroner. Det er noe mindre enn anbefalt, og vi må styre mot et overskudd mot slutten av økonomiplanperioden, slik at vi kan bygge opp et mer robust driftsfond for fremtiden.

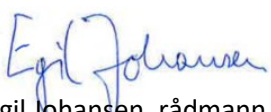
Lyspunkter

Selv om den økonomiske situasjonen er krevende, finnes det også lyspunkter. Det er gjennomført organisatoriske endringer gjennom 2020 som legger bedre til rette for både effektiv drift, kontroll og økonomistyring. Veksten i kommunens merforbruk har avtatt, og dette tyder på at vi er i ferd med å bryte en negativ trend.

Tønsberg er også en svært attraktiv kommune å bo i. Mange velger å flytte hit, og vi har en befolkningsvekst som er høyere enn landsgjennomsnittet. Det medfører også økte inntekter – men samtidig økt behov for kommunens tjenester.

I økonomiplanen er det også funnet rom for flere viktige investeringer. Både nytt helsehus på Hogsnes, renovering av Presterød skole, videre utvikling av Den magiske fabrikken og en ny, elektrisk ferge mellom Husvik og Husøy ligger inne i økonomiplanen.

Jeg vil få takke alle som har bidratt i arbeidet med omstillingsprosjektet «Handlingsrom 2024», og alle som har bidratt i budsjettarbeidet. Jeg tror dette dokumentet legger et godt grunnlag for å utvikle fremtidens Tønsberg kommune.

Egil Johansen, rådmann
Tønsberg, 2. november 2020

2. Oppsummering av hovedtrekkene i budsjett 2021 og økonomiplanen for 2021-24

Situasjonen høsten 2020

Re og Tønsberg ble slått sammen til én kommune fra 1. januar 2020. Ved etableringen av den nye kommunen, var økonomien preget av økende kostnader og inntekter som flatet ut. Dette er også situasjonen ved overgangen til 2021.

Tidlig i 2020 viste det seg at den reelle tjenesteproduksjonen i kommunen ligger på et enda høyere nivå enn det som ble lagt til grunn for årets budsjett. Dette gjelder særlig for hjemmebaserte tjenester innen mestring og helse. Kommunen har dermed et merforbruk ut over vedtatt budsjett for innværende år, men fra februar 2020 ble det iverksatt flere tiltak for å få kontroll på merforbruket.

Det er likevel nødvendig å tilføre virksomhetene mer midler i 2021 for å sikre et mer realistisk budsjett fremover. Fra 2021 er rammene for tjenesteproduksjonen tilført omlag 41 millioner kroner utover nivået i basisåret 2020. Det er hovedsakelig deler av mestring og helse som tilføres mer penger. Foreslåtte innsparingstiltak skjer dermed fra et nivå som ligger høyere enn det vedtatte budsjettet for 2020.

Overføringer fra staten

Staten styrer omlag 80 prosent av inntektene til kommunen, og inntektsveksten for kommunene vedtas av Stortinget år for år. Etter mange år med god vekst i de frie inntektene per innbygger, har opplegget for både innværende år og 2021 redusert kommunenes handlingsrom. I følge KS (Kommunens Sentralforbund), gir statens opplegg for primærkommunene kun rom for en videreføring av tjenestene på dagens nivå i 2021. De økte overføringene dekker kun en oppjustering i tråd med forventet befolkningsvekst.

I økonomiplanen fra 2022 til 2024 er det forutsatt en samlet årlig realvekst for skatt og rammetilskudd til kommunene på 2 mrd. kroner. For Tønsberg kommune utgjør dette en årlig inntektsvekst på rundt 21 mill. kroner.

Samtidig som at inntektsveksten avtar, øker kommunens utgifter. Gjennom flere år har vi opplevd økende behov for de tjenestene kommunen tilbyr. Dette gjelder i stor grad rettighetsbaserte tjenester innen mestring og helse, men også innen oppvekst. Det er samtidig en økning i behovet for sosiale ytelser.

Effekter av koronapandemien

Koronapandemien har preget samfunnet i 2020. Den har også påvirket økonomien. For kommunens del har pandemien ført til merutgifter, inntektstap og sviktende skatteinntekter.

Regjeringen har gitt løfte om at kommunene skal få kompensert tap og merutgifter som følge av pandemien både i 2020 og 2021. I følge regjeringens egne beregninger, har kommunesektoren hittil fått tilført 19,6 mrd. kroner i form av økte overføringer og redusert arbeidsgiveravgift.

Et utvalg som skal beregne pandemiens effekt på kommunenes økonomi, har i en delrapport anslått at kommunene for 2020 har fått overkompensert merutgifter og bortfall av inntekter. I denne beregningen inngår også besparelse som følge av et lavt lønnsoppgjør. Det fremstår derfor som lite sannsynlig at kommunene vil få ekstra bevilgninger knyttet til pandemien i høst.

Kommunen forutsetter at effektene av pandemien blir dekket inn også fremover, og det er derfor

ikke lagt inn ekstra utgifter eller inntekter i forbindelse med dette i budsjettene.

Omstilling – «Handlingsrom 2024»

Det er nødvendig å gjennomføre en større omstilling av kommunens økonomi frem mot 2024. I løpet av våren 2020 ble det iverksatt et stort omstillingsprosjekt som fikk navnet «Handlingsrom 2024». Målet var å identifisere mulige effektiviserings-, innsparings- og omstillingstiltak. Prosjektet munnet ut i en rapport med 87 konkrete forslag til tiltak, og denne ble presentert for kommunestyret i september.

Kommunestyret tok saken til orientering, men vedtok å ta tre av de foreslåtte tiltakene ut av planen. De tre forslagene som ble strøket, var en økning av betalingssatsene i SFO, avvikling av passasjerfergen Ole III mellom Husøy og Husvik, og en reduksjon i tjenestetilbudet ved Sidebygningen og Grønn omsorg. De tre forslagene ville hatt en samlet innsparingseffekt på 4,35 mill. kroner i 2021.

I etterkant av møtet i september har rådmannen også valgt å selv ta ut to av forslagene fra planen. Dette gjelder forslaget om å kукtte ut undervarme på Tønsberg torv, og forslaget om å kutte tilbudet om åpen barnehage.

De øvrige 82 tiltakene er lagt til grunn for budsjettarbeidet og innarbeidet i økonomiplanen. Samlet sett utgjør tiltakene et innsparingskrav på ca. 60 millioner kroner i budsjettet for 2021. Dette er nærmere beskrevet under de enkelte rammeområdene. Fra 2024 er den samlede effekten av tiltakene, kombinert med stordriftsforelder som følge av kommunesammenslåingen, beregnet å utgjøre en besparelse for kommunen på omlag 112 mill. kr.

I tillegg er det foretatt en gjennomgang av kommunens finansstrategi. Kombinert med lavere rente utgjør tiltakene en besparelse for kommunen på 34 mill. kroner i 2021. I 2024 er innsparingseffekten beregnet å øke til 64 mill. kroner.

Balansering ved bruk av fond

Situasjonen fremstår noe lysere nå sammenlignet med beskrivelsen som ble gitt da kommunestyret behandlet kommuneplanens handlingsdel i juni. Da fremstod det nødvendig å ta ut alle nye driftstiltak fra forrige økonomiplan. Nå er det rom for å innarbeide 38,5 millioner kroner til økt drift ved Hogsnes helsehus fra 2023, og halvparten av dette allerede fra 2022. Tiltakene som er gjort innenfor finansområdet, lavere rente og et lavt lønnsoppgjør er de viktigste årsakene til bedringen.

Likevel er det nødvendig å bruke fondsmidler for å få budsjettet i balanse også i 2021. Det foreslås å bruke 25 mill. kroner i fondsmidler, og etter dette vil det stå igjen 216 mill. kroner i fondet.

Robuste disposisjonsfond gjør det mulig for kommuner å håndtere fremtidige utfordringer. Størrelsen på Tønsberg kommunes fond er noe lavere enn anbefalt, og vesentlig lavere enn disposisjonsfondene i sammenlignbare kommuner. Hvis vi skulle hatt et fond på nivå med kommuner det er naturlig å sammenligne oss med, burde vi hatt omlag 540 mill. kroner i fond.

Gebyrer og egenbetaling

Som følge av planlagte investeringer innen vann og avløp, vil de kommunaltekniske gebyrene øke i løpet av perioden. Gebyrer og egenbetalingen fra brukere økes generelt likt med lønns- og prisveksten, som er anslått til 2,7 prosent. Mer informasjon om dette og oversikt over satser for egenbetaling følger som vedlegg.

Sikter mot overskudd

På sikt er det et mål at den nye kommunen skal oppnå et årlig overskudd på 1,75 prosent av

driftsinntektene. Dette målet er nedfelt i den politiske plattformen for sammenslåingen av Re og Tønsberg kommuner, og målet er i tråd med anbefalingene fra staten og KS.

Det anes ikke som realistisk å nå dette målet i løpet av økonomiplanperioden, men det er en ambisjon at kommunen skal gå med overskudd i perioden. Det legges opp til et overskudd på 35 millioner kroner i 2024. Dette utgjør 0,8 prosent av driftsinntektene.

Om dokumentet

Kommunestyret skal vedta et netto budsjett for hvert rammeområde. Rammeområdene har egne kapitler med opplysninger om størrelsen på budsjettet og antall årsverk, også på virksomhetsnivå. Dokumentet beskriver også utfordringer, målsettinger, endringer i driften fra 2021, planlagte tiltak i prosjektet «Handlingsrom 2024», egenandeler for brukere og investeringer innenfor hvert rammeområde.

Dette dokumentet inneholder også det første klimabudsjettet for Tønsberg kommune.

Dokumentet inneholder videre lovpålagte tabeller og oppsett som viser investerings- og driftsbudsjettet.

3. Klimabudsjett for 2021-24.

Innledning

Dette er det første året Tønsberg kommune utarbeider klimabudsjett. Budsjettvedtaket høsten 2019 sier at «Tønsberg kommunestyre ber rådmannen om å utarbeide klimabudsjett for kommunens samlede utslipp med tilhørende handlingsplan for å nå målet etter modell fra Oslo». Arbeidet med klimabudsjett er nybrottsarbeid og det er nytt for alle enheter i kommunen. Derfor har vi fokusert på tiltak rettet mot kommunen som virksomhet dette første året. Erfaringer fra utarbeidelsen av klimabudsjettet og budsjettforhandlingene vil vi ta med oss i klimabudsjettarbeidet årene fremover.

Tønsberg kommune har satt seg ambisiøse klimamål og vil bidra til at vi globalt holder oss innenfor 1,5°C-målet.

Klimabudsjettet synliggjør innsatsen som kreves for at klimamålene skal nås, og er et viktig styringsverktøy i arbeidet med å oppnå utslippskutt. Klimabudsjettet kvantifiserer hvor mye klimagasser som kuttes gjennom de vedtatte tiltakene og kostnaden for å gjennomføre disse. Klimabudsjettet inneholder også tiltak som gir energibesparelser eller indirekte utslippskutt. Eierskap og god oppfølging sikres gjennom forankring i organisasjonen og dedikerte ansvarlige for hvert tiltak. Kommunen skal utarbeide rutiner for rapportering på status i gjennomføring av klimatiltak skal sørge for god styring på status for arbeidet med å nå klimamålene. Rapportering bør skje som minimum ved hver tertialrapport.

Klimabudsjettet skal oppdateres årlig for å sikre at det jobbes kontinuerlig med å finne nye, treffsikre tiltak slik at lavutslippssamfunnet kan realiseres.

Det er viktig at hele kommuneorganisasjonen samarbeider på tvers av egne virksomheter, men også sammen med innbyggerne og lokalt næringsliv samt regionale og statlige myndigheter.

Tønsbergs klimamål

I budsjettvedtaket høsten 2019 ble det slått fast at den nye kommunen skal redusere klimagassutslipp med 60 % innen 2030. Dette er et mer ambisiøst mål enn for de to tidligere kommunene;

- I Re kommune sin klimaplan fra 2008 heter det at «Re kommune, som samfunn og bedrift, skal redusere sine klimagassutslipp i tråd med Norges forpliktelser og Stortingets vedtak» (någjeldende lov om klimamål har en forpliktelse om 40 % utslippskutt innen 2030).
- Kommunedelplan for klima- og energi for tidligere Tønsberg kommune fra 2018 sier at «Tønsberg kommune som lokalsamfunn skal i 2030 slippe ut 40% mindre klimagasser enn i 1990. Utslipp fra Esso på Slagentangen skal ikke medregnes.»

Gamle Tønsberg sin klima og energiplan fra 2018 sier i tillegg at kommunen skal være karbonnøytral i 2050 og at stasjonær energibruk i bygg og anlegg innen 2030 skal være redusert med 20% sammenliknet med 1990.

Den nye kommunens målsetting om 60 % klimagassreduksjon innen 2030 innebærer vesentlige kutt i klimautslipp. For å nærme oss dette målet er en rekke tiltak beskrevet i punkt 1-5.

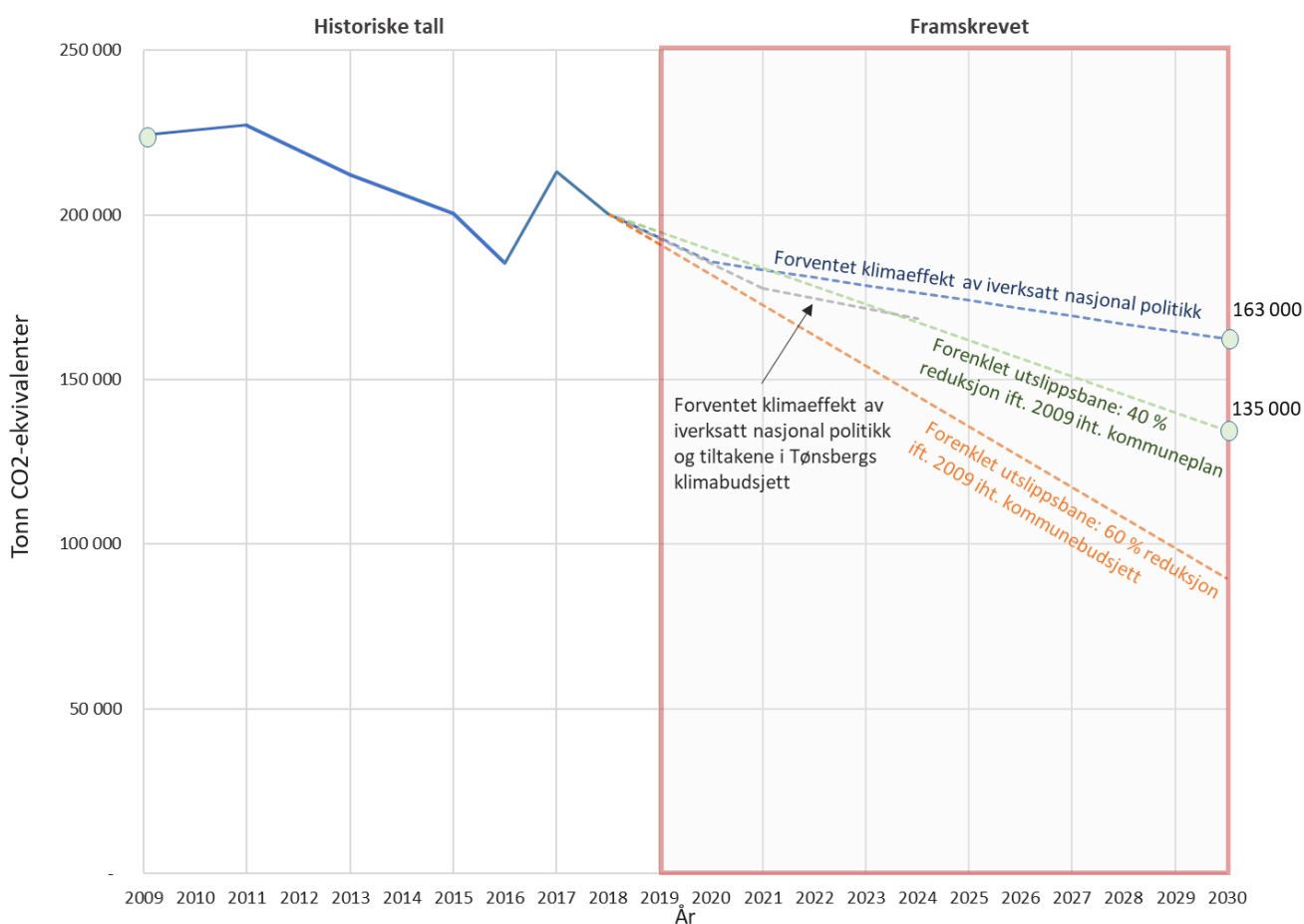
I klimabudsjettet er 2016 benyttet som referanseår. Dette er fordi 2016 var året hvor Tønsberg

startet med klimaregnskap, og kommunen har samlet inn detaljdata på en del områder som benyttes for å beregne tiltak «nedenfra og opp». Miljødirektoratet har også mer nøyaktige tallgrunnlag for 2016 og får stadig mer finmaskede utslippsfaktorer for klimagassberegningene sine. For klimabudsjettet sin del er viktig at man har såpass oppdatert tallgrunnlag (inkl. detaljdata) slik at utslippsberegningene blir av best mulig kvalitet

All statistikk som er benyttet her har lik metodikk, og inneholder både Tønsberg og Re, for alle år slik at årene blir sammenliknbare og det blir lett å lese utviklingen i utslipp av klimagasser. Direkte utslipp fra Esso Slagentangen er trukket ut av tallgrunnlaget. Tall for 1990 er ikke vist ettersom Miljødirektoratet ikke har tilbakedatert sin metodikk pga for dårlig kvalitet på kommunefordelingen av statistikken og disse tallene vil derfor være misvisende å bruke. Rådmannens ledergruppe for nye Tønsberg kommune besluttet 16.09.20 å bruke 2009 som referanseår for de langsiktige målene. Dette er i tråd med den politiske bestillingen om «klimabudsjett etter Oslo modellen». Det er også lagt vekt på at andre kommuner i Vestfold samt Fylkeskommunen også bruker 2009 som referanseår, i tillegg til at Miljødirektoratets kommunefordelte statistikk (med sammenlignbar metodikk) ikke går lenger tilbake enn 2009.

Valg av ulike referanseår for målbanen og klimabudsjettet er et bevisst valg fordi målbanen ønsker å måle sammenliknbare tall så langt tilbake i tid som mulig, mens klimabudsjettet ønsker å måle mot mest mulig oppdaterte tall og beregninger basert på detaljdata.

Figur 1 viser referansebanen for forventet utvikling i utslippsreduksjon:

Figur 1: Referansebane utslippsreduksjon Tønsberg ift. 2009 (eks. Slagentangen)

Utslippsbanen for Tønsberg (blå linje) viser faktiske utslipp frem til og med 2018, og framskrevet utvikling i årene frem mot 2030. Utslippskutt måles her mot referanseåret 2009. Framskrivningen er basert på beregninger som er gjort for nasjonale utslipp utarbeidet av Finansdepartementet i 2019. Disse framskrivningene bygger på en rekke forutsetninger, blant annet befolkningsframskriving, økonomiske utsikter, videreføring av dagens klima- og miljøpolitikk, karbonopptak i skog og andre landarealer m.m.¹ Nasjonalt forbud mot fossil oppvarming er inkludert i denne framskrivningen. Framskrivningene inneholder betydelig usikkerhet, og usikkerheten øker desto lengre utover i tid framskrivningene strekker seg.

Framskrivningen baserer seg utelukkende på hvilke utslippsendringer som vil komme som en konsekvens av nasjonal politikk. Utslippsbanen er ikke nyansert i forhold til at ulike politiske rammevilkår får en høyere effekt på utslippskutt i enkelte år.

Framskrivningen representerer ikke kommunens eller landets mål slik at nye tiltak eller endring i nasjonale rammebetingelser vil kunne gjøre at realisert utslippsbane blir betydelig lavere enn det framskrivningen viser.

Den grønne linjen skisserer utslippsbanen som Tønsberg må følge for å nå målet om 40% reduksjon av klimagassutslippene. 40% reduksjon av utslippene ligger som mål i gjeldende klimaplan.

Figuren viser også en orange utslippsbane. Da Tønsberg og Re ble slått sammen ble det i prosessen med kommunebudsjettet en enighet om å redusere klimagassutslippene med 60%. Dette måles mot kommunenes samlede utslipp i 2009. For å kunne oppnå dette målet kreves det umiddelbar iverksettelse av tiltak. Ettersom utslipp akkumuleres i atmosfæren, vil effekten av tiltakene være større om tiltakene iverksettes raskt.

Kurven i midten viser forventede utslipp med de kvantifiserte tiltakene i klimabudsjett-tabellen (tabell 1-2) i perioden 2020-2024. Indirekte utslippskutt er ikke medregnet i linjen ettersom alle grafene kun viser direkte utslipp i tonn CO₂-ekvivalenter. For perioden 2018 til 2020 er det lagt inn en lineær utvikling, og tilsvarende er det antatt lineære utslippskutt mellom 2020 og 2024. Frem mot 2020 vil en stor andel av utslippsreduksjoner i Tønsberg være et resultat av forbudet mot fossil oppvarming som ligger i den nasjonale utslippsbanen.

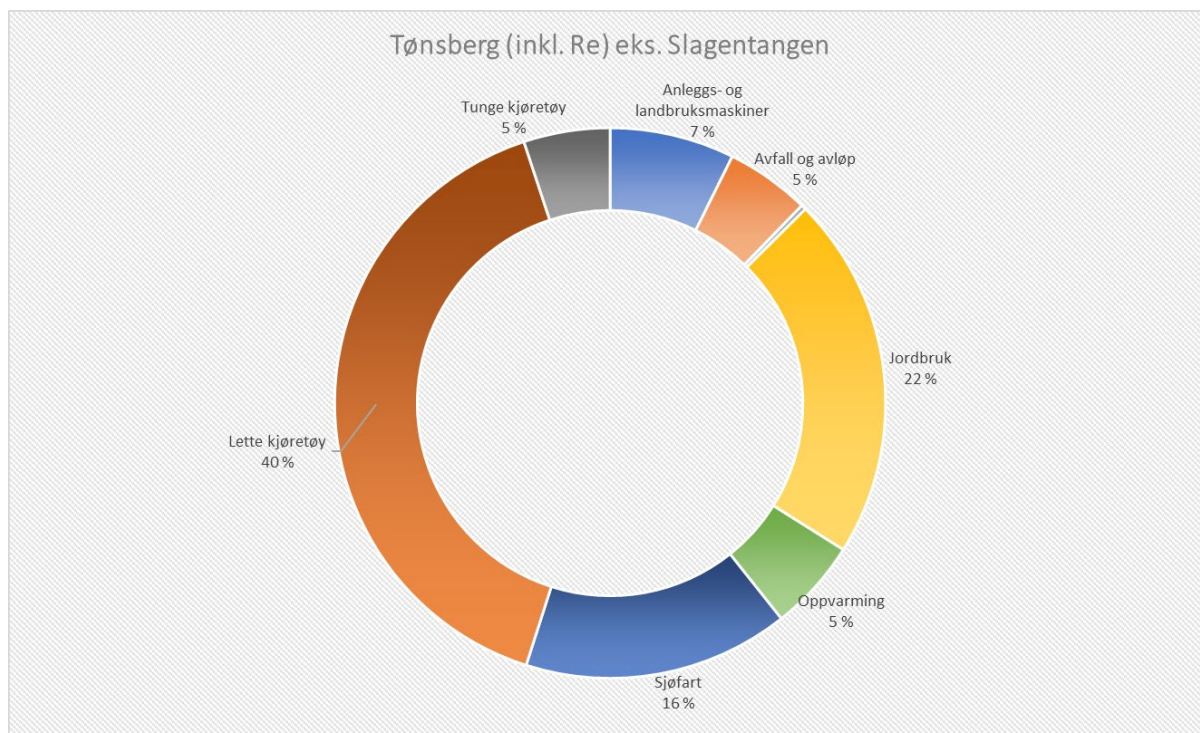
Det kan observeres av de historiske tallene at det var en utslippsreduksjon i 2016, som siden har hatt en betydelig økning. I Miljødirektoratets statistikk kan det leses at denne reduksjonen og økningen som har skjedd siden, i all hovedsak kommer fra endringer i sjøfart (og industri). Dette skyldes trolig endring i beregningsmetodikk for Esso Norge Slagentangen da denne aktøren gir store utslag i statistikken for industri og sjøfart. Direkte utslipp fra Esso Slagentangen er ikke medtatt i figuren, men aktørens påvirkning på utslipp innen sjøfart er fortsatt med i dette bildet.

Status for klimagassutslipp

Figuren under viser klimagassutslipp for Tønsberg i tonn CO₂-ekvivalenter² sortert på sektor. Underlagsdataen er hentet fra Miljødirektoratet sin statistikk, publisert i april 2020, for klimagassutslippene i norske kommuner i perioden 2009 til 2018. Statistikken er utviklet av Miljødirektoratet i samarbeid med Kommunesektorens organisasjon (KS) og Statistisk sentralbyrå (SSB). Denne statistikken gir oss sammenliknbare tall fra 2009 og framover.

¹ For en full beskrivelse av framskrivningene på nasjonalt nivå se boks 3.8 og 3.9 i Nasjonalbudsjettet 2019.

² CO₂-ekvivalenter (forkortet CO₂e) er en måleenhet for å kunne sammenligne oppvarmingseffekten ulike klimagasser har på atmosfæren. Over en hundreårsperiode vil for eksempel utslipp av en kilo lystgass (N₂O) bidra 298 ganger mer til global oppvarming enn utslipp av en kilo CO₂. Ved å omregne utslipp av ulike klimagasser til samme enhet, CO₂-ekvivalenter, gjøres de ulike klimagassene sammenliknbare og man tydeliggjør hvilke utslipp som bidrar til global oppvarming.

Figur 2: Utslipp CO2-ekvivalent fordelt på sektorer for Tønsberg (inkl. Re) i 2016 eks. Slagentangen

I Tønsberg er det utslippene fra industri, olje og gass som er høyest. Disse utslippene er i all hovedsak fra Esso Norge Slagentangen, og er ikke ansett som et utslippsområde kommunen kan ha stor påvirkning på. Utslippene fra oljeraffineriet på Slagentangen er dessuten regulert av staten gjennom utslippskvoter. Dette utslippet er derfor ikke med i figur 2. Den nest største utslippsposten er fra veitrafikk (lette kjøretøy). Dette er en sektor som kommunen kan påvirke, det er derfor fokusert på å definere tiltak som reduserer utslipp i denne sektoren.

Klimabudsjettet 2021

Tiltakene i klimabudsjettet er delt inn i ulike kategorier for at det skal være lettere å se hvilken sektor tiltaket berører. Tiltak i transportsektoren har blitt samlet under paraplyen mobilitet, og tiltakene er nummerert M1, M2 osv. Tiltak som reduserer energiforbruk er nummerert med E (og B), mens tiltak som optimaliserer ressursforbruk benevnes R1, R2 osv.

Der det finnes tilstrekkelig data for å beregne utslipp har disse blitt beregnet ved hjelp av flere metoder:

- **Klimadelmål:** Fossilfri anleggsplass har en målbasert beregning. Det antas at 75% av statistikken for dieseldrevne motorredskaper utgjøres av diesel til anleggsmaskiner, og at kommunale prosjekter står for 20% av utbyggingsprosjektene. Det er antatt at utslippet kuttes gradvis og lineært frem mot 2030 når kommunen stiller krav om fossilfri anleggsplass for sine prosjekter.
- **Nedenfra og opp:** Alle andre tiltak med direkte utslipp er beregnet nedenfra og opp, dvs. at det er tatt utgangspunkt i hva som er tenkt utført, og beregnet spesifikke utslipp kun knyttet til investeringen. Tjenestereiser med kommunens fossilfrie kjøretøy og leasing/kjøp av elbiler er et slikt tiltak. Her har antall km tjenestereiser med private biler og utslippsfaktor blitt benyttet for å beregne utslippsreduksjonen.

- **Forutsetninger:** For enkelte tiltak har det vært nødvendig å gjøre en del forutsetninger for å kunne beregne effekten av tiltaket. Disse forutsetningene er kvalitetssikret med relevante representanter i kommunen.

Tiltak i klimabudsjettet 2021

For klimabudsjettet i 2021 er tiltak som er under gjennomføring prioritert. Budsjettet viser i hovedsak investeringskostnader, og enkelte driftsbeparelser med unntak tiltakene markert i hvitt hvor driftskostnader benyttes. De fleste kostnadspostene finnes allerede i det øvrige økonomibudsjettet. Det er imidlertid viktig at klimatiltakene styrkes med ytterligere ressurser dersom kommunen skal nå sine klimamål.

Hvert av tiltakene i klimabudsjettet har blitt beregnet med tanke på forventet utslippsreduksjon og kostnader knyttet til gjennomføringen av tiltaket. Disse er sortert sektorvis som vist i tabell 1-1.

Det må presiseres at noen av kostnadspostene i klimabudsjettet ikke er nye, friske midler, men er allerede skissert i andre poster i budsjettet. Kostnadene inneholder både investeringer og driftsbeparelser og noen av kostnadspostene som f.eks Rygg Miljøpark inneholder overføringer fra fjorårets budsjett i tillegg til friske midler.

Enkelte av kostnadspostene står med negativt fortegn. Dette illustrerer kostnadsbeparelser eller inntekt som følge av tiltaket.

Tabell 0-1: Tiltak med anslått utslippsreduksjon og kostnad

KLIMABUDSJETT FOR TØNSBERG KOMMUNE										
TILTAK MED KOSTNADER OG TILHØRENDE UTSLIPPSREDUKSJON										
TØNSBERG										
Sektor	Nr.	Tiltak og virkemidler	Kostnader i MNOK				Totalt reduserte utslipp ift referanseår 2016 / tonn CO2e			Ansvarlig
			2021	2022	2023	2024	2021	2024	2030	
TILTAK OG VIRKEMIDLER MED REDUKSJON AV DIREKTE KLIMAGASSUTSLIPP										
Mobilitet	M.1a	Bygging av kommunale sykkelveier	1,32	3,50	0,00	0,00	7	36	39	Alle
	M.1b	El-sykler til utlån og utredning av bysykler	0,20	0,00	0,00	0,00	2	2	2	SNU
	M.1c	Tilrettelegging økt sykkelbruk	2,00	2,00	2,00	5,00	Medium effekt			SNU
	M.2a	Tjenestereiser med kommunens fossilfrie kjøretøy. Leasing eller kjøp av elbiler til dette, inkludert ladeinfrastruktur	1,01	0,06	0,06	0,06	0	80	159	Alle
	M.2b	Øke antall og bruk av elsykler i kommunal virksomhet					0	65	65	Alle
	M.2c	Utskifting av minibusser, fra fossilt til biogass	2,00	0,00	0,00	0,00	19	19	19	Mestring og helse
	M.2d	Utskifting av vaktmesterbiler, fra fossilt til el*	0,90	0,40	0,40	0,40	7	18	39	TKE

	M.3	Bompengering kombinert med nytt sykkelfelt og sambruksfelt	0,00	0,00	0,00	0,00	5 605	6 934	6 934	Samfunnet
	M.4	Mobilitet i sentrum	0,25	0,00	0,00	0,00	Utredning - Ingen effekt			SNU
	M.5	Mer ladeinfrastruktur på kommunale p-plasser	0,00	0,00	0,00	2,00	0	9	9	Eiendom og tekn. tjen.
	M.6	El ferge Husøysund	0,00	0,00	0,00	13,00	0	0	74	Eiendom og tekn. tjen.
Bygg	B.1	Fossilfri bygg- og anleggsplasser for kommunale prosjekter	0,10	0,00	0,00	0,00	0	719	1 797	SNU
SUM KOST (MNOK) OG UTSLIPPSRED. (TONN CO2e)			7,8	6,0	2,5	20,5	5 640	7 880	9 137	

Alle tiltakene viser investeringkostnader med unntak av M.1b, M.4 som er driftskostnader og er markert i hvitt

*Merkede tiltak har driftsbeparelser medregnet i kostnadene

TILTAK OG VIRKEMIDLER MED REDUKSJON AV KLIMAGASSUTSLIPP FRA FORBRUK (indirekte utslipp/scope 3)										
	Nr.	Tiltak/tiltakspakke	Kostnader i MNOK				Reduserte utslipp tonn CO2e			Ansvarlig
Ressurs**	R.1	Redusere matsvinn (kommunal virksomhet)*	0,00	-0,05	-0,05	-0,05	0	45	75	Mestring og helse
	R.2	Grønn innkjøpsstrategi - fast anskaffelseskriterium	0,00	0,00	0,00	0,00	Medium effekt***			Økonomi og virksomhetsstyring
	R.3	Gjenbruk av byggematerialer	0,10	0,00	0,00	0,00	23	23	46	Eiendom og tekn. tjen. /SNU
	R.4	Avfall til biogass og gjenvinning i Rygg Miljøpark	95,00	5,00	5,00	5,00	1 128	1 128	1 128	SNU
SUM KOSTNADER OG INDIREKTE UTSLIPPSREDUKSJONER			95,10	4,95	4,95	4,95	1 151	1 196	1 249	

*Merkede tiltak har driftsbeparelser medregnet i kostnadene (derav negative kostnader for R.1).

**Tiltakene innen sektoren Ressurs kutter indirekte utslipp og kan ikke måles direkte opp mot Miljødirektoratet sin utslippsstatistikk for Tønsberg.

*** Effekten av tiltaket vil avhenge av omfanget, men dersom kommunen stiller krav til fossilfrie varer/tjenester på >70% av sine innkjøp antas en effekt mellom 1000 og 5000 tonn.

TILTAK OG VIRKEMIDLER MED ENERGIBESPARELSE										
			Kostnader i MNOK				ENERGIBESPARELSE (MWh)			Ansvarlig
Bygg	B.2	ENØK-tiltak egne bygg*	1,95	4,95	4,95	4,95	1295	2591	5182	Eiendom og tekn. tjen.
Energi	E.1	Bytte til LED i gatelys*	1	1	1	1	62	250	624	Eiendom og tekn. tjen.
SUM KOSTNADER OG ENERGIRESULTAT			2,9	5,9	5,9	5,9	1 358	2 841	5 806	

*Merkede tiltak har driftsbeparelser medregnet i kostnadene

De enkelte tiltakene er nærmere beskrevet under i tabell 1-2.

Tabell 0-2: Beskrivelse av tiltakene i klimabudsjettet

Nr	Beskrivelse av tiltak
M.1a	Bygging av kommunale sykkelveier Det er planlagt bygging av kommunale sykkeltraséer i Gauterødveien, Bispeveien/Bjueveien og Ramnes på henholdsvis 0,5 km, 1,3 km og 1 km. Det er beregnet at en del av bilpassasjerene på strekningen vil bytte til sykkel hvis det blir sykkelvei langs veien eller parallelt med en hovedvei.
M.1b	El-sykler til utlån og utredning av bysykler Det er ønskelig at kommunen har el-sykler til privat utlån som er tilgjengelig for alle innbyggere, og for å møte dette behovet planlegger kommunen å kjøpe inn noen el-sykler. Erfaring fra andre byer viser at bruk av el-sykkel ofte erstatter bruk av personbil. Det er også ønskelig å utrede bysykkelordning, men utredningen vil ikke kutte utslipp i denne omgang.
M.1c	Tilrettelegging økt sykkelbruk Tiltakene er ikke konkretisert i f.eks. antall meter sykkelvei, men hensikten er å bruke pengene til å optimalisere eksisterende sykkelveinett gjennom flere små tiltak. Det kan være å få til bedre sammenkopling av eksisterende stier, jevne ut fortauskanter, brede fortau på utvalgte strekninger osv. Kartlegging av behov vil settes i gang dersom pengene bevilges.
M.2a	Tjenestereiser med kommunens fossilfrie kjøretøy. Leasing eller kjøp av elbiler til dette, inkludert ladeinfrastruktur Alle kommunale tjenestereiser skal utføres med kommunens fossilfrie kjøretøy, og kommunen skal lease eller kjøpe flere elektriske kjøretøy til dette. Tiltaket inkluderer kostnader for ladeinfrastruktur til disse bilene.
M.2b	Øke antall og bruk av elsykler i kommunal virksomhet Det er ønskelig at en del av utslippene fra kommunale biler skal erstattes med el-sykkel der det er mulig. Det vil derfor kjøpes inn noen el-sykler årlig til bruk i tjeneste. Dette vil kunne gi besparelser i forhold til behov for innkjøp/leasing av elbiler.
M.2c	Utskifting av minibusser, fra fossilt til biogass Det er planlagt utskifting av minibusser fra fossilt til biogass (mestring og forebyggende tjenester) i 2021. Det er i første omgang to minibusser som skal byttes ut.
M.2d	Utskifting av vaktmesterbiler fra fossilt til el eller biogass Det er planlagt utskifting av vaktmesterbiler til el eller biogass. Dette skal foregå over flere år med oppstart i 2021.
M.3	Bompengering kombinert med nytt sykkelfelt og sambruksfelt Det er et mål om 22 % trafikkreduksjon (antall biler) på planlagt veistrekning som følge av bom fra Oktober 2020. Tiltaket understøttes av nytt sykkelfelt og sambruksfelt. Drift og vedlikehold av sykkelfelt og sambruksfelt er ikke medregnet i kostnadene for dette tiltaket ettersom det er antatt at dette finansieres av bompengene. Inntekter fra bomringen er ikke medregnet her. Klimaeffekten av dette sykkelfeltet er medregnet i tiltaket.
M.4	Mobilitet i sentrum Det er planlagt å lage en ny, miljøvennlig parkeringsstrategi for sentrum som skal inkludere bedre pendlerparkering/innfartsparkering med sykkeløsning. Mobilitet i sentrum skal sees i sammenheng slik at man får mer sømløse ordninger mellom sykkel, kollektivt, gange og bilkjøring. Miljøvennlige valg skal understøttes i strategien. Det er ønskelig å vurdere optimalisering av sykkelveinettet.
M.5	Mer ladeinfrastruktur på kommunale p-plasser Det legges opp til at det installeres 5 stk. ladere på kommunale p-plasser. Det er antatt kontinuerlig bruk av disse og at de erstatter tilsvarende antall fossile biler.
M.6	El ferge Husøysund Kommunen har mottatt støtte fra klimasats for innkjøp av en elektrisk ferge i Husøysund. Innkjøpet vil erstatte en dieselferge og gir langsiktige utslippskutt.
B.1	Fossilfri byggeplass på kommunale prosjekter Bygg- og anleggsplasser skal på sikt bli fossilfrie. Dette vil gjennomføres ved å stille krav i kommunens egne utbyggingsprosjekter. Dersom klimagassutslippene fra denne sektoren skal kuttes helt innen 2030 må også private utbyggere gjennomføre fossilfrie bygg- og anleggsplasser. I klimabudsjettet er det kun beregnet kommunale prosjekter da kommunen ikke har myndighet over de private utbyggingsprosjektene. Hedrumgata vil være første prosjekt for å teste ut dette. Tiltaket vil gi utslippskutt innen anleggsmaskiner.
B.2	Energieffektivisering i kommunale bygg

Nr	Beskrivelse av tiltak
	Energieffektivisering i bygg som reduserer energiforbruk i kommunale bygg og dermed også kostnader. Basert på erfaringstall er det antatt at tiltakene kan kutte 20% av energiforbruket innen 2030. Tiltaket inkluderer også vedlikehold som bidrar til å redusere oppvarmingsbehovet. Eventuelle reduksjoner av indirekte utslipp er ikke vist i klimabudsjettet. Redusert forbruk av olje (direkte utslipp) forventes dekket av det nasjonale forbudet mot oljefyr og er derfor tatt ut av klimabudsjettet for å unngå dobbelttelling.
R.1	Redusere matsvinn (kommunal virksomhet) Det er ønskelig å redusere matsvinn i kommunale virksomheter. Dette vil gi både kostnadsbesparelser og redusere indirekte klimagassutslipp. Totalt matsvinn for alle sykehjem i Fredrikstad er benyttet som eksempel for å beregne utslippskutt.
R.2	Grønn innkjøpsstrategi - fast anskaffelseskriterium Grønne innkjøp har ingen kvantifiserbar effekt, men dersom kommunen setter krav om fossilfrie tjenester og varer i sine innkjøp kan dette ha en vesentlig effekt på utslipp både i kommunen og utenfor kommunegrensen.
R.3	Gjenbruk av byggematerialer Gjenbruk av byggematerialer kutter utslipp ved å forenkle ny produksjon av materialer og kutter kostnader. Det skal bygges nye omsorgsboliger i Hedrumgata (750 kvm), og det er ønskelig å teste ut muligheten for gjenbruk i dette prosjektet. Denne utslippsreduksjonen er ikke målt mot 2016 ettersom dette bygget er nytt, men viser alternativ utslippsreduksjon mot å ikke gjenbruke byggematerialer målt over byggets livsløp.
R.4	Avfall til biogass og gjenvinning i Rygg Miljøpark Mye av avfall fra husholdninger og næringsliv i Tønsberg går til Rygg Miljøpark for produksjon av biogass på den magiske fabrikken og til gjenvinning. Dette er god sirkulærøkonomi og gir verdiskapning av ressursene som ellers måtte ha blitt brent eller håndtert på annen måte. Det er ønskelig å få størst mulig utbytte av dette anlegget for Tønsberg kommune. Utslippsreduksjonen som er beregnet i klimabudsjettet tar med hele verdikjeden inkludert at biogjødsel erstatter kunstgjødsel.
E.1	Bytte til LED i gatelys Det skal skiftes ut 250 gatelys til LED årlig, etterhvert som behovet oppstår. Tiltaket vil gi besparelser i strømbruk og montasjekostnader.

Fremtidige tiltak for budsjettperioden som er skissert i klimaplanen

I tillegg til tiltak som er lagt inn i neste års klimabudsjett trekkes det også frem noen fremtidige tiltak som er skissert i klimaplanen. Det er foreløpig identifisert følgende tiltak:

- **Energigjenvinning Slagentangen.** Det skal produseres mer fornybar energi i Tønsberg, og innen 2021 skal muligheten for utnyttelse av spill-varmen fra Esso-raffineriet på Slagentangen utredes.
- **Reduserte utslipp fra kommunens virksomhet.** Kommunen skal gjøre en betydelig innsats for å redusere klimagassutslippene fra egen virksomhet, og på den måten gå foran som et godt eksempel for kommunens næringsliv og innbyggere. Kommunen skal, innenfor det som er økonomisk forsvarlig, velge de byggematerialene som gir lavest miljøbelastning og klimagassutslipp. Innen 2020 skal kommunens tjenestereiser med fly reduseres med 15 %.
- **Redusert transportbehov gjennom aktiv areal-, bygg- og transportplanlegging.** Tønsberg kommune skal fortsatt bruke sin rolle som planmyndighet til å sikre at kommunen fortetter og reduserer transportbehovet.
- **Innbyggere og lokalsamfunn.** Innbyggerne i Tønsberg skal få økt kunnskap og endrede holdninger omkring miljø, klima og energiforbruk. Det skal være lett for innbyggerne å ta miljøvennlige valg i hverdagen.

Det er også satt opp en beregning av utslippseffekter knyttet til målene om sykkel, gange og kollektiv

i klimaplanen. Reduserte utslipp som resultat av økt sykkelandel er delvis hensyntatt i klimabudsjett-tabellen da denne inneholder enkelt-tiltak på sykkel. Denne tabellen er tatt inn for å vise potensialet for utslippsreduksjoner dersom vi klarer å nå disse målene som er satt i klimaplanen.

Tabell 3: Utslippsreduksjoner som er knyttet til mål for sykkel, gange og kollektiv (inkl. samkjøring)

MÅL OG TILHØRENDE UTSLIPPSREDUKSJONER (TONN CO2e)		2 021				2 024				2 030			
		Red. utslipp ift referanseår											
		2016											
Mobilitet	M.0	Andel sykkel, gange og kollektiv skal være over 50 % innen 2028. Fordelingen er basert på bypakken for Tønsbergregionen: gange 20%, sykkel 10%, kollektiv 10% og bilpassasjer 10%.											
		Gangeandel skal bli 20%				149		373		854			
		Sykkelandel skal bli 10%				3 111		4 124		6 310			
		Kollektivandel skal bli 10%				1 605		3 001		6 020			
		Samkjøring (bilpassasjer) skal bli 10%				465		1 314		3 147			
SUM FORVENTEDE UTSLIPPSREDUKSJONER (TONN CO2e)		5 330				8 812				16 331			

Andre tiltak

I forhold til biogass er det viktig at Tønsberg kommune får så høye utslippsreduksjoner som mulig ut av de tiltakene som allerede er investert i.

Økt biogassproduksjon, infrastruktur og forbruk

I samarbeid med de andre kommunene i Vestfold prioriterer Tønsberg videreutvikling av sirkulærøkonomi i Rygg Miljøpark. Det er viktig for Tønsberg kommune at både at kommunens avfall (både husholdnings og næringsavfall) gjenvinnes i størst mulig grad og gjerne gjenvinnes lokalt i Vestfold. I Rygg miljøpark gjenvinnes matavfall fra ca. 1 million innbyggere og husdyrgjødsel fra 24 gårdsbruk. Matavfallet og husdyrgjødselen gjenvinnes til klimavennlig biogass til kjøretøy, biogjødsel til dyrking av mat samt fornybar CO2 til blant annet tomatproduksjon. Samarbeidet med landbruket har ført til at anlegget har fått status som nasjonalt pilotanlegg. Utslippsreduksjon knyttet til dette tiltaket er inkludert i klimabudsjettet under indirekte utslippsbesparelser.

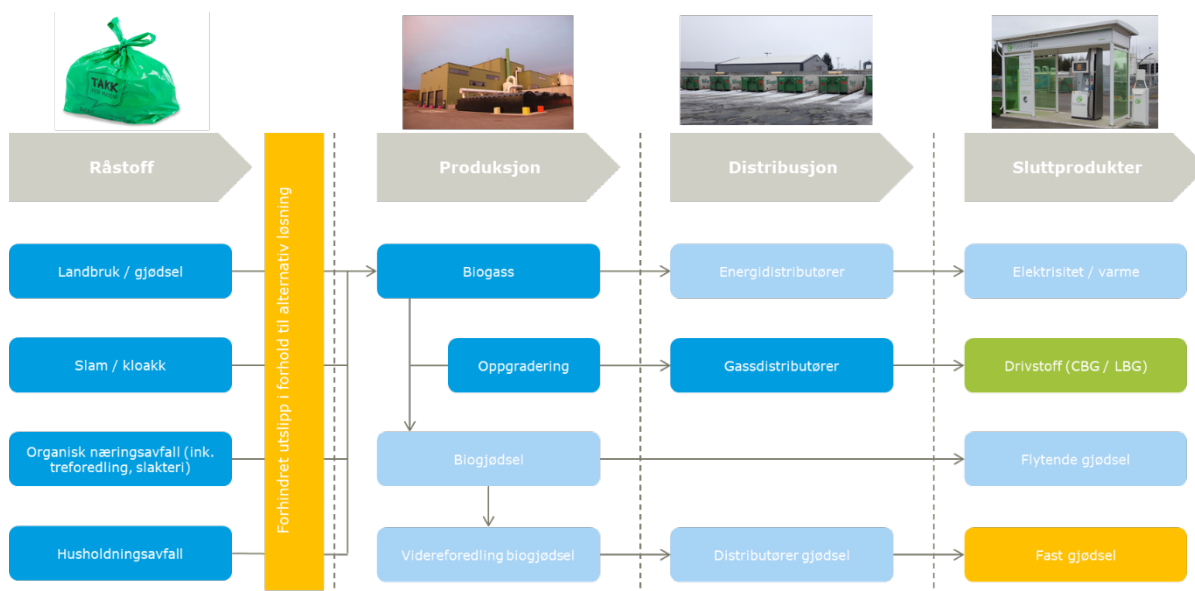
En økning i biogassproduksjon kommer først når etterspørselen øker, og kommunen og andre offentlige aktører kan bistå med ulike tiltak for å stimulere markedet. Tiltak for å øke etterspørsel etter, og produksjon av, biogass kan være:

- Forberedelser for gjødselinnsamling fra jordbruket til biogassproduksjon
- Økt produksjon av biogass fra husdyrgjødsel i Tønsberg
- Både matavfall og våtorganisk næringsavfall burde gå til biogassproduksjon
- Vurdere å innføre et system for å tilby biogass på anleggsplasser som erstatning for fossilt drivstoff.
- Generelt bedre infrastruktur for biogass, blant annet gjennom etableringen av fyllestasjon for biogass.

Beregning av klimanytten av biogass

Produksjon og bruk av biogass er et effektivt tiltak for å oppnå utslippsreduksjoner. For å beregne effekten av tiltak knyttet til biogass må hele verdikjeden vurderes, fordi utslippskuttene fra biogass skjer i flere ledd.

Miljødirektoratet benytter utslippsfaktorer som kun dekker direkte utslipp fra at biogassen forbrennes i kjøretøy. Biogass gir utslag i flere sektorer enn veitrafikk, som skisseres i figur 1-3. Utslippskuttet som blir hensyntatt i Miljødirektoratets utslippsfaktor for biogass vises i figuren med grønn boks.

Figur 0-3: Verdikjede for biogass

Indirekte utslippsreduksjoner, fra andre ledd enn transportsektoren, vil ved en slik systemgrense i stor grad allokere til ressursene som benyttes til å produsere biogass. Se oransje boks med forhindret utslipp i figuren over. Når avfall og kloakk, og eventuelt husdyrgjødsel på et senere tidspunkt, brukes til å produsere biogass sparer man store metanutslipp. Utslippsreduksjonene tilfaller dermed sektorene «Avfall og avløp» eller «Jordbruk». Dersom biogassen benyttes til varme, kan utslippskuttene tilfalle sektoren «Industri». Ved produksjon av biogass fra husdyrgjødsel vil biorest fra prosessen kunne erstatte kunstgjødsel (oransje boks - fast gjødsel).

I Norge følges reglene i EUs fornybardirektiv for hvordan klimagassutslipp fra biogass skal beregnes. I disse beregningene tas det ikke med reduserte utslipp fra lagring av husdyrgjødsel eller at biogjødsel erstatter kunstgjødsel ved bruk av direkte utslippsfaktorer for transportsektoren. Derfor er det viktig å se hele verdikjeden under ett når utslippsreduksjoner for biogass skal vurderes. Rambøll har benyttet LCA-metoden for å beregne utslippsreduksjoner forbundet med Rygg miljøpark. Denne metodikken vil bli benyttet i EU fra midten av 2021, og mest sannsynlig innført i Norge deretter.

4. Rammebetingelser og planforutsetninger

Regjeringens opplegg og føringer for budsjett 2021

Overføringer fra staten utgjør mer enn 80 prosent av kommunenes samlede inntekter, og er dermed avgjørende for kommunenes økonomi. Stortinget vedtar nivået på disse inntektene kun for ett år om gangen, men kommunene er ved lov pålagt å vedta en økonomiplan i balanse for de fire neste år.

Den største delen av overføringene fra staten, er såkalt frie inntekter. Dette er midler som kommunene fritt kan disponere, uten andre føringer enn gjeldende lover og regler. Frie inntekter består av et fastlagt rammetilskudd og et anslått nivå for skatteinntekter, og utgjør omlag to tredeler av de samlede inntektene for kommunen. I tillegg mottar kommunene øremerkede midler fra staten som er bundet til spesifikke oppgaver og tjenester.

Kommunesektorens inntekter frem til 2020

I flere år fram til 2019 har skatteinntektene blitt betydelig høyere enn antatt. Det har ført til flere år med sterk realvekst i de frie inntektene. Det vil si at veksten i kommunenes inntekter har vært høyere enn forventet lønns- og prisvekst. I perioden fra 2005 til 2018 har realveksten per innbygger vært 0,6-0,7 prosent per år i gjennomsnitt.

I statsbudsjettet for 2020 var det lagt opp til en realnedgang i frie inntekter per innbygger, men koronapandemien har ført til at både inntektene og utgiftene i gjennom året har blitt vesentlig annerledes enn beregnet for kommunene. Det er nedsatt et utvalg for å sikre at kommunene kompenseres for merutgifter og inntektsbortfall, og utvalget leverte første delrapport i oktober. Rapporten synliggjør en overkompensasjon i 2020 på ca. 1 milliard kroner for primærkommunene. Primærkommunene har fått økte tilskudd på 6,2 milliarder kroner, og har hatt netto tap og økte utgifter som til sammen utgjør 5,2 milliarder kroner. I dette inngår besparelsen av et lavt lønnsoppgjør inneværende år.

2021: Mer penger, mindre handlingsrom

Veksten i kommunenes frie inntekter og utviklingen i handlingsrommet kan vises slik:

Realvekst i frie inntekter for primærkommuner fra 2020 til 2021:	Mrd kr
Frie inntekter- realvekst skatt og rammetilskudd	1,60
Demografikostnader, økt befolkning i ulike aldersgrupper	-0,90
Satsinger føringer i de frie	-0,10
Regjeringens varsel om realvekst frie inntekter hensyntatt demografi og føringer	0,60
Svekkelse i ordningen for refusjon for ressurskrevende tjenester	-0,30
Økte pensjonskostnader fra 2020-til 2021 (var innsparing på 1,7 mrd i 2020)	-0,60
KS beregner en underdekning i statlig kompensasjon for barnehagenorm bemanning	-0,40
Redusert handlingsrom fra 2020 til 2021 iflg KS	-0,70

Realveksten i skatt og rammetilskudd fra 2020 til 2021 er på 1,6 milliarder kroner for primærkommuner. Dette er innenfor det som ble varslet i kommuneproposisjonen i vår, og utgjør en vekst på 0,5 prosent.

Men selv om kommunene får mer penger, blir handlingsrommet likevel mindre. 0,9 av de 1,6 milliarder kronene er ment å dekke opp for befolkningsvekst og demografiske endringer. I tillegg legger regjeringen nye føringer på ressursbruken i kommunene, og 0,1 milliarder går med til økt innsats for bedre psykisk helse blant unge.

Da gjenstår det 0,6 milliarder kroner i realvekst i frie inntekter. Men statens beregninger viser at endringer i refusjonen for ressurskrevende tjenester utgjør en innstramming på 0,3 milliarder for kommunene. I tillegg er pensjonskostnadene beregnet å øke med 0,6 milliarder. På toppen av dette mener KS at barnehagenormen er underfinansiert med 0,4 milliarder kroner, noe som fører til at mer av de frie inntektene til kommunene må benyttes til nødvendig oppbemanning.

Samlet sett innebærer dette at kommunene får redusert sitt økonomiske handlingsrom med 0,7 milliarder kroner, selv om de får mer penger i 2021.

Realveksten regnes i 2020-kroner. For å kompensere for lønns- og prisvekst, økes de frie inntektene med 2,7 prosent. Tønsberg kommune må bruke av dette for å avsette ca. 64 millioner kroner til 2,2 prosent lønnsvekst i 2021.

Tabell over endringer i anslagene for lønns- og prisveksten (deflator) for 2020 og anslag for 2021.

Pst.	Anslag NB 2020	Anslag RNB 2020	Anslag 2020 i statsbudsjettet for 2021	Anslag 2021
Deflator	3,1	1,4	1,6	2,7
Av dette lønnsvekst	3,6	1,5	1,7	2,2

Krav om effektivisering

Regjeringen skriver i prop. 1 s at kommunesektoren har rom for mer effektiv ressursbruk. Sammenligninger mellom kommuner avdekker betydelige forskjeller i tjenestetilbud og effektivitet, også om man sammenligner kommuner med omtrent like mange innbyggere. Gjennom et systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og effektivisering kan tjenestetilbudet forbedres og ressurser frigjøres.

Endringer i rammetilskuddet og endringer i oppgaver

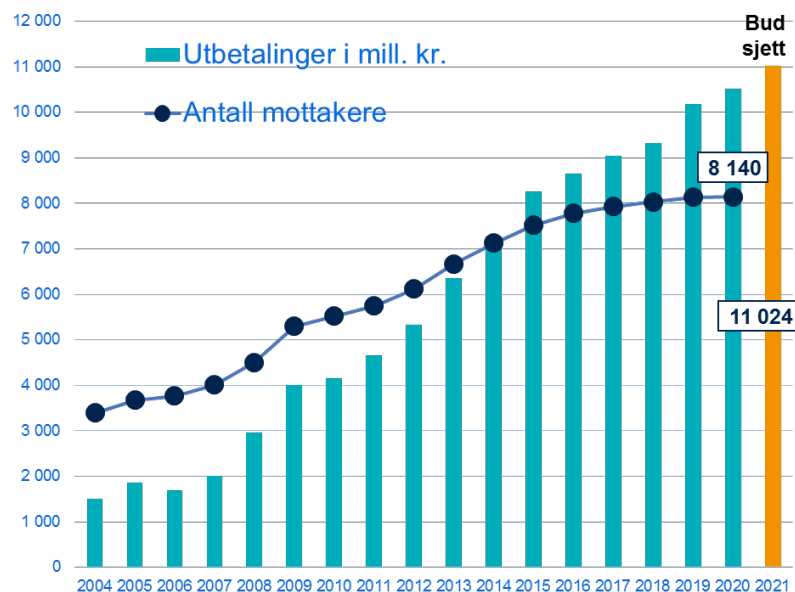
Det gjøres noen endringer i rammetilskuddet som følge av endringer i kommunenes oppgaveportefølje. Samtidig gjøres det enkelte endringer i hvilke tilskudd som gis som øremerkede tilskudd, og hvilke som legges inn i kommunenes rammetilskudd. Tilskudd til frivillighetssentraler er trukket ut av rammetilskuddet, og staten skal gi dette som øremerket tilskudd direkte til frivillighetssentralene. For Tønsberg utgjør dette uttrekket 430.000 kroner.

Tønsberg har også blitt trukket 2,2 millioner kroner fordi kommunen skal overføre mindre til private barnehager som inngår i en gruppe. Barnehagene skal få tilskudd basert på 11 prosent påslag for pensjon, mot 13 prosent tidligere.

Kommunen trekkes i tillegg 50,4 millioner kroner for elever i private skoler, men inntektsføres samtidig med 28,6 millioner kroner. Netto trekk er dermed 21,7 millioner kroner. Kommunen trekkes etter faktisk antall elever, men får tilbake midler ved at staten tilbakefører trekket med likt beløp pr. innbygger.

Innslagspunktet for refusjon av kostnader til ressurskrevende tjenester heves

Regjeringen fremhever at denne refusjonsordningen har blitt kostbar for staten. I figuren under vises statens utbetalinger til kommunene i ordningen fra 2004 til 2021:

Statens utgifter har økt fra 1,5 milliarder kroner i 2004 til 11 milliarder kroner i 2021.

Kommunene får refusjon fra staten for deler av kostnadene knyttet til ressurskrevende tjenester til enkeltbrukere. Det er definert et innslagspunkt, og staten refunderer 80 prosent av utgiftene over innslagspunktet. Under innslagspunktet betaler kommunen fullt ut. Refusjonsgraden over innslagspunktet beholdes uendret på 80 prosent. Innslagspunktet er økt mer enn lønnsveksten siden 2014 for å redusere statens utgifter til ordningen. I statsbudsjettet for 2020 ble innslagspunktet satt til 1,361 millioner kroner. Det var en økning på 50.000 kroner ut over lønnsveksten. I statsbudsjettet for 2021 blir dette innslagspunktet økt igjen, til 1,430 millioner kroner. Det utgjør en økning på 46.000 kroner ut over lønnsveksten.

For Tønsberg kommune innebærer dette at refusjonen for anslagsvis 80 brukere reduseres med ca. 3,2 millioner kroner i 2021. Reduksjonen var omtrent den samme i opplegget for 2020.

Innstramningen i statsbudsjettet får effekt allerede i 2020, og kommunen må da bokføre et anslag på refusjonen. Staten har hatt en gjennomgang fra Telemarksforskning om effektene av ordningen. Den konkluderer med at ordningen ikke har incentiver for kommunene til å øke tjenestene for å velte kostnader over på staten.

Staten fremholder at innstramningen i utgangspunktet ikke vil påvirke tjenestetilbudet til mottakerne, da disse har rettigheter til tjenester etter blant annet helse- og omsorgstjenesteloven. De senere års økning i innslagspunktet øker kommunenes andel av utgiftene.

Skatteinnkrevingen ble overført til staten fra 1.11.2020

Skatteinnkreving ble en statlig oppgave fra 1.11.2020. I og med at kommunene ikke lenger skal utføre denne oppgaven, trekkes det penger ut fra rammetilskuddet til kommunene. Kommunene blir samlet sett trukket det beløpet skatteinnkrevingen har kostet for kommunesektoren, men trekket for den enkelte kommune er basert på innbyggertall – ikke reelle kostnader i den enkelte kommune.

Tønsberg kommune har fått redusert rammetilskuddet med 9,6 millioner kroner for dette, mens

driften kun kostet kommunen 6,8 millioner kroner. Dette innebærer et netto tap på 2,8 millioner kroner for Tønsberg.

Kommunene har etter en lovendring fått beholde en særnamskompetanse for innkreving kommunale kravtypene som har pant i eiendeler ifølge lov. Det omfatter vann, avløp og eiendomsskatt med pant i eiendom og parkering med pant i kjøretøy. Det betyr at kommunene kan ta beslag i eiendeler og ytelses for å inn drive kommunens krav uten å innhente rettslig grunnlag hos namsmannen. Det er inngått avtale med skatteetaten for å kunne få tilgang til sensitive personopplysninger som er nødvendige for arbeidet.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den Norske kirke overføres til staten.

Staten overtar denne oppgaven fra 2021. På samme måte som for skatteoppkreverfunksjonen, blir rammetilskuddet til kommunene samlet trukket for det tilskuddet som samlet ble gitt til kommunesektoren. Trekket for enkeltkommuner er dermed ikke basert på de faktiske utgiftene i den enkelte kommune, men på folketallet. Tønsberg kommune blir trukket 4,75 millioner kroner, mens tilskuddet til trossamfunn i budsjettet for 2020 var på 2,9 millioner kroner. Det innebærer dermed et tap for Tønsberg kommune på 1,8 millioner kroner.

Befolkningsutvikling og prognoser for 2021-24.

Prognoser fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) anslår at befolkningen i Norge vil øke med ca. 0,48 prosent per år frem til 2024. Det er basert på det mest sannsynlige alternativet fra SSB. Det foreligger også en egen trendfremskriving for Tønsberg kommune fra SSB, basert på nasjonale forutsetninger. Denne beregningen viser at Tønsberg kommune kan forvente en befolkningsvekst på ca. 0,9 prosent årlig i samme periode. Det innebærer en befolkningsvekst i Tønsberg som er 85 prosent høyere enn landsgjennomsnittet. Aldrende befolkning er nasjonal trend, og dette preger også prognosen for Tønsberg.

SSB gir Tønsberg kommune følgende prognose for befolkningsveksten 2021-2024:

Tønsberg	01.07.2020	01.07.2021	01.07.2022	01.07.2023	01.07.2024	Sum vekst	Landet 2020-24	Avvik landet
Innbyggere i alt	56 293	56 852	57 371	57 861	58 301	2 008		
Vekst i %		0,99 %	0,91 %	0,85 %	0,76 %	3,6 %	1,9 %	1,6 %
Innbyggere 0-1 år	1 107	1 087	1 085	1 080	1 082	-25		
Vekst i %		-1,8 %	-0,2 %	-0,5 %	0,2 %	-2,3 %	-2,3 %	0,0 %
Innbyggere 2-5 år	2 376	2 359	2 326	2 292	2 298	-78		
Vekst i %		-0,7 %	-1,4 %	-1,5 %	0,3 %	-3,3 %	-6,6 %	3,3 %
Innbyggere 6-15 år	6 757	6 742	6 723	6 676	6 587	-170		
Vekst i %		-0,2 %	-0,3 %	-0,7 %	-1,3 %	-2,5 %	-1,1 %	-1,4 %
Innbyggere 16-22 år	4 584	4 617	4 644	4 692	4 707	123		
Vekst i %		0,7 %	0,6 %	1,0 %	0,3 %	2,7 %	-1,4 %	4,1 %
Innbyggere 23-66 år	32 513	32 854	33 153	33 375	33 640	1 127		
Vekst i %		1,0 %	0,9 %	0,7 %	0,8 %	3,5 %	1,4 %	2,1 %
Innbyggere 67-79 år	6 372	6 530	6 750	6 995	7 155	783		
Vekst i %		2,5 %	3,4 %	3,6 %	2,3 %	12,3 %	10,6 %	1,7 %
Innbyggere 80-89 år	2 090	2 155	2 173	2 208	2 304	214		
Vekst i %		3,1 %	0,8 %	1,6 %	4,3 %	10,2 %	14,6 %	-4,4 %
Innbyggere 90 år og over	494	508	517	543	528	34		
Vekst i %		2,8 %	1,8 %	5,0 %	-2,8 %	6,9 %	4,5 %	2,4 %

Befolkningsøkning i perioden er markert grønt, og befolkningsnedgang er markert rødt. I kolonnen

«Avvik landet» er svakere vekst enn landet markert rødt, og sterkere vekst enn landet markert grønt.

Befolkningsprognosen for Tønsberg kommune for 2020 til 2024 kjennetegnes ved:

- 85 prosent sterkere samlet befolkningsvekst enn landet fram til 2024
- Aldersgruppen 0-1 år: en nedgang på 2,3 prosent, omtrent som forventet for landet
- Aldersgruppen 2-5 år: nedgang på 3,3 prosent, mens landet har 6,6 prosent nedgang
- Grunnskole, 6-15 år: nedgang på 2,5 prosent, mens landet har 1,1 prosent nedgang
- Yrkesaktiv alder 23-66 år: 3,5 prosent vekst, mens landet forventes å ha en vekst på 1,4 prosent
- 67-79 år: 12,3 prosent vekst og landet 10,6 prosent vekst
- 80-89 år: 10,2 prosent vekst og landet 14,6 prosent vekst
- 90+ år: 6,9 prosent vekst og landet 4,5 prosent vekst

Frem til 2024 blir det år for år færre innbyggere i aldersgruppen 0 til 15 år, men nedgangen er ikke så sterk som i landet samlet. Det forventes sterkest befolkningsvekst i gruppen 67-79 år, og dernest i gruppen 80-89 år.

Fylkesmannen har anmodet kommunene å legge den demografiske utviklingen fremover til grunn for sin planlegging og sine investeringer fremover. Dette vil bli fulgt opp i kommuneplanarbeidet fremover.

5. Økonomiplan for 2021-24

Hovedoversikt

Tabellen nedenfor viser noen av de viktigste hovedtallene i budsjettet og økonomiplanen.

Bevilgningsoversikt drift (hele tusen kroner)	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	1 507 427	1 429 000	1 452 142	1 472 949	1 493 756
Inntekts- og formueskatt	1 687 605	1 794 200	1 794 200	1 794 200	1 794 200
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	96 767	83 453	83 488	83 488	83 288
Sum generelle driftsinntekter	3 291 799	3 306 653	3 329 830	3 350 637	3 371 244
Sum bevilgninger drift, netto	3 147 700	3 145 432	3 143 691	3 112 240	3 095 767
Avskrivninger	28	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	3 147 728	3 145 432	3 143 691	3 112 240	3 095 767
Brutto driftsresultat	144 071	161 221	186 139	238 397	275 477
Renteinntekter	58 765	64 164	72 714	73 380	73 480
Utbytter	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	119 352	117 757	120 157	124 757	128 257
Avdrag på lån	144 200	148 600	162 400	173 400	185 200
Netto finansutgifter	-203 787	-201 193	-208 843	-223 777	-238 977
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-59 716	-39 972	-22 704	14 620	36 500
Disp. eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	0	0	0	0	0
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	18 316	14 828	24 663	3 402	-1 610

Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	41 400	25 144	-1 961	-18 024	-34 892
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	59 716	39 972	22 702	-14 622	-36 502
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Det legges opp til å saldere budsjettet med bruk av disposisjonsfond i 2021. Deretter skal budsjettet gå med overskudd.

Skatt på inntekt og formue og ordinært rammetilskudd kalles de frie inntektene for kommunen. Andre generelle statstilskudd er ofte knyttet til aktivitet.

Netto finansutgifter er en utgift fordi renteutgifter og avdrag overstiger finansinntektene.

Netto avsetninger omfatter både bruk og avsetninger til fond. Bundne fond er gitt av eksterne givere til øremerkede formål, mens ubundne fond er midler kommunestyret bestemmer over.

Økonomiske mål for sunn økonomi

Når det fastsettes mål for overskudd i kommunens budsjett, er målene knyttet til kommunens netto driftsresultat. Målene for overskudd, gjeld og fond oppgis i prosent av kommunens driftsinntekter.

Nøkkeltall brukt av KS for vurdering av økonomisk handlefrihet.

KS benytter fargene grønn, gul og rød på de tre nivåene. Grønt nivå er der kommunen skal være for å ha en bærekraftig økonomi. Gult nivå kan tolkes som akseptabelt nivå eller til observasjon.

Rødt nivå gir svak økonomisk handlefrihet og flere røde nøkkeltall gir sterkt svekket handlefrihet.

Telemarksforskning benytter også måltall for netto finansutgifter som er basert på erfaringstall fra kommunene. Finansutgiftene henger sammen med netto gjeld.

Nøkkeltall i prosent av driftsinntekter	Handlefrihet		
	Sterk	Akseptabel	Svak
Netto driftsresultat inkl. bruk av bundne fond	over 2%	1-2%	under 1%
Netto gjeld som belaster drift minus frie investeringsfond	under 65%	65-75%	over 75%
Disposisjonsfond	over 8%	5-8%	under 5%
Finansutgifter og inntekter netto (Telemarksforskning)	under 2,9%	3-4%	over 4%

Tønsberg kommunes økonomiske nøkkeltall i økonomiplanen for 2021-24.

Nøkkeltall i prosent av sum driftsinntekter eskl finans	2021	2022	2023	2024	Mål
Netto driftsresultat (korr. for bundne fond)	0,0 %	0,0 %	0,4 %	0,8 %	1,75 %
Gjeld som belaster drift minus investeringsfond	51 %	51 %	50 %	48 %	< 65%
Disposisjonsfond	4,9 %	5,0 %	5,3 %	6,0 %	>8%
Netto finansutgifter som belaster driften	2,2 %	2,1 %	2,2 %	2,3 %	<2,9%

I den politiske plattformen for sammenslåingen av Re og Tønsberg kommuner er det formulert et mål om at kommunens driftsresultat skal være 1,75 prosent av driftsinntektene. Det er samme nivå som er anbefalt av Teknisk beregningsutvalg for sektoren. I praksis vil målet knyttes til netto driftsresultat korrigert for bruk av bundne fond, bl.a. til vann og avløp. Det er det resultatet kommunestyret fritt kan avsette til disposisjonsdriftsfond.

Det anses ikke som sannsynlig at Tønsberg kommune kan nå dette målet i løpet av økonomiplanperioden. Resultatet er i rødt område i hele perioden, men beveger seg i planperioden i retning målet. Det siktes nå mot et resultat på 0,8 prosent i 2024. For å ha en akseptabel økonomisk handlefrihet og komme i gult område, må kommunen oppnå 1 prosent netto driftsresultat. Dette er det viktigste nøkkeltallet for kommunen.

Gjeld som belaster drift, fratrukket ubundne investeringsfond på ca. 243 millioner kroner, utgjør ca. 51 prosent av driftsinntektene i 2021. Andelen er svakt fallende til 48 prosent frem til 2024. I hele perioden er kommunen i grønt område. Tønsberg kommune har en stor andel av det som defineres som selvfinansierende gjeld, altså gjeld som ikke belaster driftsbudsjettene. Hovedårsaken til dette er investeringen i Den Magiske Fabrikken og tilknyttede bygg og anlegg, hvor leieinntekter dekker gjeldskostnaden. Dette er trukket ut sammen med gjeld som betjenes via vann og avløpsgebyr. Politisk plattform fastsetter at realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant. Det innebærer at gjelden ikke skal øke mer enn avdragene og det lønns- og prisjustering av gjelden gir rom for. Denne regelen overholdes for gjeld som belaster kommunens drift i denne økonomiplanen.

Det planlegges å bruke 40 millioner kroner av kommunens disposisjonsfond i 2020, og omlag 25 millioner i 2021. Etter dette vil fondet utgjøre 4,9 av driftsinntektene. Dette forutsetter at regnskap 2020 avlegges uten underskudd. Fra 2022 forutsettes at overskuddene avsettes til fondet og da kommer det opp i gult nivå 5 prosent. Deretter stiger det til 5,3 prosent i 2023 og 6 prosent i 2024.

Netto finansutgifter som belaster driften er korrigert for all gjeld som er betjent av innbyggere eller eksterne. Netto finansutgifter som belaster driften utgjør 2,2 prosent av driftsinntektene i 2021 og er i grønt område. Frem til 2024 stiger nøkkeltallet svakt til 2,3 prosent.

Vurdering av nøkkeltallene for Tønsberg:

	2021	2022-2024
Driftsresultat	- for svakt nivå	- forbedret nivå mot 2024
Netto lånegjeld	- bærekraftig nivå	- bærekraftig nivå
Disposisjonsfond	- for svakt nivå	- akseptabelt nivå
Finansutgifter	- bærekraftig nivå	- bærekraftig nivå

Budsjettpremisser for økonomiplanen 2021-24:

Fra politisk plattform

- Kommunen skal være bærekraftig og økonomisk robust.
- Bærekraftig økonomi med overskudd i driftsregnskapet for å begrense lånefinansiering av fremtidig investeringsbehov.

Nye Tønsberg skal ha en bærekraftig og effektiv økonomi med påfølgende mål;

1. Resultatkrav på 1,75% av driftsinntektene.

2. Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.

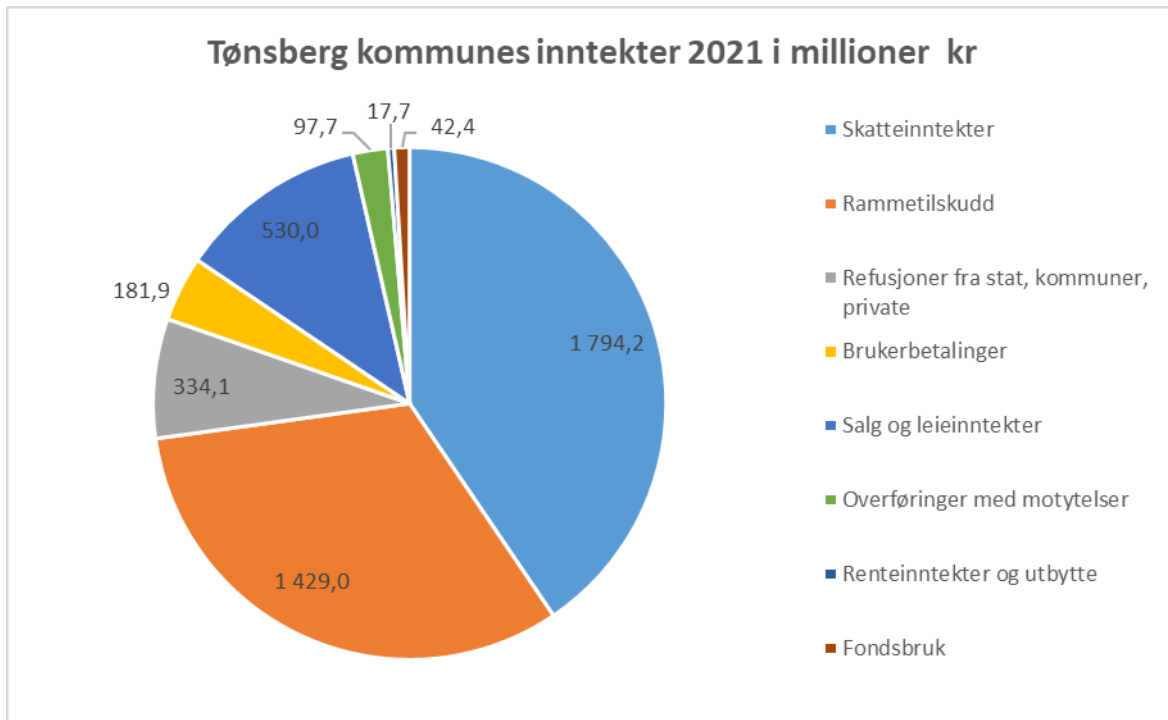
I økonomiplanen for 2021-24 er måloppnåelsen av premissene slik:

1. Resultatkrav på 1,75% av driftsinntektene.
 - a. Driftsresultatet for 2021 skal være null med maksimalt 25 millioner kroner bruk av disposisjonsfond.
 - b. Driftsresultatet som skal avsettes til disposisjonsfondet bedres i perioden og utgjør 0,8 prosent i 2024.
2. Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.
 - a. Netto gjeld som belaster drift fratrukket frie investeringsfond når en topp i 2021 med 51 prosent av driftsinntektene og reduseres deretter i perioden 2021-24.
 - b. Netto gjeld som belaster drift stiger ca 31 millioner kroner mer enn lønns- og prisveksten fra 2020 til 2021. Fra 2022-24 ligger denne gjelden lavere enn kravet om kun prisjustering av gjelden.

Kommunens inntektskilder

Tønsberg kommune forventer samlede inntekter på omlag 4,4 milliarder kroner i 2021.

Tabellen nedenfor viser en fordeling av kommunens samlede inntekter på ulike inntekter:

Som det tydelig fremgår av oversikten, utgjør overføringer fra staten og skatt på inntekt og formue hoveddelen av kommunens inntekter. Det er kun en mindre andel av inntektsbudsjettet som til en viss grad kan påvirkes av kommunen selv, nemlig brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter.

Frie inntekter, skatt og rammetilskudd

Frie inntekter er midler som kommunen fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd, og utgjør omlag to tredeler av kommunens inntekter.

Ordinært rammetilskudd, skjønnsmidler og et anslag på skatteinntekter og netto inntektsutjevning:

TØNSBERG, kommunenr 3803					
<i>(år 2021-prisnivå i perioden 2022-2024)</i>					
1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
Innbyggertilskudd	1 402 518	1 401 022	1 408 334	1 408 139	1 407 945
Forutsatt 2 mrd kr. årlig realvekst skatt og rammetilskudd fra 2022-24			21 000	42 000	63 000
Utgiftsutjevningen	-59 678	-49 734	-49 911	-49 909	-49 907
Overgangsordning - INGAR	-3 012	-2 137	-2 137	-2 137	-2 137
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arb.g.avg)	19 282	14 588	9 596	9 596	9 596
Inndelingstilskudd	16 653	15 110	15 110	15 110	15 110
Regionsentertilskudd	7 035	7 285	7 285	7 285	7 285
Ordinært skjønn	5 000	4 800	4 800	4 800	4 800
Koronapandemi - bevilgninger gjennom inntektssystemet	55 857				
RNB - utsatt overføring skatteoppkreving	4 514				
RNB 2020, endringer i rammetilskudd (eskl. koronapandemi)	2 677				
Sum rammetilsk uten inntektsutjevning	1 450 847	1 390 935	1 414 077	1 434 884	1 455 691
Netto inntektsutjevning	28 026	38 066	38 066	38 066	38 066
Sum rammetilskudd	1 478 873	1 429 001	1 452 143	1 472 950	1 493 757
Skatt på formue og inntekt	1 687 605	1 794 199	1 794 199	1 794 199	1 794 199
Sum skatt og rammetilskudd	3 166 478	3 223 200	3 246 342	3 267 149	3 287 956

Kilde: Revidert nasjonalbudsjett og en modell fra KS for å beregne inntektene. 2021 nivået er anslaget fra Grønt Hefte fra regjeringen.

Inntektene er i likhet med alle andre tall i økonomiplanen vist i faste 2021-kroner. Lønns- og prisstigning er ikke medregnet for årene 2022-2024.

Rammetilskudd

For 2021 får Tønsberg et innbyggertilskudd basert på en rekke kriterier. Kommunen tildeles midler ut fra at Tønsberg beregnes å være 0,9 prosent rimeligere å drifte enn gjennomsnittet av alle kommuner. Dette gir kommunen et trekk i utgiftsutjevningen på 28 millioner kroner.

Kommunen trekkes blant annet ca. 28 millioner kroner grunnet få barn og unge opp til 22 år, og særlig få barn i alderen 2-5 år. Kommunen får ca. 24 millioner kroner ekstra for høyere andel eldre over 80 år. Det er diverse andre trekk, jf. vedlegg 1 til budsjettet. Til sist trekkes kommunen 21,7 millioner kroner for elever i private skoler. Samlet trekk for utgiftsutjevningen, inklusiv trekket for elever i private skoler, er 49,7 millioner kroner i 2021.

Tønsberg mottar 15,1 millioner kroner i inndelingstilskudd grunnet sammenslåingen av Tønsberg og Re. Dette prisjusteres i 15 år, før tilskuddet trappes ned over fem år. Dette er en kompensasjon for bortfall av et basistilskudd som hver enkelt kommune får i systemet.

Regiontilskuddet på ca. 7,3 millioner kroner er et tilskudd som gis til kommuner som slår seg sammen og som etter sammenslåing blir større enn 8.000 innbyggere. Tilskuddet videreføres årlig.

Skjønnsmidler på 4,8 millioner kroner er tildelt for 2021. Potten på landsbasis er noe redusert fra 2020. Det er en risiko for at dette reduseres i perioden dersom nivået for landet reduseres ytterligere.

Sum rammetilskudd eksklusiv inntektsutjevning er å betrakte som en fastsatt bevilgning for 2021.

Realvekst i perioden 2022-24

Økonomiplanen bygger på en realvekst for skatt og rammetilskudd for landet på til sammen 2 milliarder kroner årlig i perioden fra 2022 til 2024. Det tilsvarer det øvre leiet i det varslede nivået fra kommuneproposisjonen for 2021. Dette gir kommunen 21 millioner kroner i økte frie inntekter. Det er da forutsatt at Tønsberg får en befolkningsutvikling som er lik landet for øvrig. Denne veksten skal erfaringsmessig medgå til å håndtere økt befolkning og demografiske endringer. Det er ikke satt av midler til økte utgifter til tjenester. Samtidig er denne veksten lavere enn den historiske veksten for kommunene.

Skatteinntekter og inntektsutjevning.

Skatteanslaget for Tønsberg for 2021 er basert på 6,6 prosent skattevekst fra 2020, og dermed samme vekst som er ventet for alle kommunene samlet. Kommunenes andel av skatt økes i 2021, ved at skattøret økes fra 11,05 til 12,15 prosent. Tønsberg har omlag 95 prosent av gjennomsnittlig skattenivå pr innbygger, og ved utjevning på 38 millioner fra andre kommunen kommer Tønsberg opp til 96,7 prosent av landsgjennomsnittet av skatt pr innbygger.

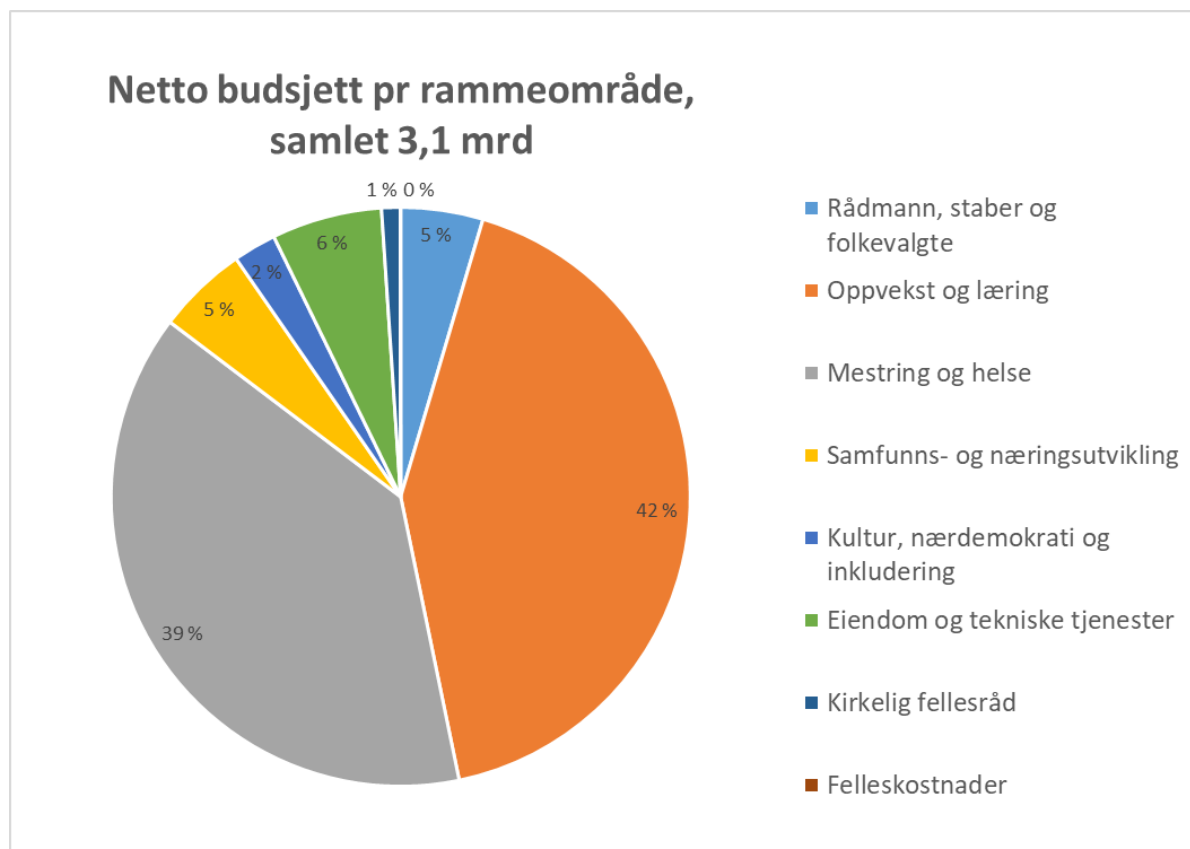
Tønsberg kommunens skatteinntekt i 2021 vil bli basert nye innbyggertall pr 1.1.2021. En sterkere befolkningsvekst enn landet siste halvdel av 2020 kombinert med eventuelt sterkere skattevekst pr innbygger i 2021 kan gi merinntekter til kommunen. Basert på trenden i befolkningsveksten de siste tre år for Tønsberg, kan dette utgjøre en mulighet for omlag 10 millioner kroner i merinntekter. Regjeringen har lagt til grunn en stor nedgang i arbeidsledigheten neste år, og forutsetter allerede en sterk vekst i skatteinntektene i 2021. Tønsberg er avhengig av både egen skattevekst og av landets samlede vekst for å oppnå de budsjetterte anslagene. Dersom merinntektene skulle komme som følge av sterkere befolkningsvekst enn forutsatt, vil det også innebære flere innbyggere i alle aldre som skal ha tjenester.

Kommunens bruk av midlene

Tabellen nedenfor viser hvordan rammen er fordelt mellom de ulike rammeområdene i hele 1000 kroner:

Rammeområde	2020	2021	2022	2023	2024
Rådmann, staber og folkevalgte	137 236	142 251	128 154	125 954	123 854
Oppvekst og læring	1 305 002	1 306 161	1 298 571	1 299 021	1 299 021
Mestring og helse	1 157 294	1 194 401	1 194 437	1 216 812	1 216 262
Samfunns- og næringsutvikling	152 057	156 738	154 390	152 340	152 340
Kultur, nærdemokrati og inkludering	75 040	74 429	71 244	71 044	71 044
Eiendom og tekniske tjenester	178 008	190 818	178 661	167 946	159 135
Kirkelig fellesråd	32 161	32 357	32 036	32 036	32 036
Felleskostnader	18 802	472	28 472	10 472	10 472
Sum netto driftsrammer	3 055 600	3 097 628	3 085 965	3 075 625	3 064 164
Korrigerende for inntekter som ligger i rammene	92 100	47 804	-7 650	-22 584	-37 784
Sum bevilgninger drift, netto	3 147 700	3 145 432	3 078 315	3 053 041	3 026 380

Figuren under viser andelen av netto budsjett på rammeområdene. Områdene oppvekst og læring og mestring og helse er de to desidert største områdene, og står samlet sett for 81 prosent av kommunens utgifter:

Lønn og sosiale utgifter

Det er sentralt å følge opp hvor stor andel av kommunens driftsutgifter som medgår til lønnsutgifter inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjon.

Lønnsandel- lønn med sosiale utgifter	2020	2021	2022	2023	2024	Endring
Sum driftsutgifter i 1000 kr	4 214 060	4 206 731	4 215 326	4 220 441	4 223 224	
Lønn med sosiale utgifter i 1000 kr	2 863 799	2 798 895	2 794 520	2 772 943	2 773 606	
Lønnsandel i %	68,0 %	66,5 %	66,3 %	65,7 %	65,7 %	-2,3 %

Lønnsandelen i budsjettet for 2020 er 68 prosent, og dette er et normalnivå for kommuner.

Lønnsandelen er fallende. Lønnsandelen påvirkes av omstillingstiltak og uttak av stordriftsfordeler.

Pensjon

Prognoser viser at det er forventet en nedgang i pensjonskostnadene fra budsjett 2020 til 2021, men de vil stige igjen i 2022 og de resterende årene i økonomiplanperioden. På lengre sikt vil kostnaden fortsette å øke, fordi premiebetalingene er høyere enn den beregnede pensjonskostnaden, og denne differansen må kostnadsføres de påfølgende 7 årene. God avkastning på pensjonsmidlene og lavt lønnsoppgjør i 2020 er faktorer som bidrar til å holde pensjonskostnaden nede.

Finans

Det er i budsjett- og økonomiplanperioden forutsatt et moderat rentenivå i hele perioden, med nokså små variasjoner. Det er forutsatt at nye låneopptak i hovedsak blir gjort til laveste tilgjengelige rente, og dette vil normalt være i sertifikat- eller obligasjonsmarkedet.

Tiltak i «Handlingsrom 2024» omfatter også tiltak innen finans. Kommunen skal ta opp nye lån i flytende renter og plassere kortsiktig likviditet mer aktivt. Dette har, sammen med et fallende rentenivå grunnet pandemien, medført en stor reduksjon i netto finanskostnader for årene 2021-23 i forhold til det som ble vedtatt i forrige økonomiplan for 2020-23.

Endringer i finans fra økonomiplanen 2020-23	2021	2022	2023
Ordinære renteinntekter	4 316	1 016	500
Renteutgifter	-26 700	-36 400	-43 400
Avdragsutgifter	-10 100	-11 000	-18 300
Netto finansinnt./utg.	-32 484	-46 384	-61 200
Lånefond, inntekter	-1 800	-2 600	-3 300
Netto finansutgifter som belaster drift	-34 284	-48 984	-64 500

Nedgangen i finanskostnader er for årene 2021, 2022 og 2023 henholdsvis 34, 49 og 64 millioner kroner. Denne innsparingen er dermed en viktig enkeltårsak til bedringen av driftsbalansen i perioden.

Avkastning av langsiktige plasserte midler

Aktivaklasse	Verdi 31.08.2020	Avkastning hittil 2020		Andel	Norm andel	Tillatt innen
		kr	%			
KLP aksjer Norden indeksfond	15 793	1 620	11,4 %	13,0 %	12 %	8-18%
Eiendomsfond Aberdeen Norge	23 013	296	1,3 %	19,0 %	17 %	5-23%
Norske rente-/obligasjonsfond	82 592	1 261	1,6 %	68,0 %	71 %	50-87%
Samlet langsiktig plassert	121 398	3 177	2,7 %	100 %	100 %	

Kommunen har midler som er langsiktig plassert etter salg av elverk i Re kommune. Etter 8 måneder i år er det 2,7 prosent avkastning, selv etter et kraftig fall tidligere i år.

Eiendomsfondet viser halvårsresultatet. Avkastningsmålet på 4 prosent virker oppnåelig. Det vil ved inngangen til 2021 være plassert ca. 121 millioner kroner, pluss avkastningen som kommer ut 2020. Det forventes ca. 4 prosent avkastning også i 2021. I årene 2002-2018 har Re kommune hatt ca. 141,9 millioner kroner i inntekter fra plasseringene. Snittavkastningen, summen av hvert års avkastning i prosent delt på 17 år, har vært på ca. 5,5 prosent.

Investeringer og finansiering

Tabellen nedenfor viser de samlede investeringsplanene i hele perioden, akkumulert ca. 2,1 milliarder kroner. Av dette er det forutsatt låneopptak som belaster driften (gjeld som ikke er selvfinansierende) på 0,4 milliarder. Dersom man legger dagens handlingsregel til grunn og forutsetter at gjelden ikke skal øke mer enn kommunal lønns- og prisstigning, vil dette kravet innfris når man ser hele perioden under ett. Sluttføringen av Hogsnes sykehjem gjør at det blir litt for høyt låneopptak første år i perioden.

Investeringer i anleggsmidler	2021	2022	2023	2024	Sum
<i>(Tall i hele 1000 kroner)</i>					
Investeringer i anleggsmidler	646 890	541 800	601 550	331 850	2 122 090
<i>Finansieres slik:</i>					
Mva-komp	111 318	99 100	111 650	52 710	374 778
Nye lån som belaster driften	171 852	61 660	71 160	70 700	375 372
Ubenyttede lånemidler	0	0	0	0	0
Selvfinansierende lån	232 520	266 190	276 540	175 140	950 390
Bruk av fond	12 400	92 500	12 900	14 500	132 300
Inntekt fra salg av anleggsmidler	5 000	10 000	10 000	10 000	35 000
Tilskudd til investeringer	113 800	12 350	119 300	8 800	254 250
Sum finansiering	646 890	541 800	601 550	331 850	2 122 090
<i>Handlingsregel:</i>					
Nye lån som belaster driften	171 852	61 660	71 160	70 700	375 372
Rom i handlingsregel	140 982	150 672	158 747	167 244	617 645
Avvik	30 870	-89 012	-87 587	-96 544	-242 273

I tillegg kommer formidlingslån.

Nedenfor følger en kort oversikt over de største investeringsprosjektene de nærmeste årene og planlagt finansiering av disse:

Inv. mill. kr.	2021	2022	2023	2024
Hogsnes helsehus	260			
Inventar/utstyr nytt helsehus		45		
Presterød barneskole og idr.h.		55	46	
Ole 4				13
Svømmehall		106	266	
Den magiske fabrikken PL 3	50			
Kjøp av boliger	10	20	20	20
Selvkostområdet	208	199	189	182
Øvrige	119	118	81	117
Sum	647	542	602	332

Finansiering mill. kr.	2021	2022	2023	2024
Tilskudd	114	12	119	9
Salg	5	10	10	10
MVA-komp.	111	99	112	53
Fond	12	93	13	15
Lån/lånefond	405	328	348	245
Sum	647	542	602	332

Gjeld og fondsmidler

Tabellen nedenfor viser en oversikt over kommunens gjeldssituasjon og utvikling.

Gjeldsutvikling (tusen kr.):	2021	2022	2023	2024
Sum lån + nye lån	4 917 614	5 097 014	5 282 614	5 354 214
Selvfinansierende gjeld	2 354 188	2 549 239	2 734 206	2 910 647
Avdrag	148 600	162 400	173 400	185 200
Herav selvfinansierende	71 139	81 223	89 749	100 678
Gjeld som belaster driften	2 485 965	2 466 598	2 464 757	2 359 045

Investeringsgjelden samlet er på omlag 4,8 milliarder kroner ved utgangen av 2021. Det fremgår av tabellen at en veldig stor del av gjelden, omlag 48 prosent, er selvfinansierende. Det vil si at renter og avdrag ikke belaster kommunens driftsbudsjett. De største selvfinansierende gjeldspostene er VAR (Vann, avløp og renovasjon), Den Magiske Fabrikken og diverse anlegg i tilknytning til dette, og ny svømmehall. Det er forutsatt at svømmehallen skal generere inntekter som finansierer gjelden. Spørsmålet om bygging av svømmehall vil bli tatt opp til ny vurdering i 2021.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i drifts- og investeringsfond i millioner kroner:

Drifts- og investeringsfond	2020	2021	2022	2023	2024
Fritt disposisjonsfond 1.1.	281	241	216	218	236
Bruk disposisjonsfond	40	25			
Avsetning fra overskudd			2	18	35
Fritt disposisjonsfond 31.12	241	216	218	236	271
Fritt investeringsfond 1.1.		258	243	230	217
Bruk investeringsfond		15	13	13	13
Fritt investeringsfond 31.12	258	243	230	217	205

Det legges opp til å bruke 25 millioner kroner i av disposisjonsfond for å balansere budsjettet i 2021. Fra 2022 forutsettes at driften skal gå med overskudd som avsettes til disposisjonsfondet. Da vil disposisjonsfondet utgjøre 271 millioner kroner i slutten av perioden.

På fritt investeringsfond anslås det å være ca. 258 millioner kroner ved utgangen av 2020. Egenkapitalinnskudd til KLP kan ikke lånefinansieres, og er årsaken til den budsjetterte bruken. Det er derfor fornuftig å ha en viss saldo på investeringsfond for å kunne dekke opp dette.

Driftsbudsjettet for 2021-24 og hvordan det er saldert

Budsjettet for 2020 var det første budsjettet for den sammenslåtte nye kommunen. Dette budsjettet ble endret på våren 2020 og det endrede 2020-budsjettet fungerer som basisbudsjett for 2021-2024 budsjettet.

For å sikre et realistisk bilde av bundet drift på kostnadssiden har administrasjonen vurdert den reelle situasjonen innenfor hvert enkelt rammeområde. Det er vurdert helt nødvendige nye behov for endringer i drifts- og investeringsbudsjettet for 2021-24 både på utgifts- og inntektssiden. Det

omfatter varslet høyere driftsnivå gjennom 2020, særlig innen pleie og omsorg. Dette er lagt inn som konsekvensjustering.

For å bringe dette budsjettet i lovlig balanse hvert enkelt driftsår har rådmannen tatt inn tiltak fra prosjektet «Handlingsrom 2024».

Endringene fra det justerte basisbudsjettet for 2020 og de nødvendige reduksjoner i driftsrammer summeres opp i de ulike endringene som er vist i tabellen under.

Endring fra 2020 (1000 kr.)	2021	2022	2023	2024
Samlet ramme 2020	3 083 032	3 083 032	3 083 032	3 083 032
Konsekvensjusteringer	54 127	88 150	86 150	75 339
Lønnsvekst	61 987	61 987	61 987	61 987
Prisvekst	22 343	22 343	21 803	21 253
Nye tiltak	620	620	620	620
Netto endr. egenandeler og gebyrinnt.	-3 906	-3 906	-3 906	-3 906
Handlingsrom 2024 inkl. stordriftsfordeler	-59 817	-104 523	-112 323	-112 423
Øvrige reduksjoner og innsparinger	-64 057	-64 057	-64 057	-64 057
Endringer i statsbudsjettet	4 220	3 240	3 240	3 240
Øremerkede tilskudd overført til rammetilskudd	-920	-920	-920	-920
Justert ramme	3 097 628	3 085 965	3 075 625	3 064 164

Tabellen viser at det for 2021 er avsatt 62 millioner kroner til 2,2 prosent lønnsvekst i 2021. Tilpasning til dagens drift og nødvendige justeringer for 2021 utgjør 54 millioner kroner. Rammene er redusert med 64 millioner hovedsakelig på grunn av at det er fjernet engangsmidler til kommunesammenslåing og Koronastøtte. Handlingsrom 2024 gir reduserte rammer med 60 millioner kroner det første året opptrappende til 112 millioner (i tillegg er det tiltak i Handlingsrom 2024 på finansområdet med totalt 33 millioner kroner). Prisveksten på viktige kjøp i 2021 gir økte budsjetter på 22 millioner kroner, mens inntektsøkninger på gebyrer tilsvarende forventet lønns- og prisstigning bare gir 4 millioner i merinntekt. Ca 4 millioner kroner i netto øremerkede tilskudd faller bort og innlemmes i rammetilskuddet.

Revisjon og kontroll

Det foreslås følgende budsjett for revisjon og kontroll ihht. innstilling fra kontrollutvalget:

Revisjonstjenester fra Vestfold og Telemark revisjon IKS som gjelder:

- Regnskapsrevisjon/ enhetskontroll/ forenklet etterlevelseskontroll
- forvaltningsrevisjon/selskapskontroll
- Kjøp av andre tjenester og attestasjoner

kr 2.040.000,-

Sekretariatstjenester fra

Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS

kr 520.000,-

Drift av kontrollutvalget

Møtegodtgjørelse (fast) kr 170.000

Andre driftsutgifter/opplæring kr 100.000

kr 270.000,-

Sum kontrollarbeid

kr 2.830.000,-

6. Handlingsrom 2024

Da Re og Tønsberg ble slått sammen til en kommune fra 1. januar 2020, var den økonomiske Situasjonen preget av økende kostnader og av inntekter som flatet ut. Gapet mellom faktiske kostnader i 2019 og forventede inntekter i 2020 utgjorde ca. 123 millioner kroner. For å få budsjettet for 2020 i balanse ble det brukt noe fonds- og engangsmidler, og overføringene til de enkelte rammeområdene ble redusert med omlag 2 prosent.

Arbeidet med økonomiplan for 2020 -2023 avdekket store utfordringer. Omstillingsbehovet ble anslått til å være på ca. 136 millioner kroner i 2021 og stigende til ca. 210 millioner kroner i 2023 – 2024 for å få driften i balanse.

For å sikre kommunen økt økonomisk handlingsrom, ble prosjektet «Handlingsrom 2024» i igangsatt høsten 2019. Målet med prosjektet var å skaffe et økonomisk handlingsrom fremover.

Arbeidet med «Handlingsrom 2024» har vært ledet av rådmann, og den partssammensatte «administrative styringsgruppen» har funger som prosjektgruppe. Gruppen har bestått av rådmannens ledergruppe, intern prosjektleder, økonomisjef, fire hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. I tillegg til administrativ styringsgruppe har prosjektet holdt det politiske økonomiplanutvalget løpende orientert.

Konsulenter fra PwC har bistått med prosessledelse, analyser og rådgivning. PwC har i tillegg gjennomført et delprosjekt knyttet til vurdering av tildelings- og evalueringspraksis av de vedtaksbaserte tjenester i kommunen.

Arbeidet startet opp medio oktober 2019 og skulle opprinnelig ferdigstilles for kommunestyret juni 2020, men ble på grunn av Covid 19 flyttet til kommunestyret i september 2020.

Kommunestyret vedtok at tre tiltak skulle fjernes fra listen: Økning av priser for SFO, nedlegging av Ole 3 og reduksjon i tilbudet på Sidebygningen.

Etter at statsbudsjettet ble lagt frem har rådmannen gjennomgått listen på nytt og har valgt å fjerne tiltaket om å kutte oppvarming av tovet og fjerning av åpen barnehage.

Etter justeringene ser den samlede oversikten over tiltakene slik ut:

Kommunalsjefområde	Oppsummert årlig effekt (tall i MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Samfunns- og næringsutvikling	1,6	3,9	6,0	6,0
Kultur, nærdemokrati og inkludering	3,8	5,1	5,3	5,3
Oppvekst og læring	12,4	15,4	16,0	16,0
Eiendom og tekniske tjenester	7,9	8,3	8,5	8,5
Mestring og helse	25,0	40,0	40,5	40,5
Økonomi og virksomhetsstyring	1,6	4,6	5,1	5,1
HR	1,4	3,5	3,9	3,9
Digitalisering, kommunikasjon og administrativ støtte	1,1	8,6	12,0	12,1
Totalt	54,8	89,5	97,3	97,4

I tillegg kommer effekter av tiltak på finansområdet med 34 millioner kroner (mer flytende renter, plassering til bedre renter og reduserte investeringer), dette er nærmere omtalt under finans i forrige kapittel, da det ikke påvirker rammene pr. budsjettområde. I tillegg er det effekter av stordriftsfordeler med 5 millioner kroner i 2021 og 15 millioner kroner de neste årene.

Samlet effekt vil da bli slik:

	2021	2022	2023	2024
Handlingsrom 2024 tiltak pr rammeområde	55	89	97	97
Stordriftsfordeler	5	15	15	15
Finansområdet- tiltakene og redusert rentenivå	34	49	64	64
Samlet innsparingseffekt	94	153	176	176

Det må tas noen forbehold om at alle tiltak lar seg gjennomføre, pr. i dag er det usikkerhet knyttet til følgende to prosjekter:

- Oppvekst – Justere satser for spesialundervisning i friskoler. Dette tiltaket er under juridisk vurdering.
- Mestring og helse – Nedlegging av 8 sykehjemsplasser - Det må tas en ekstra runde rundt hvilke avtaler kommunen har inngått med Husbanken ved oppstart av Hogsnes helsehus. Mer om dette vil komme i egen politisk sak om sykehjemsdrift, våren 2021.

7. Risikovurdering av forutsetningene

Det er mange ulike faktorer som påvirker den økonomiske situasjonen i kommunen, og mye kan endre seg i løpet av en budsjett- eller økonomiplanperiode. Derfor vil det alltid være en viss usikkerhet rundt de beregningene som gjøres og de forutsetningene som legges til grunn for budsjettet. Ulike endringer kan påvirke kommunens økonomi i både positiv og negativ retning.

Innsparingstiltak og «Handlingsrom 2024»

Det er lagt inn innsparings- og effektiviseringstiltak og uttak av stordriftsfordeler basert på prosjektet «Handlingsrom 2024» i budsjettet med samlet effekt på 176 millioner kroner i 2024. Det er risiko knyttet til fremdriften på dette og hvilke effekter det er mulig å realisere.

I denne økonomiplanen er det derfor satt av en sentral kostnadsavsetning på 15 millioner kroner i budsjett 2021 og 18 millioner kroner i 2022 for å kunne håndtere risikoen for forsinket fremdrift og reduserte effekter av tiltakene.

Kostnadspress i tjenestene

Ressurskrevende tjenester er i stor grad rettighetsbasert, og kostnadene knyttet til slike tjenester har over tid vokst mer enn kommunens inntekter. Samtidig søker staten stadig å redusere sine utgifter til refusjon for disse brukerne ved å øke innslagspunktet for refusjon. Det gis ikke refusjon for brukere over 67 år.

Kostnadene til rettighetsbaserte innenfor oppvekst og læring har også vokst betydelig over tid. Det er usikkert om de nye moderasjonsordningene i SFO for familier med svak økonomi er fullfinansiert med de midlene kommunen har fått overført fra staten.

En økt arbeidsledighet og økende boutgifter kan gi press på ytelsene fra NAV.

Usikkerhet om pensjon

Pensjonskostnadene for 2021 er basert på anslag fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK). Fra 2022 og utover vil store utbetalinger i 2020-21 måtte kostnadsføres i regnskapet. Eksakte beregninger fra KLP og SPK vil foreligge år for år.

Finans

Det er forutsatt at rentenivået vil holde seg på dagens nivå gjennom økonomiplanperioden kun med 0,1 prosent årlig økning. Anslagene for finanskostnader forutsetter opplåning i flytende rente i obligasjonsmarkedet. Renterisikoen vurderes å være lav i perioden.

Statens bevilgninger til kommuner fremover

Stortinget vedtar nivået på overføringer fra staten til kommunene kun for ett år om gangen. Gjennom flere år frem til 2019 har kommunene opplevd god realvekst. I 2021 svekkes imidlertid den lokale handlefriheten, fordi realveksten er lavere enn forventet innbyggerverkst. I økonomiplanen har rådmannen lagt til grunn at nivået på realveksten fra 2022-24 vil være noe sterkere enn i 2021. Fra 2023 vil det komme et revidert system for skatt og rammetilskudd for kommunene.

Befolkningsvekst gir merinntekter og merutgifter

Dersom Tønsberg får en sterkere befolkningsvekst enn landet for øvrig i perioden, vil dette gi kommunen økte frie inntekter. Når realveksten i kommuneoppleggene er lav, er det likevel begrenset hvor mye dette vil utgjøre. Det er innbyggere under 15 år og over 80 år som utløser tilskudd av betydning. Samtidig vil en økning i innbyggere i disse aldersgruppene utløse merutgifter.

Både skattenivået i landet og skatt fra egne innbyggere er viktig

Innbyggerne i Tønsberg kommune skatter i snitt med ca. 95 prosent av det nasjonale gjennomsnittet. Mulige merinntekter for skatt kan komme på to måter. Dersom landets kommuner samlet får sterkere vekst enn forutsatt, får kommunen tilført 60 prosent av det økte nivået for landet.

Dersom kommunens eget skattenivå per innbygger øker, men nivået for landet er uendret, beholder kommunen 40 prosent av økningen. Større andel yrkesaktive i kommunen kan øke skattenivået og dermed bidra til høyere inntekter for kommunen.

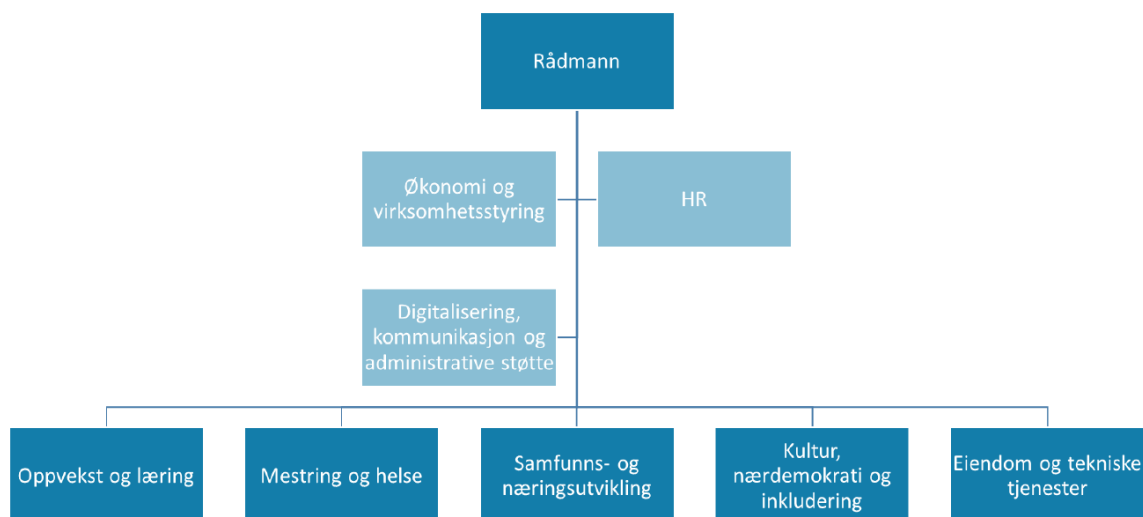
Pandemien

Pandemien har gitt store utslag og staten har gitt kommunene flere ulike kompensasjoner. Fasit for 2020 foreligger ikke, men staten har gitt løfter om dekke konsekvensene også i 2021. Det kan imidlertid være en risiko for at kompensasjonen til hver enkelt kommune ikke viser full inndekking.

8. Tjenestene per rammeområde

Overordnet administrativ hovedstruktur

Overordnet administrativ hovedstruktur ble fastsatt i partssammensatt utvalg og i fellesnemnda for nye Tønsberg kommune 23. august 2018.

Politisk styring, rådmann og sentrale staber

Driften i budsjett 2021 og i planperioden

Endringer i rammeområdet fra driften i regulert budsjett 2020:

Rådmann, staber og folkevalgte	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	0	0	0	0
Sum prisvekst	639	639	639	639
Sum innlemmes i rammetilskudd	0	0	0	0
Sum nye foreslåtte tiltak	620	620	620	620
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	4 549	4 019	6 019	4 019
Sum konsekvenser av politiske vedtak	-4 738	-4 638	-4 538	-4 538
Sum reduksjoner, innsparinger	-506	-506	-506	-506
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-4 036	-16 703	-21 003	-21 103
Sum stordriftsfordeler ny kommune	-500	-1 500	-1 500	-1 500
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	0	0	0	0
Sum inntektsøk., prisvekst	0	0	0	0
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	-3 972	-18 069	-20 269	-22 369

Dette er samlet oversikt over rådmannen og staber i tillegg til felleskostnader, se spesifisering for hvert enkelt område under.

Felleskostnader

Omfatter disse områdene

Avsetning til lønnsvekst, pensjonsavsetning og sentral kostnadsavsetning.

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr: 0,8
Netto ramme i mill. kr: 0,8
Antall årsverk: 0

Oversikt over budsjettendringer for felleskostnader:

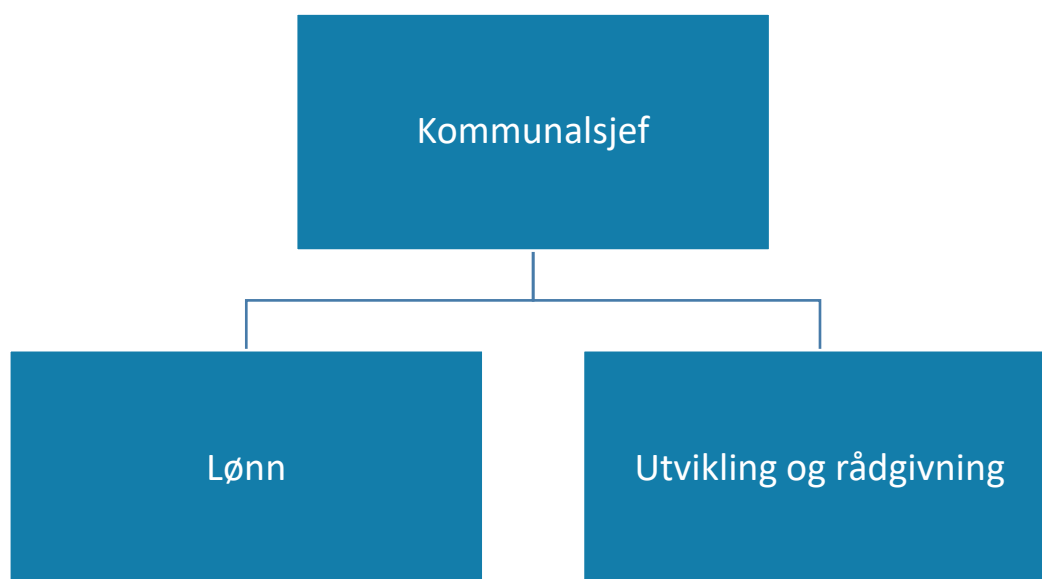
Felleskostnader	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	61 600	61 600	61 600	61 600
Sum prisvekst	0	0	0	0
Sum innlemmes i rammetilskudd	0	0	0	0
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	-3 300	24 700	6 700	6 700
Sum konsekvenser av politiske vedtak	0	0	0	0
Sum tiltak Handlingsrom 2024	0	0	0	0
Sum stordriftsfordeler ny kommune	0	0	0	0
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	3 200	3 200	3 200	3 200
Sum reduksjoner, innsparinger	-55 893	-55 893	-55 893	-55 893
Sum inntektsøk., prisvekst	0	0	0	0
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	5 607	33 607	15 607	15 607

Reduksjonen er knyttet til at det i 2020-budsjettet lå inne reserver for Covid-19 og engangskostnader i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Justeringene ellers er knyttet til kostnadsendringer for pensjon og kostnadsavsetningen på 15 og 18 millioner kroner for 2021 og 2022.

HR

Organisering av stabsområdet

Omfatter disse tjenestene

- Lønn
 - Sykepengerefusjon
 - Foreldrepenger
 - Pensjon
 - Lønnskjøring for 110-sentralen
 - Lønnskjøring for Færder nasjonalpark
 - Lønnskjøring for Tønsberg renseanlegg
- Utvikling og rådgivning
 - Lederutvikling og kompetanseprogrammer
 - Rekruttering
 - Medarbeiderundersøkelser
 - Sykefravær
 - Læringer som ikke er i Mestring og helse og Oppvekst og læring
 - Arbeidsrett
 - Varsling
 - Forhandlinger
 - Omstilling og nedbemanning
 - Medbestemmelse
 - Arbeidstidssystemer
- HR utfører administrative oppgaver for Depotstyrke 01 (kystverkets beredskapsorganisasjon i regionen)
- Administrasjon og budsjettoppfølging av frikjøpte hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	38,2	
Netto ramme i mill. kr:	35,2	
Antall årsverk:	18,6	fast ansatte
	13,8	frikjøpte hovedtillitsvalgte
	3,0	lærlinger

Utfordringer i perioden

En kommunesammenslåing medfører generelt mye merarbeid både i oppbyggingsfasen og i den første tida etter selve sammenslåingen. Koronasituasjonen satte en del planlagte arbeidsoppgaver på vent, spesielt i perioden fra mars til sommeren 2020.

Oppfølgingen av omstillingsprosjektet «Handlingsrom 2024» vil kreve mye ressurser fra HR ute i hele organisasjonen gjennom økonomiplanperioden. Dette gjelder blant annet i arbeidet med nedbemanning. I tillegg vil HR være sentral i arbeidet med gjennomgangen av den administrative organiseringen som skal slutføres innen sommeren 2021. Riktig lønn skal fortsatt utbetales til alle ansatte til rett tid. Samtidig har HR også et krav om intern effektivisering, noe som i praksis betyr færre årsverk.

Det er foretatt en omorganisering av HR i løpet av 2020. De to tidligere virksomhetene «Kompetanse og utvikling» og «Arbeidsrett og forhandlinger» er slått sammen til en virksomhet med navnet «Utvikling og rådgivning» og underlagt en stabsleder.

Forskning viser at den viktigste enkeltfaktoren for å øke ansattes mestringsopplevelse og redusere sykefraværet ved siden av den ansatte selv, er god ledelse. Utvikling av gode lederutviklingsprogrammer på alle ledernivåer vil være en av HRs hovedoppgaver framover. Arbeidet med dette har blitt forskjøvet, og planleggingsarbeidet vil bli slutført i løpet av høsten 2020. Programmene må både gi ledere et fellesskap, nyttige verktøy og rom for å skape refleksjon over eget lederskap. I tillegg må det utvikles programmer for praktisk bruk og utnyttelse av systemer som kommunen benytter.

Det må frigjøres tid hos ledelse og alle medarbeidere i HR, slik at de kan bruke mer tid til å jobbe med mestrings- og utviklingsorienterte oppgaver istedenfor å bruke tid på å svare på praktiske spørsmål. Dette kan løses via teknologi/robotteknologi. Innføring av HR Chatbot vil være ett av tiltakene som skal gjennomføres i perioden.

Arbeidsgiverstrategien for Tønsberg kommune ble vedtatt i 2020. HR vil få et særlig ansvar for oppfølgingen av strategien.

Sykefraværet i kommunen ligger på mellom 7 og 8 prosent i 2020. Ny sykefraværsrutine er vedtatt i 2020 og skal følges opp videre. Det samarbeides tett med Nav lokalt og Nav arbeidslivssenter, både i enkeltmøter med ledere og i samtale med enkeltansatte. Dette er en arbeidsmetodikk som har navnet «Tett på», og denne forutsettes videreført og implementert i hele kommunen.

Erfaringsmessig kan større endringer gi økt sykefravær blant de ansatte. Vi har nettopp slått sammen to kommuner, og vi står foran nye omorganiseringer og nedbemanninger. Slike perioder kan for ansatte preges av usikkerhet, mangel på struktur og informasjon basert på rykter. Gode prosesser preget av medvirkning, åpenhet og nok informasjon er derfor viktig for å oppnå motivasjon, arbeidsglede, mestrings og dermed forebygge sykefravær.

I arbeidet med kommunesammenslåingen ble det avdekket ulikheter i avlønning mellom Re og Tønsberg. I budsjettet for 2020 ble det avsatt i alt 2,6 mill. i friske midler til lønnsharmonisering og særskilte forhandlinger for ansatte som fikk vesentlige utvidede arbeidsoppgaver og ansvarsområder. I lønnsharmoniseringen ble de som har like arbeidsoppgaver og ble samlokalisert prioritert.

Etter forhandlingene er det fortsatt ulikheter som burde vært harmonisert, og ulikhetene skaper uro i organisasjonen. I lønnspolitisk plan heter det at harmoniseringen videre må foretas i kommende års lokale forhandlinger. Potten i årets lønnsforhandlinger er tilnærmet null, noe som gjør at arbeidet med lønnsharmonisering stopper opp. Rådmannen har i denne økonomiplanen ikke funnet rom for å sette av nye friske midler til lønnsharmonisering. Hvorvidt dette bør gjøres må vurderes på nytt ved neste års budsjettbehandling.

Målsettinger i perioden

I Handlingsdelen for kommuneplanen er det vedtatt i alt 12 målsettinger og 20 tiltak. Målene er:

1. Arbeidsgiverstrategien skal sikre at ledere og ansatte er i stand til å realisere kommunens mål.
2. Tønsberg kommune skal oppleves som en attraktiv arbeidsgiver hvor ansatte har kompetanse som samsvarer med de oppgaver kommunen skal løse. Vi skal utvikle en brukerorientert kultur med initiativrike og stolte ansatte. Kommunen skal sikre likebehandling og likeverd.
3. Tønsberg kommune skal ha en tydelig, raus og inkluderende arbeidsgiverpolitikk.
4. Tønsberg kommune har god oversikt over kompetansebehov og gode systemer for å beholde og videreutvikle intern kompetanse. Ansatte på alle nivåer bidrar aktivt til egen og andres kompetanseutvikling.
5. Tønsberg kommune arbeider aktivt for å rekruttere og beholde ansatte med god og ønsket kompetanse. Våre ansatte ser verdien i å arbeide for fellesskapets beste. Nye ansatte tas imot på en god og systematisk måte.
6. Tønsberg kommune har høy etisk standard. Grunnlaget for dette skapes gjennom åpenhet, respekt og tillit mellom kollegaer, ledelse, innbyggere og samarbeidspartnere. Gode holdninger og god praksis er med på å skape et godt omdømme.
7. Vi er en organisasjon hvor ulikheter og mangfold er en styrke. Like muligheter til å bidra i arbeidslivet er viktig for å få til økt inkludering og et mangfoldig arbeidsmiljø.
8. I Tønsberg kommune ansettes alle som hovedregel i 80-100% stilling. Ansatte med varig redusert arbeidsevne blir regnet som heltidsarbeidende ut fra den enkeltes funksjonsevne.
9. Partssamarbeidet legger til rette for gode prosesser, og er basert på tillit og gjensidig forståelse for partenes ulike roller. Partene har et felles ansvar for gode tjenester og gode arbeidsforhold.

10. Arbeidsmiljøet i Tønsberg kommune er preget av aktivt medarbeiderskap med fokus på nærvær, mestring, humor og glede.
11. Tønsberg kommune skal sørge for tilstrekkelig ressurser innenfor fagene helsefagarbeider og barne- og ungdomsarbeider i fremtiden ved å ta inn nok lærlinger i disse to fagene for å nå målet om 2 lærlingplasser pr 1000 innbygger.
12. Tønsberg kommune skal legge til rette for at de som ønsker det skal kunne bli en del av «fagbrev på jobben» prosjektet.

Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
1, 2, 3, 5	01	Utvikle og gjennomføre introduksjonsprogram for ansatte og ledere	Årlig	Dekkes innenfor rammen	
1, 2, 3	02	Utvikle og gjennomføre lederutviklingsprogram for ledere	Årlig	Dekkes innenfor rammen	
2, 4	03	Arrangere relevante kurs i HR-relaterte systemer	Årlig	Dekkes innenfor rammen	
2, 3	04	Gjennomføre Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor 2. hvert år	2021, 2023	Dekkes innenfor rammen	
2, 6	05	Utarbeide dilemmahåndbok	2020	Dekkes innenfor rammen	
1, 2, 9	06	Gjennomføre felles opplæring i Hovedavtalen og praktisering av kommunens medbestemmelsesordning.	2021, 2023	Dekkes innenfor rammen	
9, 10	07	Legge til rette for at ledere, verneombud og tillitsvalgte gjennomfører lovpålagt opplæring innenfor HMS-arbeidet	2021	Dekkes innenfor rammen	
10	08	Videreføre arbeidsmetoden «Tett på» i hele kommunen	2021-2024	Dekkes innenfor rammen	
10	09	Arbeidsplasser som har over 10 % fravær i snitt følges opp særskilt	2021-2024	Dekkes innenfor rammen	
10	10	Ny sykefraværsrutine utarbeides og oppfølgingsverktøy som for eksempel funksjonsvurderingsskjema innføres	2021	Dekkes innenfor rammen	
2, 4	11	Opplæring og brukerveiledninger i i bruk av bemanningsplaner og utnyttelse av GAT	2021	Dekkes innenfor rammen	

4, 5	12	Utarbeide og gjennomføre opplæring i behovsanalyse og rekrutteringsprosesser	2021	Dekkes innenfor rammen	
3, 5	13	Lokale lønnsforhandlinger gjennomføres årlig og skal sikre at kommunen skal ha konkurransedyktig i markedet uten å være lønnsledende	2020-2023	Dekkes innenfor rammen	
8, 10	14	Felles satsing på heltidskultur for å finne de verktøyene og arbeidstidsordningen som gir økte stillinger, for eks. belønning av de som jobber oftere helg	2021	50 000 søkes dekket innenfor rammen	
9	15	Partene drøfter prinsipper for bruk av deltidsstillinger min. 1 g pr. år.	2020-2023	Dekkes innenfor rammen	
9	16	Partene drøfter prinsipper for bruk av oppdragstakere, innleid arbeidskraft og midlertidige tilsetninger 2 g/år	2020-2023	Dekkes innenfor rammen	
10	17	Det utarbeides årlige konkrete målsettinger både for overordnet nivå og ute i enhetene i den hensikt å jobbe sammen for et høyere nærvær/lavere sykefravær	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
10	18	Flere former for sykestatestikker utarbeides for å gi bedre grunnlag for analyser	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
9,10	19	Ledere ute i enhetene skal jobbe nært og involverende med sine medarbeidere – både på individnivå og i grupper – med høyt fokus på hva som kan være forebyggende og helsefremmende tiltak på både individnivå og samlet for egenenhet. Ledere læres opp i helsefremmende arbeid.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
9,10	20	Sykefraværstiltak jobbes også videre med i «Handlingsrom 2024»	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	

Strategier hentet fra arbeidsgiverstrategien:

Relevant kompetanse

Tønsberg kommune har god oversikt over kompetansebehov og gode systemer for å beholde og videreutvikle intern kompetanse. Ansatte på alle nivåer bidrar aktivt til egen og andres kompetanseutvikling. Vi tilbyr lærlingplasser i tråd med politiske føringer og prioriteringer.

Rekruttere og beholde

Tønsberg kommune arbeider aktivt for å rekruttere og beholde ansatte med god og ønsket kompetanse. Våre ansatte ser verdien i å arbeide for fellesskapets beste. Nye ansatte tas imot på en god og systematisk måte.

Etikk

Tønsberg kommune har høy etisk standard. Grunnlaget for dette skapes gjennom åpenhet, respekt og tillit mellom kollegaer, ledelse, innbyggere og samarbeidspartnere. Gode holdninger og god praksis er med på å skape et godt omdømme.

Mangfold, raushet og inkludering

Vi er en organisasjon hvor ulikheter og mangfold er en styrke. Like muligheter til å bidra i arbeidslivet er viktig for å få til økt inkludering og et mangfoldig arbeidsmiljø.

Heltidskultur

I Tønsberg kommune ansettes alle som hovedregel i 80 – 100 prosentstilling. Ansatte med varig redusert arbeidsevne blir regnet som heltidsarbeidende ut fra den enkeltes funksjonsevne.

Partssamarbeid

Partssamarbeidet legger til rette for gode prosesser, og er basert på tillit og gjensidig forståelse for partenes ulike roller. Partene har et felles ansvar for gode tjenester og gode arbeidsforhold.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i Tønsberg kommune er preget av aktivt medarbeiderskap med fokus på nærvær, mestring, humor og glede.

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Frikjøp av tillitsvalgte følger reglene i Hovedavtalen og forhandles om en gang per år. Det er på overordnet nivå 11,35 årsverk frikjøp fordelt på 10,25 årsverk tillitsvalgte og 1,1 årsverk hovedverneombud. Ekstra frikjøp i forbindelse med sammenslåingen ble avsluttet 01.07.20.

Innbetalinger fra OU-fond/kontingent er flyttet fra Felleskostnader til HR med virkning fra 1/1-21, og utgjør 3,27 millioner kroner vedrørende arbeidsgiverandel for 2021.

De lærlingeplassene kommunen har innenfor helsefagarbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeidsfaget ble fordelt ut på henholdsvis Mestring og helse og Oppvekst og læring i 2020. Øvrige 4 lærlinger følges opp av HR.

Lærlinger skal fra 01.01.20 meldes inn i pensjonsordningen. Dette ble ikke budsjettet med i 2020 og kommunebudsjettet er tilført 1,0 millioner kroner. 0,12 millioner kroner er beregnet å dekke HRs andel av dette.

Nye driftstiltak i perioden

Nytt reglement for gaver til ansatte er vedtatt. Dette regulerer blant annet gaver til ansatte med 25 og 40 års tjenestetid og gaver ved fratreden etter mer enn 10 års tjenestetid. Utgiftene til disse gavene dekkes sentralt hos HR. Fra og med 2021 er budsjettet økt med 0,2 mill. kr.

Økningen i antall lærlinger som var lagt inn fra og med høsten 2021 er reversert i tråd med tiltakene i «Handlingsrom 2024». Midlene avsatt i økonomiplanen for 2020 – 2023 tok ikke høyde for pensjonsutgifter. Økte utgifter per lærling til pensjon utgjør ca. 33.000,- per år.

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Innføre HR-robot/Chatbot og digitalisering av manuelle arbeidsoppgaver	0,2	0,9	1,3	1,3
Ikke øke antall lærlinger	1,1	2,5	2,5	2,5
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,011	0,011	0,011	0,011
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,015	0,015	0,015	0,015
Andel av effekt av digitalisering - HR24	0,036	0,057	0,057	0,057
Sum	1,4	3,5	3,9	3,9

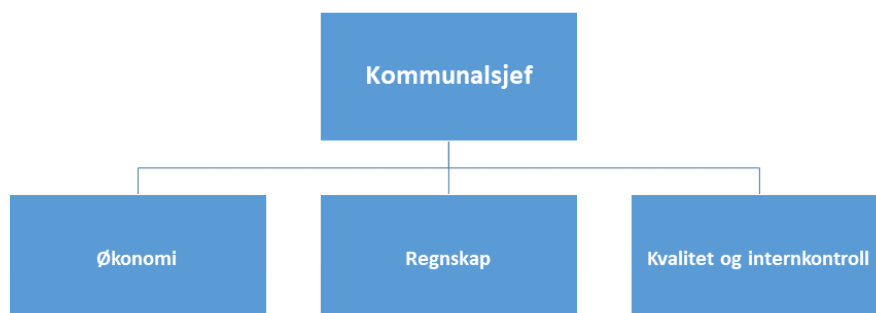
Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
10200 HR	3 255	3 234	3 234	3 234
10210 Lønn	5 805	5 505	5 505	5 505
10220 Utvikling og rådgivning	16 282	15 882	15 482	15 482
10260 Lærlinger	1 509	1 509	1 509	1 509
10270 Hovedtillitsvalgte	8 525	8 525	8 525	8 525
10280 Depotstyrke 01	-200	-200	-200	-200
Sum	35 176	34 455	34 055	34 055

Økonomi og virksomhetsstyring

Organisering av stabsområdet

Omfatter disse tjenestene

- Overordnet økonomisk planlegging
- Budsjett og økonomiplan
- Budsjettkontroll og kvalitetssikring av saksbehandling
- Økonomisk utredning og analyse
- Finans, gjelds- og likviditetsforvaltning
- Regnskap, fakturering, innkreving kommunens krav
- Årsregnskap og årsmelding
- Anskaffelser- rådgivning og rammeavtaler
- Kvalitetsarbeid- sentral styring og koordinering
- Internkontroll av kvalitet, fullmakter, rutiner, økonomi, personvern
- Personvern
- Eierskapsforvaltning
- Forsikring og pensjon

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	27,0
Netto ramme i mill. kr:	24,9
Antall årsverk:	38,9

Utfordringer i planperioden

Det ligger muligheter i et mer systematisk arbeid med analyse og bearbeiding av tilgjengelig statistikk. For å gi ledere på ulike nivåer enklere tilgang til bedre og mer styringsrelevant informasjon, skal det settes sammen et dashbord med styringsinformasjon. Dette vil gi bedre kunnskapsgrunnlag for styring, vurdering av risiko, handlefrihet og prioriteringer.

En digitalisert innfordring av kommunens krav vil kunne redusere kommunens tap og gi raskere innbetalinger med mindre innsats. En styrket sentral anskaffelsesfunksjon med innkjøp på områder som gjelder flere virksomheter, vil kunne redusere dobbeltarbeid og sikre etterlevelse av reglene for terskelverdier for anbud.

Ny strategi for finansforvaltning når det gjelder låneopptak og plassering av kortsiktig likviditet vil gi lavere netto finanskostnader over tid. Bedre forvaltning av eierskapet i interkommunale selskaper kan gi bedre kvalitet og lavere eierbetalinger for tjenestene.

Det er effektiviseringsmuligheter ved heldigitale arbeidsprosesser. Flere av tiltakene i «Handlingsrom 2024» retter seg inn mot mer digitalisering og automatisering. Det søkes å frigjøre ressurser til økt internkontroll, kvalitetsarbeid og grundigere analysearbeid.

Ved styrket internkontroll får kommunen bedre kontroll på sin gjennomføring av politiske vedtak og en bedre etterlevelse av lover og forskrifter. Bedre budsjettstyring kan gjøre det mulig å iverksette korrigerende tiltak tidligere. Økt internkontroll på den økonomiske delen av saksbehandlingen vil kunne gi et bedre og mer kvalitetssikret beslutningsgrunnlag.

Kommunens hoveddokumenter og de økonomiske konsekvenser av vedtak skal bli mer tilgjengelig og kommuniseres bedre. Samlet kan dette skape bedre forståelse for kommunale prioriteringer.

Målsettinger i planperioden

Målene er vedtatt i handlingsdelen til kommuneplanen.

1. Samordne kommunens økonomiske planlegging og styring for å sikre kommunens langsiktige handlingsevne.
2. Ved systematisk analyse skape et godt kunnskapsgrunnlag om tjenestene som grunnlag for beslutninger om omstillinger og prioriteringer.
3. Via bred medvirkning kartlegge og etablere felles forståelse for kommunens handlingsrom, herunder ulike alternativer for tiltak med konsekvenser for tjenesten og ansatte. Sikre gjennomføringen av kommunens økonomiske forbedringsprosess, «Handlingsrom 2024»
4. Automatisering. Identifisere områder med mye og gjentakende rutinearbeid, tilrettelegge og gjennomføre automatisering. Ta i bruk innkjøpte IKT moduler og sikre heldigital flyt i arbeidsprosessene
5. Kvalitetsarbeidet skal styrkes med frigjorte ressurser fra automatisering. Det skal sikres en god organisering og forankring i rådmannens og kommunalsjefenes ledergrupper. Det sentrale kvalitetsarbeidet skal sikre og stimulere til kvalitetsarbeid i alle virksomheter, med utvikling av kvalitetsindikatorer og rutinebeskrivelser. Kommunen skal være en lærende organisasjon der behandling av avvik inngår.
6. Styrke den interne kontrollen av etterlevelse av reglementer og rutiner.
7. Utvikle regnskapet som tilgjengelig og relevant styringsinformasjon.
8. Sikre optimal innkreving av kommunens krav.
9. Sikre en god overføring av skatteinnkrevingen til skatteetaten.
10. Styrke den aktive eierskapsstyringen ved økt dialog med selskapene for å sikre kvaliteten og effektivitet i tjenestene.

11. Utvikle anskaffelsesfunksjonen ved fokus på rammeavtaler og E-handel og identifisering av områder for felles anskaffelser.
12. Etablere tett samarbeid med kommunikasjonsenheten for å bruke den økonomiske informasjonen i kommunens samlede informasjonsstrategi.

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
1	01	Lån og ledige midler optimalt forvaltet	2020-23	Dekkes innenfor rammen	
4	02	Robotisering av økonomisk informasjon	200-21	Dekkes innenfor rammen	
4	03	Fakturaflyt digitaliseres	2020-21	Dekkes innenfor rammen	
8	04	Innkreve kommunens krav effektivt – mer digitalt	2020-21	Dekkes innenfor rammen	
10	05	Aktiv eierstyring - effektiviseringskrav	2020-23	Dekkes innenfor rammen	
11	06	Anskaffelsesfunksjon styrkes/samles	2020-21	Dekkes innenfor rammen	
11	07	Elektronisk handel økes	2020-23	Dekkes innenfor rammen	
11	08	Lager av ulike forbruksvarer sentraliseres og styres felles	2020-22	Dekkes innenfor rammen	
11	09	Bilflåtestyring samles	2020-21	Dekkes innenfor rammen	

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Skatteoppkreverfunksjon med ca. 13 årsverk ble overført til staten 1. november 2020, og rammene er redusert tilsvarende. Det er innarbeidet redusert ramme for bortfall av kontingent til VOIS. Staten har redusert purregebyrene ved innfordring, og inntektene anslås 0,6 mill. kroner lavere enn budsjett i 2020. De fleste driftsposter har ikke blitt økt for prisvekst. Lønnsbudsjettet er basert på lønn før lønnsoppgjøret i 2020.

Nye driftstiltak i perioden

Ingen nye tiltak.

Egenandeler og gebyr for 2021

Ingen spesielle endringer

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Robotisering av informasjon om regnskap/faktura til ansatte, til innbyggere/leverandører	0,40	0,75	0,75	0,75
Sikre god og effektiv anskaffelsesfunksjon. Vurdere sentral innkjøpsenhet, flere rammeavtaler, kontroll, eHandel, digitale innkjøp, avrop på avtaler. Gjennomgang av kommunens lagerhold. Bl.a forbruksvarer i institusjoner, skoler, barnehager. Redusere svinn og dobbeltarbeid ved anskaffelser.	0,7	2,7	2,7	2,7
Innfordring av kommunens krav-effektivisering og digitalisering		0,30	0,80	0,80
Fakturaflytbehandling-digital flyt	0,40	0,75	0,75	0,75
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,005	0,005	0,005	0,005
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,014	0,014	0,014	0,014
Andel av effekt av digitalisering - HR24	0,033	0,053	0,053	0,053
Krav kutt revisjon	0,020	0,040	0,040	0,040
Sum	1,6	4,6	5,1	5,1

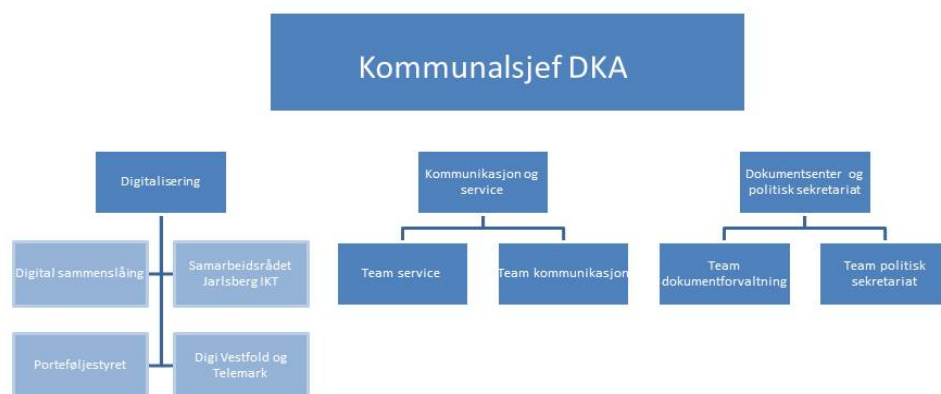
Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
10300 Økonomi og virksomhetsstyring	-409	-3129	-3129	-3129
10310 Økonomi	7 374	7 374	7 374	7 374
10320 Regnskap	9 030	8 710	8 210	8 210
10330 Kvalitet og internkontroll	8 889	8 959	8 959	8 959
Sum	24 884	21 914	21 414	21 414

Digitalisering, kommunikasjon og administrativ støtte

Organisering av stabsområdet

Omfatter disse tjenestene

- Digitalisering av tjenester og arbeidsprosesser for å øke kvalitet og tilgjengelighet
- Digitalisering for å effektivisere/innovere tjenester og arbeidsmetoder
- Servicesenter med service og støtte til organisasjonen, innbyggere og samarbeidspartnere
- Drift og videreutvikling av eksterne og interne kommunikasjonskanaler
- Visuell identitet/grafisk profil
- Klarspråksatsing
- Kommunikasjonsrådgivning og strategisk kommunikasjonsbistand til organisasjonen
- Sentralbord
- Bilutleie
- Sentralt postmottak for hele kommunen
- Dokumentsenter, saks- og arkivsystem, rådgivning, kurs
- Politisk sekretariat
- Folkevalgtopplæring
- Kommunestyre- og Stortingsvalg
- Vigsler

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	81,2
Netto ramme i mill. kr:	79,8
Antall årsverk:	28,6

Utfordringer i perioden

Utfordringer digitalisering:

Det er knyttet store forventninger til digitalisering som verktøy for å nå kommunens mål om blant annet mer effektive og innovative tjenester. Dette krever ressurser. Det er gjort strukturelle grep for å få en bedre og mer målrettet innsats på digitaliseringsområdet, og blant annet opprettet et porteføljestyreråd.

Arbeidet med digitalisering er sentralisert, og digitaliseringskompetanse er flyttet fra ulike kommunalsjefområder og samlet i stab digitalisering (4,8 årsverk). Dette vil effektivisere arbeidet med implementering av strategier og tiltak og sikre tverrsektoriell samhandling. «Handlingsrom 2024» inneholder åtte prioriterte prosjekter som krever digitale ressurser. Dette kommer ved siden av vanlig drift, samt ønsker fra virksomhetene om deltagelse i deres prosjekter.

Utfordringer kommunikasjon og service:

Kommunikasjonsteamet mangler fortsatt enkelte arbeidsverktøy som er nødvendig for å kunne gjøre en så god jobb som ønsket. Per i dag er det for eksempel ikke budsjettert med midler til medieovervåkning, og det er svært begrensede midler til nødvendig programvare, for eksempel knyttet til video- og bilderedigering. Det er heller ikke satt av egne midler til videreutvikling av sentrale kommunikasjonskanaler, som for eksempel nettsidene.

I serviceteamet er det en logistikk- og kapasitetsutfordring rundt bemanning av resepsjoner i to rådhus/kommunehus. Det er fortsatt behov for en styrking i formell kompetanse både innen kommunikasjon- og servicefaget. En styrt kompetanseheving i form av kurs og videreutdanning er derfor nødvendig.

Utfordring dokumentcenter og politisk sekretariat

Ny organisering av enheten er nå godt innarbeidet. Tidligere har det ikke vært ressurser til alle lovpålagte oppgaver, noe som har medført at det også har manglet kompetanse til disse oppgavene. Det må fortsatt jobbes med å øke kompetansen, slik at alle dokumentforvaltere kan utføre disse oppgavene. På den måten kan vi unngå at det opparbeides et nytt etterslep. I tillegg finnes det fortsatt en god del gamle fysiske arkiver i kommunen, som det er vanskelig å finne ressurser til å ordne og avlevere. Enkelte av arkivene oppbevares i lokaler som ikke er godkjente som arkivlokaler.

DKA jobber med å bygge opp et kompetent og solid politisk sekretariat. Et godt politisk sekretariat er helt nødvendig for å kunne svare opp politiske bestillinger innen for eksempel nærdemokrati og innbyggermedvirkning. Det er også helt avgjørende for å sikre rett saksgang, åpne og tilgjengelige politiske prosesser og forsvarlig gjennomføring av politiske møter. Det er fortsatt behov for kompetanseheving også på dette området.

Oppsummert

Det er knappe ressurser, og våre ansatte involveres i krevende, sektorovergripende utviklingsprosjekter ved siden av daglig drift og utvikling.

Målsettinger i perioden

Målsettinger for DKA:

1. Legge til rette for at Tønsberg kommune er en åpen, profesjonell og tilgjengelig kommune
2. Tilby god service og støtte til hele organisasjonen (kurs, rådgivning, støtte og generell kompetanseheving)
3. Nettverk og kurs: Styrke organisasjonens samlede kompetanse på blant annet politisk saksbehandling, dokumenthåndtering og kommunikasjonsarbeid gjennom å etablere og drifte ulike nettverk, samt ved å tilby interne kurs.
4. Sørge for en systematisk og overordnet tilnærming til digitaliseringen av Tønsberg kommune. Sikre gode prosesser og riktige prioriteringer.
5. Sikre god forberedelse og gjennomføring av politiske møter. Legge til rette for et aktivt lokaldemokrati.
6. Sørge for enkel og trygg gjenvinning av historiske dokumenter for å trygge innbyggernes rettigheter og bidra til korrekt saksbehandling

Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
1, 4	01	Følge opp digitalt porteføljerrådet –sørge for aktivitet og saksgang	2020 – 2021	Dekkes innenfor rammen	
1, 4	02	RPA-prosjektet – sørge for utrulling og aktivitet	2020 -2020	Satt av 200 000 i utviklingsmidler	
1, 4	03	Utarbeide felles digitalstrategi for kommunen	2020 – vår 2021	Dekkes innenfor rammen	
1, 4	04	Prioritere og organisere digitaliseringstiltak innenfor handlingsrom 2024	2020	Må utredes nærmere	Må utredes nærmere
1	05	Utarbeide felles kommunikasjonsstrategi for kommunen	2020	Dekkes innenfor rammen	
1, 2, 4	06	Etablere og følge opp kommunikasjonsnettverk for å øke organisasjonens samlede kommunikasjonskompetanse	2020 – 2021	5 000 søkes dekket innenfor rammen	
1, 2, 4	07	Klarspråksatsing – utvikle prosjektplan og retning på dette arbeidet	2020 – 2022	70 000 søkes dekket innenfor rammen	
1, 4	08	Prioritere og organisere kommunikasjonsstiltak innenfor handlingsrom 2024	2020	Dekkes innenfor rammen	
1, 2	09	Legge til rette for godt	2020	Dekkes	

		samspill og informasjonsdeling mellom Servicesenterene/sentralbord et og resten av organisasjonen		innenfor rammen	
1,2,3, 6	10	Legge til rette for at dokumentsenterets kurs- og kompetansehevingstiltak inn i organisasjonen utvikles videre.	2020	5 000 søkes dekket innenfor rammen	
2,5	11	Sørge for stabil og god drift av nyetablert politisk sekretariat	2020	Dekkes innenfor rammen	
1,2,3, 5	12	Kurs – videreutvikle kurs for politisk saksbehandling	2020	5 000 søkes dekket innenfor rammen	
1,2,3, 5	13	Yte god service til ordfører og politisk ledelse	2020 - 2021	Dekkes innenfor rammen	

Driften i 2021 og i perioden

Digitalisering, kommunikasjon og administrativ støtte skal bidra til at Tønsberg kommune er en åpen, profesjonell og tilgjengelig kommune. Området er en viktig bidragsyter i arbeidet med å profesjonalisere organisasjonen, ved blant annet å legge til rette for gode kommunikasjon- og samhandlingsprosesser internt og eksternt.

Digitalisering er et virkemiddel i tjenesteleveransen, men også i arbeidet med å gjøre nye Tønsberg til en åpen og tilgjengelig kommune som legger til rette for et aktivt lokaldemokrati og gode medvirkningsprosesser. Ny teknologi og digitale løsninger skal videre bidra til å høyne kvaliteten og tilgjengeligheten for brukere og tjenestemottakere, samtidig som det skal bidra til å effektivisere og innovere tjenestene. Digitalressurser som tidligere var spredt på ulike kommunalsjefområder, er nå samlet under digitaliseringsleder. Dette for å sikre bedre styring på digitaliseringsarbeidet, samt legge til rette for synergier og bedre tversektoriell samhandling. Digital strategi med foreløpig handlingsplan ble behandlet politisk i 2020. I 2021 skal tiltakene utformes ytterligere i samarbeid med brukere, befolkning og ansatte.

Et strategisk og systematisk kommunikasjonsarbeid er et sentralt virkemiddel i arbeidet med å utvikle Tønsberg til en tilgjengelig kommune som produserer gode tjenester, og som fyller rollen som samfunnsutvikler på en god måte. Kommunikasjonsteamets oppgaver er blant annet å drifte og videreutvikle våre eksterne og interne kommunikasjonskanaler, følge opp arbeidet med visuell identitet/grafisk profil, klarspråksatsing, kommunikasjonsrådgivning og strategisk kommunikasjonsbistand til organisasjonen. Teamet har opprettet internt nettverksarbeid og kompetansedeling på tvers i kommunen. Ny kommunikasjonsstrategi er vedtatt 2020, og videreutvikling og igangsetting av handlingsplan er viktig arbeid i 2021.

Team service har blant annet ansvar for drift og videreutvikling av servicesentrene både ved Tønsberg rådhus og kommunehuset på Revetal, drift av kommunens sentralbord, turistinformasjon

og andre serviceoppgaver. I tillegg til den eksterne servicefunksjonen gjennom servicesentrene og sentralbordet, skal teamet bidra til en god intern service- og logistikkflyt i organisasjonen.

Et velfungerende dokumentsenter og politisk sekretariat ligger som en forutsetning for den nye organisasjonen, og er helt nødvendig for å sikre gode, åpne og effektive politiske og administrative prosesser. Området er delt i to. Team politisk sekretariat har ansvar for blant annet gjennomføring og forberedelse av politiske møter, tjenester til ordfører og folkevalgte, folkevalgtopplæring, kommunestyre- og stortingsvalg og vigsler. Team dokumentforvaltning har blant annet ansvar for postmottak, saks- og arkivsystem, dokumentflyt, rådgivning, support og kurs.

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Effektivisere håndtering av publikumshenvendelser og forbedret brukerkommunikasjon	0,0	0,5	1,0	1,0
Intern samhandling og kommunikasjon	0,0	4,0	4,0	4,0
Digital post	0,05	0,2	0,5	0,6
Digitalisere alle skjema	0,0	0,9	1,8	1,8
Automatisere publikumsmottaket på kommunehuset på Re	0,4	0,7	0,7	0,7
RPA-automatisere og robotifisere ulike manuelle arbeidsflyter	0,3	1,0	2,0	2,0
Skyløsninger av systemer	0,0	0,7	1,4	1,4
Krav om kutt Jarlsberg IKT	0,205	0,410	0,410	0,410
Krav om kutt VTAKS	0,004	0,008	0,008	0,008
Krav om kutt IKA Kongsberg	0,029	0,059	0,059	0,059
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,054	0,054	0,054	0,054
Andel av effekt av mer effektivt bilhold - HR24	0,020	0,020	0,020	0,020
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,012	0,012	0,012	0,012
Andel av effekt av digitalisering - HR24	0,028	0,045	0,045	0,045
Sum	1,1	8,6	12,0	12,1

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
10400 Digitalisering, kommunikasjon og adm. støtte	873	-6 244	-8 644	-8 644
10410 Dokumentsenter og politisk sekretariat	14 635	14 455	14 155	14 055
10411 Folkevalgte	13 120	11 116	13 116	11 116
10420 Kommunikasjon og servicesenter	7 790	7 490	7 490	7 490
10430 Digitalisering	43 379	42 574	41 974	41 974
Sum	79 797	69 391	68 091	65 991

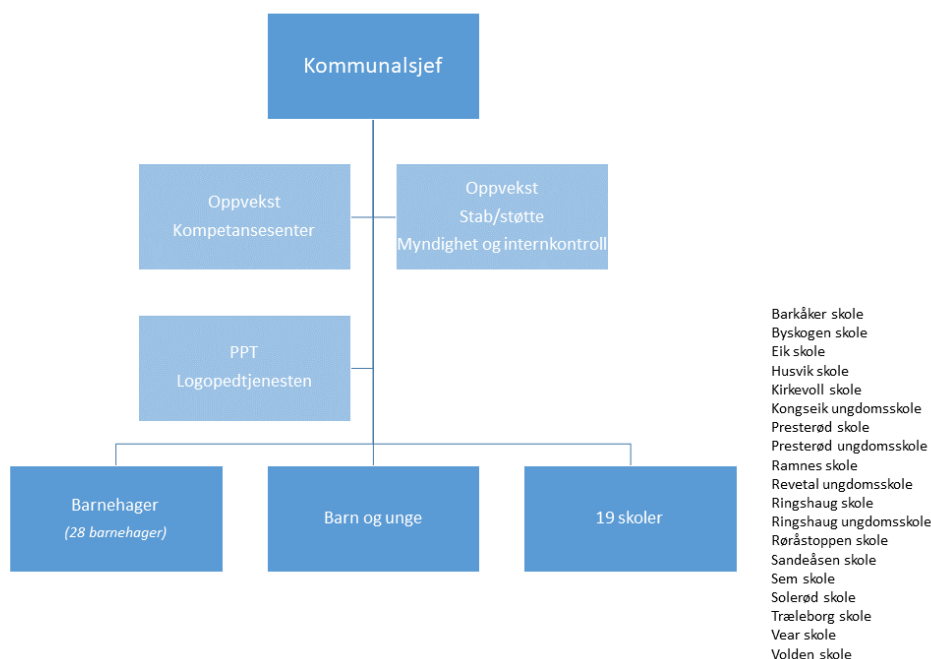
Investeringer i planperioden

Det er planlagt investeringer innen IKT for ca 17 millioner kroner i 2021 (utenom digital strategi for skolen). Når det gjelder investeringer på IKT-området, skal disse bestemmes og avklares i samråd med porteføljestyret. Porteføljestytingsmodellen fungerer slik at et porteføljeråd spiller inn digitaliseringsprosjekter til porteføljestyret (rådmannens ledergruppe) som har som mandat å prioritere hvilke digitaliseringstiltak- og prosjekter som skal iverksettes i organisasjonen.

Det er også øremerket investeringsmidler til gjennomføring av tiltak i Handlingsrom 2024.

Oppvekst og læring

Organisering av rammeområdet

Omfatter disse tjenestene

Stab og støtte

- Skole- og barnehagefaglig rådgivning/oppfølging
- Skoleskyss
- Skolebytter
- Barnehageopptak
- Oppfølging lærlinger
- Merkantil støtte barnehager
- IKT-støtte skoler

Myndighet og Internkontroll

- Barnehagemyndighet
- Oppfølgingsansvar helhetlig kvalitetssystem
- Oppfølgingsansvar på skole i 1310 systemet

Kompetanse og utviklingssenter

- Ansvar for det overordnede utviklingsarbeidet i oppvekstsektoren, med blant koordinering av føringer fra direktorat og samarbeid med fylkesmannen.
- Bistå barnehager og skoler med egne utviklingsprosjekter.
- Fasilitere kurs, leder- og nettverksmøter i sektoren.
- Beredskapsteam mot mobbing
- Gjennomføring av Ungdata og elevkonferansen

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og logopedtjeneste

Barnehager

- 27 kommunale barnehager
- Åpen barnehage

Skoler

- 19 kommunale skoler

Virksomhet Barn og Unge (BOU)

- **Barnevernvakta**
 - Interkommunal akuttberedskap for Vestfold
- **Barnevernstjenesten**
 - Barnevern
 - Ettervern
 - Oppfølging av ungdom som bor på hybel
 - Rekruttering og oppfølging av fosterhjem
- **Forebyggende helsetjenester**
 - Jordmortjeneste
 - Helsestasjon
 - Legetjeneste
 - Ergoterapi
 - Fysioterapi
 - Ungdomshelsestasjon
 - Skolehelsetjeneste i grunnskole og videregående
- **Psykisk helse 0-20 år**
 - Familiehus/senter, gruppetilbud, individuelle samtaler
 - Veiledning og behandling
- **Tjenester til barn og unge med nedsatt funksjonsevne og deres familier (TFF)**
 - Tildelingskontor av tjenester opp til 20 år
 - Omsorgslønn, Brukerstyrt personlig assistanse, avlastning, støttekontakt, veiledning, aktivitetsgrupper
 - Årfuglveien ressurscenter
 - Senter for forebygging
 - Ressurssenteret i Re
 - Avlastning/botilbud Psykisk Helse/ambulering

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	1 530,3
Netto ramme i mill. kr:	1 306,2
Antall årsverk:	1 577,2 ansatte
	15,0 lærlinger

Utfordringer i perioden

Særskilte utfordringer i barnehagesektoren

Ut fra de prognoser vi har for barnetallsutvikling i kommunen, vil vi ha tilstrekkelig kapasitet til å kunne tilby barnehageplasser for de som har rett til barnehageplass i kommunen etter Lov om barnehager § 12a. Det vil likevel kunne være mangel på plasser i enkelte områder. Det må planlegges tilstrekkelig barnehagekapasitet i alle deler av kommunen, slik at foresatte i størst mulig grad får barnehageplass der de bor. Sem og Hogsnes/Vear vil være det største pressområdet, og her arbeides det med muligheter for kapasitetsutvidelse. Slagen og Tønsberg sentrum kan også få kapasitetsutfordringer, mens andre områder i kommunen kan få ledig kapasitet.

Antall barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp har økt fra 60 i 2017 til 73 i 2019 (fra 2,5 til 3,2 prosent). Antall vedtakstimer har økt fra 25.700 til 27.067 i samme periode, men det er en nedgang i antall timer det siste året. I tillegg har endring i barnehageloven gitt rett til vedtak om individuell tilrettelegging knyttet til nedsatt funksjonsevne. Omfanget på antall barn og vedtak vil føre til et stort press på denne tjenesten. Det har vært en jevn økning fra 1,2% (29 barn) i 2017 til 1,7% (39 barn) i 2019.

Det er mange utfordringer knyttet til digitalisering i Tønsberg-barnehagene. Vedtak fra tidligere Tønsberg kommune om at barnehagene ikke skal ha trådløst nett gjør det utfordrende å ta i bruk Visma-app i forhold til kommunikasjon med foreldre, fravær og meldinger, daglig inn- og utskrivning av barn, dagbok med bilder og tekst m.m. Det er også stor mangel på digitalt utstyr til pedagogisk bruk, samt SMART-telefoner til kommunikasjon og billedokumentasjon.

Særlige utfordringer på skoleområdet

Basert på SSB's befolkningsframskriving for Tønsberg kommune, forventes årlig nedgang i alle aldersgrupper under 15 år. Det er et brudd med erfaringen frem til nå, og tilsier elevtallsnedgang i økonomiplanperioden. Forventet elevtallsvekst varierer fra skole til skole. Mens noen skoler kan oppleve elevtallsnedgang, vil andre få kapasitetsutfordringer. Det er satt opp paviljong på Vear skole som utvides foran skolestart 2021, men kapasiteten er utilstrekkelig på lengre sikt. Kapasitetsutvidelse på Presterød barneskole for å kunne ta forventet press i Slagenområdet er utsatt i ett år. Dette kan gi midlertidige utfordringer for kapasiteten ved Sandeåsen skole.

Ressurssituasjonen i skolene må følges nøye. Kvalitetsmeldingen for 2020 (K-sak 129/20) viser at skolene i all hovedsak oppfylte den nasjonale normen for lærertetthet skoleåret 2019-20. Inneværende skoleår ser vi en markant økning i skoler som har utfordringer med å nå normtallene. Det er i tillegg foretatt en nedbemanning på assistentsiden. Begge deler skyldes i hovedsak rammekuttet i budsjett 2020. Skolene må også i 2021 ta en stor del av kuttene i «Handlingsrom 2024» uten at oppgaveporteføljen reduseres.

Skolenes ressursfordelingsmodell skal tildele ressurser til skolene hovedsakelig ut fra skolenes elev- og klassetall, deltakelse i SFO basert på en rekke ulike kriterier, samt en egen tildeling til alternative læringsarenaer. Ressurser til spesialundervisning er utover dette tildelt sjablonmessig etter skolestørrelse. Modellen indikerer en såpass sterk underfinansiering av skolene at den ikke lenger er funksjonell. For å sikre at skolenes ressursfordelingsmodell ikke har utilsiktede skjevheter i tildelingen mellom skolene, er «Økonomigruppe 1» nedsatt for å kvalitetssikre tildelingskriteriene. Gruppen ledes av Stab/støtte sammen med rektorer som representerer ulike skoleslag og skolestørrelser, representant for de ansattes organisasjoner og økonomirådgiver. Gruppen vil levere sin rapport og forslag til revidert modell innen utgangen av inneværende skoleår.

Fra høsten 2020 startet undervisning etter nye læreplaner (Fagfornyelsen) i grunnskolen.

Fagfornyelsen representerer et paradigmeskifte når det gjelder bruk av digitale hjelpemidler i skolen. De tradisjonelle lærebøkene vil i stor grad erstattes av elektroniske lærebøker, nettressurser, apper og programvare. Det er helt nødvendig at kommunens drøyt 6000 elever har egne digitale enheter. Det er avsatt investeringsmidler til å fullføre iPad-utrusting i barneskolen og løpende skifte ut eldre elev-PCer på ungdomstrinnet, men det er ikke funnet handlingsrom for investering i øvrig digitalt utstyr som Apple-TV og SMART-skjermer i undervisningsrom. Skolenes utstyr bærer i hovedsak preg av elde og manglende funksjonalitet. Investeringskostnadene er grovt stipulert til 25-30 mill. kr. Det er heller ikke midler til utskiftninger i maskinparken til ca. 650 lærerne. Det vil bli vurdert muligheter for leasing framfor kjøp. Det er også begrenset rom for kjøp av lisenser til pedagogisk programvare i skolenes driftsbudsjetter.

Selv om et sentralt prinsipp i norsk grunnskole er at alle elever skal kunne få et godt undervisningstilbud og læringsmiljø ved nærskolene, må kommunen ta høyde for at skolene alltid vil ha elever som av ulike årsaker krever tilrettelegginger som det er vanskelig å få til innenfor nærskolens rammer. Vi har dessverre registrert en markant økning elever med store, sammensatte samspillsvansker over flere år. En målrettet oppskalering i bruk av miljøterapeuter i skolene kunne bidratt til at denne elevgruppen mestret skoledagen bedre. Kommunen må uansett ha ulike læringsarenaer, og det er ønskelig at kommunen også har en viss reservekapasitet, slik at vi i minst mulig grad må kjøpe kostbare tiltak i privat regi.

Særlige utfordringer i PPT

PPT har over flere år hatt ventelister. Flere ulike tiltak er prøvd ut, uten at dette har gitt den ønskede effekten. Det kan se ut til at ventelistene øker i de periodene hvor man erstatter ansatte som har sluttet, gått av med pensjon eller er langtidssykemeldte. PPT har et tosidig mandat: PP-tjenesten skal hjelpe barnehagen og skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling (systemnivå) og være den lovpålagte instansen som skal utarbeide sakkyndige vurderinger der det er behov for dette (individnivå). Nasjonale føringer ser ut til å dreie PPT enda mer over mot arbeid på systemnivå, som en del av forebyggende og universelle tiltak for alle barn – ikke bare de med særskilte behov.

Det er ressurskrevende å gjøre slike dreininger samtidig som man skal ivareta de individuelle rettighetene til enkelte elever. Noe av intensjonen i de nasjonale føringene, er å redusere behovet for individuelle henvisninger til PPT, og på den måten gi bedre kapasitet for å jobbe med kompetanse-, og organisasjonsutvikling og forebyggende og universelle tiltak ut mot skolene og barnehagene som gagnar alle barn. PPT er helt avhengig av at barnehager og skoler jobber med en slik dreining på samme tid. Ved oppstart av forebyggende arbeid må tjenesten jobbe dobbelt; både nye arbeidsoppgaver på system og med samme trykket på individnivå. Effektene av det forebyggende arbeidet kommer først etter noen år, og det vil derfor ta tid før det vil bli færre henvisninger på individsaker.

Særskilte utfordringer i virksomhet Barn og unge

Ved overgangen til nye Tønsberg kommune ble virksomheten Barn og unge tillagt ansvar for oppfølging av tjenester til aldersgruppen 0-20 år. I begge de tidligere kommunene lå ansvarsspennet på 0-18 år. Det ble ikke kompensert økonomisk for to årskull i budsjettet. Selv om dette var et faglig godt og riktig grep, har det ført til økte kostnader både på avlastning, omsorgslønn, BPA og aktivitetsgrupper. Ved siden av skolene, er det virksomheten Barn og unge som måtte ta størstedelen av sektorkuttet i budsjett 2021.

Det vil være stor økning i tjenesteproduksjon eller utgifter for Tjenester for barn og unge med nedsatt funksjonsevne (TFF) de kommende årene. Det er flere sårbare barn og familier som det neste

året forventes å gå fra avlastning til barnebolig. Dette er familier som har stått i stor belastning over tid. Det forventes at kommunene tilbyr mer behandling enn tidligere.

Fra 2022 vil Barnevernsreformen tre i kraft. Barnevernet i kommunene skal overta statlige oppgaver. Det er foreløpig uvisst hvilke økonomiske konsekvenser dette får, og hvor mye kommunen blir kompensert for. Det skal satses videre på nærhetsprinsippet, samarbeid barnevern/skole med mer. Barnevernet ser en økt bekymring rundt ungdommers psykiske helse og rus. Det er behov for økt bruk av institusjonsplasseringer og fosterhjem. Ansvar for ettervern økes fra 23 til 25 år. Dette fører til økte kostnader.

Arbeid med rusomsorg krever samarbeid med virksomheten Ung i Tønsberg. Innenfor psykisk helse er det stadig økende behov for både forebygging og behandling. Det er behov for kvalifisert tverrfaglig personell og et langsiktig apparat til å ivareta barn og unge med store hjelpebehov. Kravet til koordinering og forpliktende samhandling øker. Alle barn som henvises til BUPA skal ha en koordinator. Det vil dessuten bli økt behov for foreldre-støttende tiltak.

I de kommende årene forventes det at skolehelsetjenesten tar stadig mer del i samtaler og behandling når det gjelder barn og unges psykiske helse. Dette betyr økt ressursbehov for å ivareta alle oppgaver som er lagt til denne tjenesten.

Smittevernsarbeidet for befolkningen opp til 20 år er fra juni 2020 lagt til forebyggende helsetjenester i virksomhet barn og unge. Arbeidet krever økt helsesykepleierressurs. For å få til dette, må det ytterligere omdisponeres ressurser i virksomheten.

Smittesporingsarbeidet i forbindelse med Covid-19 er lagt til Forebyggende helse. Det er bygget opp et lag der to helsesykepleiere er den faste stammen i arbeidet og kan utvides med fire til når det blir mange nærkontakter å smittespire.

Barselomsorgen øker etter nye retningslinjer og endring av sykehusets arbeid, noe som medfører større behov for oppfølging ute i kommunen.

Målsettinger fra tjenestestrategien

1. Nye Tønsberg kommune har barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, sosial utvikling, lek og læring. Skolene har høy kvalitet hvor barn og unge opparbeider seg en kompetanse som muliggjør gjennomføring av videregående opplæring. Kommunen har enheter med læringsmiljø som fremhever livsmestring, læring, inkludering, hvor mobbing og utenforskap er fraværende.
2. Oppvekst og læring skal kjennetegnes med åpenhet, forutsigbarhet, likebehandling og nærhet til brukere og innbyggere.
3. Sektoren skal bidra til god tilknytning og livsmestring ved å jobbe tverrfaglig med tidlig innsats, forebygging og smart oppvekst, samt ved å tilby likeverdige og helhetlige tjenester til barn og unge.
4. Barn og unge skal sikres grunnleggende og fremtidsrettet faglig og sosial kompetanse.
5. Sektoren skal preges av kunnskapsbasert og effektiv styring og organisering, for å sikre robuste enheter med høy faglig kvalitet, god ledelse og stor grad av gjennomføringsevne, til beste for barn og unge.
6. Barnehagene i Tønsberg skal være trygge, lærende organisasjoner som legger til rette for en god oppvekst og livsmestring og bidrar til at alle barn får oppfylt sitt potensiale.
7. Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning og skal, i samarbeid, dialog og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag

for allsidig utvikling.

8. Barnehagene i Tønsberg skal være helsefremmende og prioritere systematisk og tverrfaglig samarbeid og samhandling til barns beste.
9. Tønsbergskolen skal preges av god læring og godt læringsmiljø, fremme toleranse og respekt, være framtidsrettet og ha kunnskapsrike ledere og ansatte som prioriterer samarbeid og samhandling i alle ledd, til beste for barn og unge.
10. Skolene i nye Tønsberg skal være tilrettelagt for alle barn og unge og bygge på et grunnleggende positivt menneskesyn, for å ruste barn og unge til å møte et samfunn i rask endring.
11. Skolene i Tønsberg skal gi elevene fremtidsrettet og bærekraftig kompetanse som grunnlag for videre utdanning, yrkesvalg og livskvalitet. Samtidig skal skolene møte barn og unge med høye forventninger til eget ønske om, og evne og vilje til, å mestre eget liv og utvikling.
12. Virksomhet Barn og unge skal bidra til gode oppvekstvilkår basert på likeverdighet, tilgjengelighet, forebyggende arbeid, samt tilpassede og fleksible tiltak.
13. Vi skal bidra til livsmestring og økt folkehelse gjennom dialog, åpenhet, informasjon og samarbeid med den enkelte, med innbyggerne og med frivillige organisasjoner.
14. Vi skal legge til rette for kvalitetsutvikling og gode tverrfaglige tjenester gjennom kompetanseheving og kunnskapsutvikling og positiv og omsorgsfull ivaretaking av ansatte.

Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
1, 4, 9, 11	01	Implementering av nytt lovverk - opplæringslov - læreplanverk (fagfornyelsen)	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
1, 7, 9	02	Prosjekt likeverd -Barnets stemme -Inkluderende undervisning	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
1, 4, 9, 10, 12	03	Systematisk arbeid med psykososialt læringsmiljø, med særlig fokus på oppl.l § 9A	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
1, 10, 11	04	Videreutvikling av prosjekt #Fun2021	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
4, 6, 8	05	Inkluderende fellesskap Kompetanseprosjekt i barnehage	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
10, 11	06	Digital oppvekst Oppgradere IKT utstyr i skole og barnehage Digital kompetanseutvikling	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	Ligger inne i økonomi-planen
5	07	Barnehage- og Skolestruktur Sikre tilstrekkelig barnehage- og skolekapasitet i forhold til økt barnetall.	2020	Dekkes innenfor rammen	

2, 3	08	Tverrfaglig samarbeid Harmonisering og evaluering	2020	Dekkes innenfor rammen	
3, 12	09	Utvikling av helsetilbud for ungdom, jordmor inn	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
3, 12, 14	10	Alternativ supplerende kommunikasjon, ASK	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
12, 13	11	Foreldrestøttende tilbud- prosjekt	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
3, 12	12	Oppfølging og koordinering pakkeforløp psykisk helse barn og unge	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
12	13	Utvikle og koordinere ungdomstilbud på tvers av tjenester	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
3, 12, 13	14	Folkehelseperspektivet, Vekt og mesting for barn og unge	2020-2023	Prosjekt- midler og egen ramme	
12, 13	15	Barnets og brukers stemme, Brukerråd, brukermedvirkning	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
2, 3	16	Tverrfaglig samarbeid Harmonisering og evaluering og utprøving av ny struktur Utvikling av tverrfaglig arbeid på unges arena	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	

Driften i 2021 og i perioden

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Oppvekst og læring	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	0	0	0	0
Sum prisvekst	11 172	11 172	11 172	11 172
Sum innlemmes i rammetilskudd	1 120	1 120	1 120	1 120
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	5 528	6 528	7 528	7 528
Sum konsekvenser av politiske vedtak	0	0	0	0
Sum reduksjoner, innsparinger	-1 167	-1 167	-1 167	-1 167
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-12 422	-15 432	-15 982	-15 982
Sum stordriftsfordeler ny kommune	-2 300	-6 900	-6 900	-6 900
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	1 020	40	40	40
Sum inntektsøk., prisvekst	-3 058	-3 058	-3 058	-3 058
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	-105	-7 695	-7 245	-7 245

Barnehagene

Nedgang i barnetall som medfører en reduksjon på 14 årsverk og 84 plasser.

Driftsbudsjettene er justert for å dekke fullversjon av Office365 lisenser, hovedsakelig begrunnet i behovet for å utfase Zimbra epost av sikkerhetsmessige årsaker. Barnehagene er kvalifisert til å benytte rimelige *Campus-lisenser*. Jarlsberg IKT har imidlertid ikke kapasitet til å åpne for benyttelse av fullversjonen.

Skolene

Skolerammen er korrigering for økt elevtall inneværende skoleår.

Oppvekststabene

Justering av tilskuddsmodell til private barnehager og økte midler for å dekke refusjonskrav for private barnehageplasser i andre kommuner.

Utvidelse av statlig initiert moderasjonsordning i SFO også for 3. og 4. klasse fra høsten 2021 samt helårseffekt for samme ordning for 1. og 2. klasse.

Virksomhet Barn og unge

Tilskudd til styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten utgår fra 2021 og virksomhetens budsjett blir derfor økt med 3,5 mill. kroner for å kunne opprettholde dagens nivå på tjenesten.

1 mill. av veksten i kommunens frie inntekter i 2021 begrunnes med en særskilt satsing på barn og unges psykiske helse. Denne veksten har i sin helhet gått til å øke virksomhetens budsjetttramme. Smittevernstiltakene i forbindelse med utbruddet av covid-19 har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne, og det blir derfor gitt en *engangsbevilgning* i rammetilskuddet på 980.000 kroner til økt habiliterings- og avlastningstilbud. Virksomheten får midlertidig økt budsjett som følge av dette, men det gjelder kun for 2021.

Det gis en økning i rammetilskuddet fra staten på 250.000 kroner til å dekke økte kostnader i forbindelse med at aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet utvides fra 23 til 25 år med

virkning fra 01 januar 2021.

Andre behov som flere forsterkede fosterhjem og flere institusjonsplasser i barnevernet på til sammen ca. 3,5 millioner kroner er det ikke funnet rom for i budsjettet. Det vil føre til kutt og reduksjon i tjenester og tiltak innenfor hele virksomheten og kan føre til overføring av stillinger og nedbemanning for å komme i balanse.

Nye driftstiltak i perioden

Ingen spesielle.

Egenandeler og gebyr for 2021

Alle priser på plasstyper og kost i SFO deflatorreguleres.

Pris på oppholdsbetaling i barnehage og moderasjonsordninger fastsettes sentralt av kunnskapsdepartementet. Kost i barnehagene deflatorreguleres sentralt etter vedtak i UOO sak 032/20 om en felles standard for matsservering i alle barnehagene.

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Redusere nivå på svømmeopplæring	0,2	0,5	0,5	0,5
Friskoler: Justere satsene for spesialundervisning	0,62	0,62	0,62	0,62
Gjennomgang av skoleskyss	0,5	0,5	0,5	0,5
Redusere leirskole med ett døgn, flytte leirskolen til ungdomstrinnet og avvikle Hudøy-turene	0,2	0,2	0,25	0,25
Organisering av innføringsklassene	0,5	1,0	1,5	1,5
Endrede åpningstider i barnehage og SFO	1,2	1,2	1,2	1,2
Redusere pedagogisk veiledning til private barnehager (må ses i sammenheng med åpen barnehage)	0,8	0,8	0,8	0,8
Barn som ikke har rett til barnehageplass	0,6	1,2	1,2	1,2
Endre fra tre til en virksomheter i barnehagene	1,5	1,5	1,5	1,5
Redusere antall staber innenfor oppvekst og læring	1,0	1,0	1,0	1,0
Intern kompetanseheving (F.eks fjerne 20 % av kursbudsjettet til virksomhetene). Redusere ledersamlinger	0,9	1,5	1,5	1,5
Ikke innvilge avlastning på røde dager	0,35	0,35	0,4	0,4
Redusere kjøp fra eksterne	0,1	0,1	0,1	0,1

Sommerstengt i avlastning 3 - 4 uker per sommer	1,28	1,28	1,3	1,3
Reforhandle særavtaler	0,25	0,3	0,3	0,3
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,345	0,345	0,3	0,3
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,615	0,615	0,6	0,6
Andel av effekt av digitalisering - HR24	1,461	2,341	2,3	2,3
Andel av effekt av mer effektivt bilhold - HR24	0,04	0,04	0,0	0,0
Sum	12,4	15,4	16,0	16,0

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
200 Oppvekst og læring	4 682	5 682	6 682	6 682
201 Stab/støtte – myndighet og internkontroll (herunder overføring til private barnehager)	269 472	268 872	268 872	268 872
203 Oppvekst kompetansesenter	6 987	6 987	6 987	6 987
204 PPT	23 201	23 201	23 201	23 201
211-242 Skoler	520 779	516 285	515 735	515 735
261-263 Barnehager	242 707	242 027	242 027	242 027
280 Barn og unge	238 332	235 516	235 516	235 516
Sum	1 306 161	1 298 571	1 299 021	1 299 021

Investeringer i planperioden

Utvidelsen av Presterød barneskole til en 3-parallell barneskole som kan avlaste de andre barneskolene i Slagenområdet er utsatt i ett år, men videreført.

Investeringsmidler til digital strategi for Tønsberg-skolen er videreført i hele økonomiplanperioden med en topp i 2021 for å slutføre innføringen av iPad i hele barneskolen. Midlene skal videre dekke løpende utskifting av elevenes enheter.

Det er avsatt midler til å flytte sykkelparkeringen ved Ringshaug barneskole ut av dagens utearealer. Skolen har mange elever på relativt liten plass. Tiltaket vil bedre elevenes fysiske læringsmiljø.

Det er avsatt midler til å utvide paviljongen ved Vear skole med ytterligere en klasserommodul, slik at undervisningen kan organiseres hensiktsmessig som en 3-parallell ungdomsskole.

Mestring og helse

Organisering av rammeområdet

Omfatter disse tjenestene

Virksomhet - Sykehjemmene

- Langtidsplasser (inkl. kjøpte plasser)
- Korttidsplasser (inkl. kjøpte plasser)
- Dagsenter rehabilitering
- Dagsenter demens
- Legetjeneste på institusjon
- Kjøkken/kafé
- Vaskeri

Virksomhet - Mestring og forebyggende tjenester

- Tilrettelagt arbeid og aktivitet
- Kjøpte arbeidsplasser
- Seniorsenter
- Transport
- Frisklivssentralen
- Rehabilitering
- Hverdagsrehabilitering
- Tilrettelegging for hjemmeboende
- Hjelpemiddellager
- Aktivitetstilbud til alle grupper over 20 år
- Støttekontakttjeneste

- Avtalefysioterapeuter

Virksomhet - Hjemmetjenesten

- Hjemmesykepleie
- Hverdagsrehabilitering
- Praktisk bistand
- Omsorgsboliger

Virksomhet - Tildeling helse og omsorgstjenester

- Tildele tjenester til personer over 20 år
- Koordinerende enhet og individuell plan
- Samhandle med sykehuset, om utskriving og overliggerdøgn
- Tildele omsorgsstønad
- Kreftkoordinator
- Demenskoordinator

Virksomhet – Boliger for psykisk helse- og miljøarbeid

- Kartlegge og rehabilitere
- Omsorgsboliger
- Praktisk bistand og opplæring

Virksomhet – Psykisk helse og avhengighet

- Kartlegge, behandle og rehabilitere
- Omsorgsboliger
- Ambulerende tjenester
- Praktisk bistand og opplæring
- Fengselshelsetjeneste
- Feltpleie

Virksomhet – Boliger for mestring og fysisk helse

- Kartlegge, behandle og rehabilitere
- Omsorgsboliger
- Praktisk bistand og opplæring
- BPA
- Helsetjenester
- Avlastning

Virksomhet - Legevakt og allmennmedisin

- Tønsbergregionen legevakt og øyeblikkelig hjelp døgnetenhet.
- Legevaktbil
- Tønsberg kommunale fastlegekontor
- LIS1 (Kommunal turnustjeneste)
- Fastlegeordningen
- ALIS (allmennleger i spesialisering)

Stab mestring og helse

- Kommuneoverlege
- Systemansvarlige CosDoc
- Turnuskoordinator
- Rådgivere
- Jurist

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	1 469,8
Netto ramme i mill. kr:	1 194,4
Antall årsverk:	1 450,4
Antall årsverk læringer:	18,0

Utfordringer i perioden

Mestring og helse har ansvaret for det helhetlige tjenestetilbud til kommunens voksne innbyggere, og skal sikre gode helse- og velferdstjenester som gir grunnlag for livsmestring.

Kommunen må derfor ha et tjenestetilbud som gir helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet til alle innbyggere som har behov for det. Samtidig må det tilbys tjenester som gir egenmestring og forebyggende aktiviteter på et lavere nivå, slik at man legger grunnlaget for livsmestring og utsetter behovet for de tynge omsorgstjenestene.

Flere offentlige utredninger omhandler ulike utfordringer kommunene står overfor når behov for helsetjenester og andelen eldre i samfunnet øker. Det er særlig fem tydelige utviklingstrekk og utfordringer:

- Andelen eldre i samfunnet øker
- Kommunen har et begrenset økonomisk handlingsrom
- Digitale løsninger og velferdsteknologi
- Gap mellom innbyggernes forventninger og kommunens tjenester
- Rekruttering av helsepersonell

Kommunen må levere tjenester til flere innbyggere, og med en stram kommuneøkonomi. Dette krever at det jobbes annerledes enn i dag. Digitale løsninger og velferdsteknologi er en viktig nøkkel. Samtidig blir man nødt til å se på hvordan eksisterende ressurser kan utnyttes mest mulig effektivt for å møte innbyggernes behov. Dette er noe Tønsberg kommune jobber med, og flere av innsparingstiltakene i «Handlingsrom 2024» innebærer vesentlige endringer innenfor kommunalområdet.

I dette endringsarbeidet er det viktig at brukere og pårørende involveres, slik at man tidlig oppnår en forventningsavklaring rundt hvilket nivå kommunen kan tilby tjenester på. Vi må tenke strategisk for å rigge oss for fremtiden. Nøkkelen ligger i fleksibilitet og tilpasning.

Befolkningsprognosen, som tilsier at det blir en økende andel eldre i samfunnet, gjør at man sannsynligvis vil få økt antall tjenestemottakere i årene fremover. Dette vil kunne medføre et behov for mer helsepersonell i sektoren, selv om bruk av ny teknologi og samarbeid med frivillige og pårørende vil kunne bidra til å dempe veksten noe. Det er viktig at kommunen oppleves som en attraktiv arbeidsplass for å sikre tilstrømming av kompetente medarbeidere i årene som kommer.

Målsettinger i perioden

1. Innbyggerne mestrer og tar ansvar for eget liv, bor i eget hjem og opplever trygge tjenester.
2. Frivillige bidrar til et inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne lever aktive og meningsfulle liv. Frivillige bidrar til å forebygge ensomhet og utenforskap.
3. Ansatte har oppdatert fag- og forbedringskunnskap, er proaktive, sikrer kontinuerlig forbedring av tjenestene og tar ansvar for eget arbeidsmiljø.
4. Ledere er tydelige, kompetente og proaktive. De forstår områdets utfordringer, leverer resultat og legger til rette for faglig utvikling og gode arbeidsmiljø.

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
M 1	01	Utarbeide en fagplan for tjenesteområdet « <i>Mestre hele livet – Aktiv aldring og fremtidens eldreomsorg i Tønsberg</i> »	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
M1	02	Innføre forebyggende hjemmebesøk for brukere som bare har trygghetsalarm.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
M1	03	Utarbeide en plan for e-helse og velferdsteknologi	2020-2021	Behov for midler vil fremkomme i planen	Behov for midler vil fremkomme i planen
M1	04	Utarbeide en fagplan for legetjenesten	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
M1	05	Utarbeide en kvalitetsstrategi for mestring og helse	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	

M1	07	Øke antall avlastningsplasser, korttidsplasser, dag- og aktivitetstilbud for hjemmeboende. Antall korttidsplasser skal utgjøre 25% av plassene på sykehjem. Utviklingen rapporteres i perioderapporter til politikere.	Kontinuerlig	Dekkes innenfor rammen	
M1	08	Igangsette «Prosjekt Hverdagsmestring» for alle pasienter etter Ålborgmodellen I 2021 behov for en stilling ergo-/fysio ved virksomhet Tildeling helse og omsorgstjenester	Høsten 2020 2021	Dekkes innenfor rammen 650.000 søkes dekket innenfor rammen	
M2	09	Systematisere samarbeidet med frivilligheten innenfor hele kommunalområdet. Arbeidet følges opp av frivillighetskoordinator og rapporteres politisk to ganger årlig.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
M3	10	Utarbeide en strategisk kompetanseplan.	2020-2022	Dekkes innenfor rammen	
M1	11	Utarbeide en plan for hvordan brukerne skal oppleve reell bruker-medvirkning ovenfor tjenestene de mottar.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	

Driften i 2021 og i perioden

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Mestring og helse	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	371	371	371	371
Sum prisvekst	4 003	4 003	3 463	2 913
Sum innlemmes i rammetilskudd	1 327	1 327	1 327	1 327
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	46 058	47 306	48 516	48 516
Sum konsekvenser av politiske vedtak	3 750	21 190	43 395	43 395
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-25 047	-40 000	-40 500	-40 500
Sum stordriftsfordeler ny kommune	-1 900	-5 600	-5 600	-5 600
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	0	0	0	0
Sum reduksjoner, innsparinger	-2 486	-2 486	-2 486	-2 486
Sum inntektsøk., prisvekst	-749	-749	-749	-749
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	25 326	25 362	47 737	47 187

Hjemmetjenesten

Det har blitt tilført 11 millioner kroner for å dekke merforbruk i 2020 og dermed gi et mer realistisk driftsbudsjett for 2021.

Legevakt og allmennmedisin

I budsjettet for 2020 ble det lagt opp til en kostnadsbesparelse på 0,3 millioner kroner ved å bruke fast ansatte leger til nattevakter i stedet for private. Det er lagt opp til en ytterligere besparelse på samme nivå i budsjettet for 2021, slik at total besparelse blir 0,6 millioner kroner.

0,98 mill. kroner i økte utgifter for innføring av pensjonsrettigheter for private leger.

Handlingsplan for fastlegeordningen, som blant annet innebærer innføring av grunntilskudd og endring av kriteriene i basistilskuddet, innebærer økte utgifter på 3.98 mill. kroner. Kommunen har fått regulert sitt tilskudd til fastlegeordningen i tråd med dette i revidert nasjonalbudsjett for 2020, med helårseffekt i forslag til statsbudsjett for 2021.

Sykehjemmene

Det er tilført 2 millioner kroner for å dekke merforbruk 2020 og dermed gi et mer realistisk budsjett for 2021.

Psykisk helse og miljøarbeid

Det er tilført 30 millioner kroner for å dekke merforbruk 2020 og dermed gi et mer realistisk budsjett for 2021.

Nye driftstiltak i perioden

Sykehjemmene

Tønsberg kommune har fire kommunale sykehjem/helsehus. Disse er Eik, Nes, Re og Træleborg. I tillegg er det to privattedrevne sykehjem med kommunal avtale. Dette er Maribu og Marie Treschow, drevet av Lovisenberg omsorg.

I perioden 2022 – 2023 er det flere forhold som vil påvirke organisering og drift av sykehjemmene/helsehusene i Tønsberg kommune. Hogsnes helsehus (120 plasser) åpner etter planen 2022. Avtalen med de private leverandørene om drift av 84 sykehjemsplasser utløper juni 2023. Hvordan Tønsberg kommune skal drifte fremtidige sykehjem kommer til politisk behandling våren 2021.

Hjemmetjenesten

Tønsberg kommune yter selv all praktisk bistand, daglige gjøremål (hjemmehjelp) fra 1. januar 2021. Overgangen skjer i tråd med reglene om virksomhetsoverdragelser i arbeidsmiljøloven. I forbindelse med dette evalueres alle vedtak om praktisk bistand, med mål om reduksjon.

Psykisk helse og miljøarbeid

Psykisk helse og miljøarbeid ble delt i tre virksomheter 1. oktober 2020. Dette ble gjort for å legge bedre til rette for kontroll og økonomistyring i sektoren. De tre virksomhetene har navnene Boliger for psykisk helse og miljøarbeid, Psykisk helse og avhengighet og Boliger for mestring og fysisk helse. Ved opprettelse av to nye virksomhetsledere er det likevel redusert to lederstillinger, ved at ett ledernivå er fjernet.

Velferdsteknologi

1. september 2020 ble ansvarsområdet overført Digitalisering, kommunikasjon og administrativ støtte. Det betyr at driftsbudsjett og investeringer også ble overført, men at implementeringen skjer i mestring og helse. Dette gjelder elektronisk medisinstøtte (erstatning for manuell legemiddelhåndtering), elektroniske dørlåser (erstatning for nøkler og nøkkelpokker), lokaliseringsteknologi med GPS (hjemmeboende og institusjon), digitalt tilsyn med sensor (hjemmeboende og institusjon) og digitalt tilsyn med kamera.

Egenandeler for praktisk hjelp og trygghetsalarm

Forskrift for egenbetaling av helse- og omsorgstjenester regulerer i stor grad kommunens muligheter for å fastsette nivå på egenbetaling og satser.

Brukere med behov for praktisk bistand har rett på tjenesten etter individuell vurdering i vedtak jf. pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven.

Betaling for tjenesten skal skje etter vedtatte satser for praktisk hjelp jf. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Forskriften fastsetter en minstesats per måned, som per dags dato er på kroner 210 for brukere som har en inntekt under to ganger grunnbeløpet i folketrygden. Forskriften pålegger også kommunen å påse at egenandelen ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke sitt personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger.

Tidligere Tønsberg kommune vedtok at det ikke skulle betales for hjelp utover åtte timer per måned, og at betalingssatsene er gradert etter inntekt. Dette videreføres i nye Tønsberg kommune.

Som en del av «Handlingsrom 2024» økes egenbetalingssatsene for praktisk bistand med 20% utover normal prisjustering for personer med inntekt over 3G. Satsen for trygghetsalarm settes til kr 500 per måned for alle inntektsgrupper.

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Organisering/sentralisere fellesoppgaver staber/rådgivere innenfor kommunalområdet.	1,05	2,1	2,1	2,1
Reduksjon av kursbudsjettene	0,7	0,7	0,7	0,7
Stenge en avdeling på et sykehjem		3,0	3,0	3,0
Øke satsene på trygghetsalarm.	0,9	0,9	0,9	0,9
Betaling for ikke-lovpålagte tjenester	0,15	0,15	0,15	0,15
Innføring av logistikkverktøyet SPIDER	0,5	1,5	2,0	2,0
Øke prisene for transporttjenesten	0,1	0,1	0,1	0,1
Redusert bruk av en til en støttekontakt, innføre en mer gruppebasert tilnærming. Revurdering av doble vedtak og vedtakslengde. Harmonisering av støttekontaktordningen etter sammenslåingen av Re og Tønsberg kommune.	0,4	1,0	1,0	1,0
Tildeling og evaluering av enkeltvedtak for tjenestemottakere over 20 år.	5,0	10,0	10,0	10,0
Øke satsene for personer med inntekt over 3G	0,1	0,1	0,1	0,1
Redusere antall lederstillinger	1,6	1,6	1,6	1,6
Reduksjon av grunnbemanning i bemannende boliger. Kombinere boliger med ambulerende tjenester.	1,5	1,5	1,5	1,5
Reduksjon av ikke- vedtaksbaserte tjenester og lavterskel psykisk helse.	3,5	7,0	7,0	7,0
Redusere tomgangstid i boliger i kommunale boliger/omsorgsboliger der det ytes hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester. De står for lenge tomme ved overgang til ny bolig.	0,7	0,7	0,7	0,7
Lage bemanningsplaner for alle turnusene.	6,0	6,0	6,0	6,0
Sikre at legevaktens ansatte skriver korrekte regningskort, slik at virksomheten innhenter refusjoner og egenbetalinger korrekt.	0,25	0,25	0,25	0,25

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,36	0,36	0,36	0,36
Andel av effekt av mer effektivt bilhold - HR24	0,351	0,351	0,351	0,351
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,545	0,545	0,545	0,545
Andel av effekt av digitalisering - HR24	1,291	2,069	2,069	2,069
Reforhandle særavtaler	0,05	0,075	0,075	0,075
Sum	25,0	40,0	40,5	40,5

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
300 Mestring og helse	-4 514	-10 042	-10 042	-10 042
301 Stab Mestring og helse	23 636	23 636	23 636	23 636
302 Tildeling helse og omsorg	27 777	27 777	27 777	27 777
303 Sykehjemmene i Tønsberg	348 258	362 683	384 348	383 798
304 Hjemmetjenester	276 738	272 238	271 738	271 738
305 Mestring og forebyggende tjenester	93 824	93 263	93 263	93 263
306 Psykisk helse og avhengighet	104 326	101 536	102 746	102 746
307 Legevakt og allmennmedisin	77 608	77 608	77 608	77 608
308 Boliger for mestring og fysisk helse	114 512	114 012	114 012	114 012
309 Boliger for psykisk helse og miljøarbeid	132 236	131 726	131 726	131 726
Sum	1 194 401	1 194 437	1 216 812	1 216 262

Investeringer i planperioden

Hogsnes helsehus har et investeringsbudsjett til inventar, engangsinnkjøp før oppstart på 45 millioner kroner i 2022.

Oppgradering av utstyr på sentralkjøkken Re helsehus kroner 500 000.

Behov for innkjøp av nye senger sykehjem 1 millioner kroner i planperioden.

Det har over lang tid vært behov for rehabilitering av kjøkken og kjøll på Eik sykehjem, dette er lagt inn med til sammen 5,5 millioner kroner for 2021.

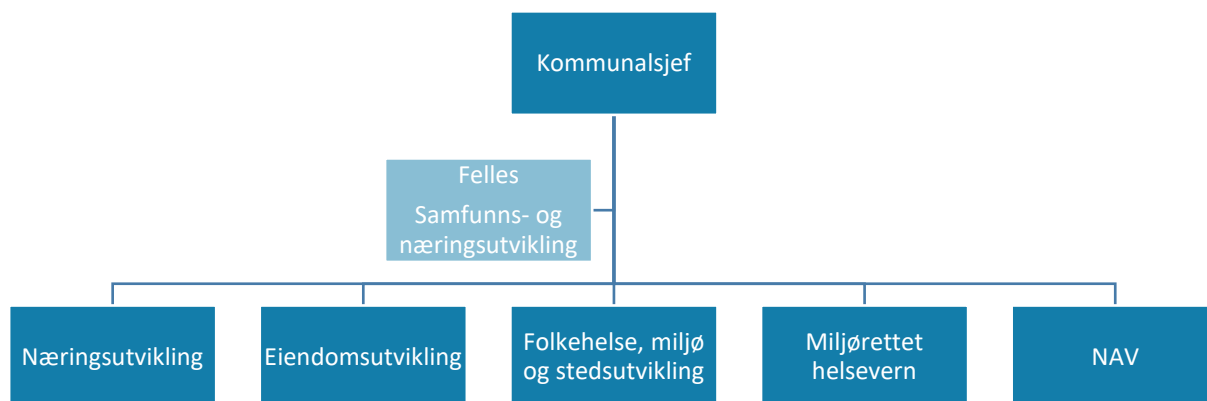
Mestring og forebyggende tjenester har behov for to nye minibusser. Kostnader til dette er 2 millioner kroner på grunn av slitasje og økt transportbehov.

Investeringsmidler knyttet til velferdsteknologi på 4, 7 millioner kroner i 2021 er overført kommunalområdet, kommunikasjon, digitalisering og administrativstøtte, men implementeringen skjer i mestring og helse.

Dette omhandler pilotering og implementering av elektronisk medisinstøtte (erstatning for manuell legemiddelhåndtering), elektronisk dørlåser (erstatning for nøkler og nøkkelbokser), lokaliseringsteknologi med GPS (hjemmeboende og institusjon), digitalt tilsyn med sensor (hjemmeboende og institusjon) og digitalt tilsyn med kamera.

Samfunns- og næringsutvikling

Organisering av rammeområdet

Omfatter disse tjenestene

Felles samfunns- og næringsutvikling

- Kommunalsjef
- Alkoholpolitiske retningslinjer og juridiske vurderinger
- Juridiske vurderinger og saksbehandling innenfor ansvarsområdene

Næringsutvikling

- Strategisk næringsutvikling, inkludert næringsplan
- Bred kontaktflate med næringslivet
- Entreprenørskap; Start, Ungt entreprenørskap, gründerhuset Hi5
- Skjærgårdsmat
- Tønsberglivet
- Besøksstrategi og reisemålsutvikling
- Utøvende alkohol- og tobakksbevilgning, samarbeid med næringen og politiet

Eiendomsutvikling

- Anskaffe, utvikle og bygge kommunale bygg
- Forvaltning og utvikling av kommunens grunneiendommer
- Kommunens festekontrakter
- Forvalter kompenserende tiltak (frikjøp for uteoppholdsareal i sentrumsstrøk for nye

boliger).

Folkehelse, miljø og stedsutvikling

- Kommuneplan og andre overordnede planer, herunder områdeplaner
- Overordnet folkehelsearbeid, folkehelseplanlegging
- Klima; klimaplan og oppfølging av tiltak
- Smarte lokalsamfunn
- Stedsutvikling generelt, inkludert handlingsplan for sentrum og byromsstrategien

Miljørettet helsevern

- Interkommunalt samarbeid med kommunene Holmestrand, Færder og Tønsberg
- Tilsynsoppgaver - Kjøletårn og luftskrubber, solarier, hulltakings-/tatoeringsvirksomheter, badeanlegg, campingplasser, dagmammavirksomheter samt tilsyn og godkjenning av skoler og barnehager.
- Råd og veiledning når det planlegges nyetablering eller endringer/ utvidelse av eksisterende barnehage eller skole
- Målinger, blant annet av vannkvalitet ved badestrender
- Organisere klinisk veterinærvakt for Nordre Vestfold

NAV

- Økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (økonomisk sosialhjelp)
- Gjeldsrådgivning
- Forvaltning av personøkonomi
- Kvalifiseringsprogrammet
- Midlertidig bo tilbud
- Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere
- Gravferdsbistand til ubemidlede

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	302,3
Netto ramme i mill. kr:	156,7
Antall årsverk:	77,4

Utfordringer i perioden

Koronasituasjonen har bidratt til usikkerhet og bekymring for hvordan arbeidsmarkedet vil utvikle seg. Per september 2020 er 4 % ledige i kommunen (1205 personer). Det er 326 personer flere enn på samme tid i 2019. Det er forventet at mange vil komme tilbake i arbeid, men langtidsledige og unge uten kompetanse kan raskt komme i en vanskelig situasjon. Den samme gruppen vil kunne komme i en vanskelig situasjon hvis de i dag er permittert, og bedriften på et senere tidspunkt må nedbemanne eller blir lagt ned.

I dag har kommunen flere unge uføre og flere med økonomisk sosialhjelp enn landsgjennomsnittet. Derfor blir det viktig for kommunen å øke inkluderingsgraden og sikre flest mulig av kommunens innbyggere arbeid. Dette er avgjørende både for å redusere kommunen og statens velferdsytelser, for å sikre den enkelte innbygger mulighet for deltagelse og meningsbærende liv, og for å bekjempe barnefattigdom og annet utenforskap. Mange langtidsledige arbeidssøkere mottar sosialhjelp som livsoppholdsytelse, enten som supplerende til annen ytelse (dagpenger/tiltakspenger) eller som hovedinntektskilde. Dette er betydelige utgifter for kommunen, og gir stor risiko for den enkelt i

forhold til utenforskap og helseutfordringer.

Det er vedtatt at kommunen skal redusere klimautslippene med 60% innen 2030. Sentrale områder kommunen må jobbe med for å redusere klimautslippene, er transport, energiforsyning, oppvarming av bygg, vann/avløp, avfall og landbruk. For Samfunns- og næringsutvikling skal klimahensyn prege alle overordnet planlegging og legges til grunn i samtlige nybygg som kommunen selv skal bygge. Det er utarbeidet et eget klimabudsjett.

Gjennom folkehelseloven § 5 er kommunene pålagt å ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Dette for å sikre en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale ulikheter i helse. En utjevning av bakenforliggende årsaker til sosiale ulikheter i helse er nødvendig for at alle borgere skal oppleve like muligheter og gode levekår i samfunnet. Et samfunn med store helseulikheter basert på sosial bakgrunn kan føre til store kostnader.

Tønsberg kommune har høy bostedsattraktivitet, men næringsattraktiviteten har et stort forbedringspotensial. Det har vært lav vekst i antall arbeidsplasser i privat sektor. Vekst i sysselsetting vil bidra til økte skatteinntekter, og kan bidra til å minske utenforskap. Videre er omstilling mot mer klimanøytral produksjon i både offentlig og privat sektor sentralt.

Sikring av en god og balansert stedsutvikling med vekt på klima og folkehelse skjer i hovedsak gjennom kommuneplan, områdeplan, reguleringsplan og direkte gjennom kommunen som eiendomsforvalter. Det er en rekke områder i Tønsberg kommune som kan utvikles, og hvor kommunen har store eierinteresser. Her bør kommunen sette seg i førersetet for å sikre en utvikling som samsvarer med kommunens målsettinger. Dette krever ressurser i form av årsverk og planmidler. Det skal i utarbeides en eiendomsstrategi. I 2021 vil vi benytte store ressurser til kommuneplanen.

Målsettinger i perioden

Målsettinger samfunns- og næringsutvikling hentet fra tjenestestrategien

1. Vi skal ta en helhetlig, samordnet og offensiv utviklerrolle med fokus på gjennomføring.
2. Tønsberg kommune skal være næringsoffensiv, effektiv og løsningsorientert.
3. Tønsberg kommune skal bygge bærekraftige kommunale bygninger som sikrer en strategisk utvikling av kommunens grunneiendommer.
4. Bærekraftig, helsefremmende og kunnskapsbasert by- og stedsutvikling med utgangspunkt i kommunens eksisterende kvaliteter.
5. Nærmiljø og lokalsamfunn utvikles kontinuerlig som ressurser for å skape et samfunn som fremmer helse, deltagelse og trivsel i hele befolkningen og reduserer sosiale forskjeller.
6. Tønsberg kommune skal være ledende i klimaarbeidet, grønn, ren og bærekraftig.
7. Tønsberg kommune skal være en foregangskommune der folkehelse og gode miljømessige forhold er viktige faktorer som legges til grunn for de valg kommunen gjør.
8. Tønsberg kommune skal være en ledende inkluderingskommune, hvor færrest mulig står utenfor arbeidslivet.

Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
4,5	01	Detaljregulering Lindahlplan	2020-2021	Dekkes innenfor rammen og eksterne tilskudd	
4,5	02	Rehabiliterer Farmannstorget	2020-2021		2021: 7 500 000
4,5	03	Videreutvikle Slottsfjellområdet i tråd med vedtatt områdeplan	2020-2050		2024: 1 000 000
4,5	04	Oppgradering av Stoltenbergparken	2020-2021	Eksterne tilskudd	
4,5	05	Videreføre samarbeidet i HPS, Handlingsplan for sentrum		Dekkes innenfor rammen	
4,5,6,7	06	Videreføre satsning på «sykkelbyen Tønsberg» inkludert bysykkelordning og trygge parkerings-muligheter	2020-2021	Dekkes innenfor rammen og eksterne tilskudd	
6	07	Etablere klima budsjett og klimaregnskap, samt innføre klimastyringssystem	2020-2021	Klimasats-midler	
6	08	Overordnet klimaarbeid, herunder klimapris, klimaråd, klimakonferanse, opplæringstiltak mm	2021	250 000 søkes dekket innenfor rammen	
4	09	Kommuneplan, samfunnsdel med arealstrategi, underliggende kunnskapsgrunnlag og levekårssoner.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen og eksterne tilskudd	
4	10	Oppstart kommuneplan, arealdel	2021	Dekkes innenfor rammen	
4	11	Kommunedelplan -Folkehelse -Klimaomstilling	2021	Dekkes innenfor rammen	
4	12	Interkommunal kommunedelplan gange, sykkel og kollektiv	2020	Dekkes innenfor rammen	
4	13	Fagplan for -bolig -mobilitet og transport -barnehage- og skolestruktur	2021	Dekkes innenfor rammen	
4,5	14	Gjennomføre mulighetsstudie «kanalen som byrom» Tiltak i «kanalen som byrom»	2020 2021	Dekkes innenfor rammen og eksterne tilskudd	Tiltak avhenger av ekstern finansiering

4,5,6,7	15	Mulighetsstudie Stensarmen	2021-2022	500 000 fra by-utviklings fond	2 500 000 kommunal og privat finansiering
4,5,6,7	16	Søke samarbeid med nasjonale og regionale myndigheter for å få belønningsmidler til kollektivsatsning i Tønsberg regionen	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
8	17	Det lages en plan for hvordan kommunen i samarbeid med næringsliv og andre aktører (Nav Vestfold/Telemark) kan redusere utenforskapet i kommunen. Kommunale praksis-plasser er en del av planen, og verdighetsprosjektet.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen. Søke statlige midler.	
1	18	Slutføre reisemålsutviklingsprogrammet. Evaluere og justere avtalen med Visit Vestfold før eventuell forlengelse.	2020-2021 2020	Dekkes innenfor rammen	
2	19	Følg opp mulig deltagelse i felles satsing på skjærgård i den nye fylkeskommunen.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
2	20	Samarbeide med grunneiere slik at avsatte næringsområder reguleres og gjøres kjent og attraktivt for nyetableringer. Oppdatere Tønsbergs Arealguide	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	

2	21	Videreutvikle tilbudet til entreprenørskap for bedrifter i alle faser, inkludert sosialt entreprenørskap	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
4	22	Skjærgårdsmat videreutvikles. Vurdere å etablere Geitmyra Matkultursenter	2020 2020-2021	Dekkes innenfor rammen Ikke finansiert	
6	23	Videreutvikle Rygg Miljøpark	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
6	24	Sertifisere Tønsberg kommune som Miljøfyrtårn etter hovedkontormodellen	2020-2021		Tidligere bevilget 100.000
8	25	Etablererkurs fra START til elver ved Tønsberg Læringssenter som har fullført norskopplæring	2020-2020	Dekkes innenfor rammen	
1	26	Utarbeide Eiendomsstrategi for kommunens grunneiendommer	2020	Dekkes innenfor rammen	
1,2	27	Utvikle kartmodul for Tønsberg kommunes grunneiendommer	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
1,4,6,7	28	Det lages en plan for vern av matjord og dyrkbar mark som legges til grunn for kommunens saksbehandling og planarbeid	2021	Dekkes innenfor rammen	
1,2,4,5,7	29	Det utarbeides en Mobilitetsplan for sentrum som legges frem for behandling i UMTN og kommunestyre før budsjettbehandlingen Q2 2021	2020	Dekkes innenfor rammen	

Driften i 2021 og i perioden

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Samfunns- og næringsutvikling	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	16	16	16	16
Sum prisvekst	2 934	2 934	2 934	2 934
Sum innlemmes i rammetilskudd	0	0	0	0
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	-3 929	-3 929	-3 929	-3 929
Sum konsekvenser av politiske vedtak	0	0	0	0
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-1 587	-3 935	-5 985	-5 985
Sum stordriftsfordeler ny kommune	0	0	0	0
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	0	0	0	0
Sum reduksjoner, innsparinger	-675	-675	-675	-675
Sum inntektsøk., prisvekst	0	0	0	0
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	-3 241	-5 589	-7 639	-7 639

Totale utgifter til sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet har økt kraftig de siste årene, men i 2020 har antallet sosialhjelpsmottakere gått noe ned. I tillegg er gjennomsnittsutbetalingen redusert. Det siste skyldes i stor grad lave strømutgifter. Budsjettet til NAV er redusert med 4 millioner kroner på bakgrunn av forventede utgifter til sosialhjelp i 2020. Som en del av «Handlingsrom 2024» gjennomføres det et forprosjekt for å se hvordan vi skal jobbe for å redusere utenforskap blant unge. Vi vil, innenfor rammen til NAV, forsøke å finne midler til å gjennomføre prosjektet de neste 2-3 årene.

En forutsetning for å drive samfunnsplanlegging er at det finnes planmidler. I kommuneplan og områdeplaner må det i tillegg til egne ressurser kjøpes konsulentbistand for å utrede spesielle temaer. En forutsetning for å lykkes med samfunnsplanlegging med knappe kommunale ressurser, er å søke eksterne midler. Klimasatsmidler er et slikt eksempel.

Fra Samfunns- og næringsutviklings budsjett ytes det følge tilskudd:

Tilskudd til andre. 1000 kr

Overføring til	Budsjett 2020	Forslag til Budsjett 2021
Kysten 1	1200	1200
Færderfestivalen	300	300
Færder nasjonalparksenter	500	500
Tønsberglivet (Pulserende kystperle)	1 000	1 000
Hi5	585	585
Sum	3 585	3 585

Nye driftstiltak i perioden

Det er ikke nye tiltak i budsjett for 2021.

I Budsjett 2020 ble det avsatt 3,2 mill fra byutviklingsfond til følgende prosjekter:

Regulering og prosjektering av Beiruttomta:	1,8 mill
Kanalen som byrom:	0,9 mill
Utvikling av Stensarmen:	0,5 mill

Regulering av Beiruttomta er knyttet til nytt Tinghus. Domstolutvalget har ikke valgt eiendom, slik at midlene er ikke benyttet som forutsatt i 2020. På grunn av Koronasituasjonen blir heller ikke alle midler til Kanalen som byrom og utvikling av Stensarmen benyttet i 2020. Bevilgningene overføres til 2021.

Egenandeler og gebyr for 2021

Ingen gebyrer

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Raskere til å følge opp brukere som ikke betaler husleie	0,05	0,15	0,15	0,15
Redusere utenforskap	1,2	2,9	4,5	4,5
Behandling av skjenke-, tobakks- og serveringsbevilgning.		0,2	0,55	0,55
Redusert næringsarbeid knyttet til entreprenørskap	0,1	0,3	0,3	0,3
Samskapning knyttet til planlegging og stedsutvikling. (samarbeidsdrevet innovasjon)	0,1	0,2	0,3	0,3
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,019	0,019	0,019	0,019
Andel av effekt av mer effektivt bilhold - HR24	0,005	0,005	0,005	0,005
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,033	0,033	0,033	0,033
Andel av effekt av digitalisering - HR24	0,08	0,128	0,128	0,128
Sum	1,6	3,9	6,0	6,0

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
400. Samfunns- og næringsutvikling felles	7 034	7 022	7 022	7 022
401. Næringsutvikling	8 176	7 764	7 414	7 414
402. Eiendomsutvikling	-18 879	-18 891	-18 891	-18 891
403. Folkehelse, klima og stedsutvikling	10 104	9 992	9 892	9 892
404. Miljørettet helsevern	1 820	1 820	1 820	1 820
405. NAV	148 483	146 683	145 083	145 083
Sum	156 738	154 390	152 340	152 340

Investeringer i planperioden

Som en del av «Handlingsrom 2024» er noen investeringer forskjøvet i tid. Her inngår typiske byutviklingsprosjekter som byromstrategi og grunnlagsinvesteringer Slottsfjellet.

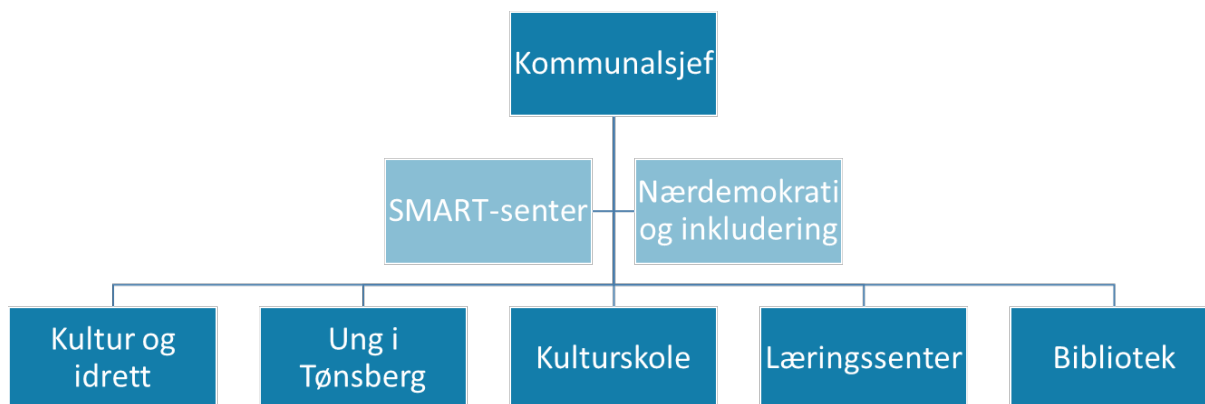
For å bidra til reduserte klimautslipp, er trafikkreduserende tiltak viktig. I årets budsjett legges det inn 2 mill. kroner for å øke tilgjengeligheten for syklende. Tiltak som vil ses på spesielt, er forbedring av kryssløsninger, etablere sykkeltraseer der det er «brudd» i sykkeltraseene, og å forsterke sykkeltilrettelegging i gatebruksplanens sekundærnett for sykkel.

Det skal bygges nye boliger knyttet til psykisk helse og avhengighet i Temsengen og Hedrumsgate. Det siste er erstatningsboliger for Cappelensvei.

Investeringene på Rygg fortsetter. Linje 3 av Den magiske fabrikken skal utvikles, samt kontorbygget til Vesar. Dette er investeringer hvor finanskostnader dekkes av husleie.

Kultur, nærdemokrati og inkludering

Organisering av rammeområdet

Omfatter disse tjenestene

SMART-senter for sosial innovasjon

- SMART-oppvekst

Nærdemokrati og inkludering

- Samordning av arbeidet med nærdemokrati og inkludering
- Samarbeid med Kirken og ideelle organisasjoner

Kultur og idrett

- Folkehelsetiltak
- Kultur og kulturanlegg
- Idrett, idrettsanlegg, friluftsliv
- Kulturarv og arbeid med middelalder og vikingtid
- Frivilligsentral

Ung i Tønsberg

- Fritidsklubber og møteplasser, ferieaktiviteter
- Ungdomsråd, UKM og Youtube-kanal
- Losarbeid mot ungdom og utekontakten
- SLT og radikaliseringsarbeid

Kulturskole

- Ordinær kulturskoleundervisning primært lokalisert på Teie hovedgård og Våle samfunnshus
- Orgelskolen i Våle kirke
- Dirigentordning for skolekorpsene i kommunen

Tønsberg læringscenter

Lokalisert på Eik

- Inntak, arbeid og oppfølging
- Norskopplæring
- Grunnskole og spesialundervisning

Tønsberg og Færder Bibliotek

- Tre bibliotek: Tønsberg, Revetal og Tjøme

- Aktiv formidling av kunnskap og kultur
- Møteplass og læringsarena

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	174,1
Netto ramme i mill. kr	74,4
Antall årsverk:	150,6

Utfordringer i perioden

Kommunalområdet har fått ansvar for å koordinere arbeidet med nærdemokratiordninger og inkludering. Det ble vedtatt en plan for nærdemokratiordninger i fellesnemnda for Re og Tønsberg den 23. mai 2019. Det ble lagt inn 150 000 kroner i budsjett 2020 for å følge opp dette. Dette blir videreført.

Mulighetene for rammeområdet er å arbeide tverrfaglig for å utnytte ressursene best mulig. I tillegg er det mulig å søke prosjektmidler til å sette i gang ulike tiltak innenfor dette området.

Samarbeidet med frivilligheten, både gjennom lag og foreninger og med enkeltpersoner vil bli viktig for at flest mulig skal oppleve inkludering og å ha gode fritidstilbud.

SMART-senter:

Senteret har hovedsatsningen sin mot barn og unge via barnehager, skoler og frivillige organisasjoner. Mye av finansieringen er ved folkehelsemidler fra staten som ble gitt til tidligere Re som programkommune. Disse blir borte fra 2022. I tillegg får senteret inntekter gjennom salg av tjenester og produkter. Siden folkehelsemidlene trappes ned, må senteret ta seg betalt for mye av tjenestene også internt i kommunen. Dette betyr at senteret også må bruke mye ressurser på å skaffe inntekter.

Virksomhet kultur og idrett:

Virksomheten er organisert i to tjenesteområder: *Kultur og Idrett og friluftsliv*. Virksomheten har ansvaret for Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken. Det er lite midler utover personalressurser til dette. Virksomheten har ansvar for to middelalder-festivaler, noe som betyr et kontinuerlig arbeid med kontakter, praktiske forberedelser, mye dialog med andre samarbeidende virksomheter og frivillige.

Leieinntekter fra kultur og idrettsarenaer er en del av grunnlaget for budsjettet til virksomheten. Satser for kulturmidler blir harmonisert fra budsjett 2021. Søknadsfrist er 15. november, og kriterier for tildeling bestemmes i utvalg for kultur, idrett og folkehelse. Midlene er redusert med 50.000 kroner gjennom «Handlingsrom 2024». Reduksjonen er fordelt 50/50 på kultur og idrettslag. Tilskuddene er ikke justert for lønns- og prisvekst.

Virksomheten arbeider med ny anleggsplan for idrett for den nye kommunen. Planen legges fram i februar 2021. Det legges inn årlige midler i tråd med økonomiplanen til å følge opp denne.

Tønsberg kulturskole

Kulturskolen har brukt mye av det første driftsåret i ny kommune til harmonisering av driften. Elevavgiften ble samordnet i budsjett 2020. Dirigentavtalene med skolekorpene har blitt harmonisert. Koronaen har gjort at korpene sliter. Samarbeidet og oppfølging fra kulturskolen har vært og blir fortsatt meget viktig for dem.

Tønsberg og Færder bibliotek

Tønsberg og Færder bibliotek er viktig i arbeidet med integrering, inkludering og stedsutvikling, og for å bygge kompetanse blant innbyggerne. Møteplassfunksjonen videreutvikles, særlig som en mer uformell læringsarena og verksted for egenaktivitet og medskapning. I tillegg vil biblioteket kunne bidra i forhold til områdene klima og miljø, og kvalifisering av innbyggerne gjennom kompetansebygging. Styrking av befolkningens digitale kompetanse står sentralt, og de kommende årene er det å gi tilgang til digitale kunnskapsressurser blant bibliotekets hovedoppgaver. Biblioteket vil få økt betydning som sted for egen læring og som folkeverksted.

De tre bibliotekene opplever økt bruk, men det er ikke rom for å øke driftskostnadene. Samarbeid og god ressursutnyttelse kan bidra til å opprettholde kvaliteten på tjenestetilbudet.

Tønsberg læringssenter

En stor utfordring for virksomheten er at driften baserer seg på inntektene som følger med flyktninger. Disse inntektene reduseres med 12 millioner kroner fra 2020 til 2021, og virksomheten har klart å redusere kostnadsnivået med 8 millioner. Aktiviteten på Tønsberg Læringssenter er hjemlet i Introduksjonsloven og Opplæringsloven. Kjernevirksomheten er opplæring av innvandrere og etnisk norske voksne med rettigheter, og introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere. Antall tilbudte timer i grunnskole og spesialundervisning bestemmes av kommunen, og det er en kommunal oppgave å ha dette tilbudet. Dette tilbudet er ikke regulert av Introduksjonsloven.

Virksomhet Ung i Tønsberg

Virksomheten gir et viktig lavterskel tilbud til ungdom i Tønsberg og har et godt tverrfaglig samarbeid med andre virksomheter i kommunen. Arbeidet er forebyggende i forhold til psykisk helse og utenforskap. Tjenestelederne er henholdsvis SLT-koordinator og radikaliseringskoordinator i kommunen. Virksomheten har Utekontakt, med oppsøkende sosialfaglig arbeid og gjennomføring av ruskontrakter, tre fritidsklubber og en møteplass i sentrum. Videre har virksomheten Lostjeneste for ungdom som er i ferd med å falle ut eller har falt ut av skolen, ferietilbud og en egen YouTube-kanal. Virksomheten samarbeider også med Aktiv Ungdom/Erasmus + om europeisk utveksling. Virksomheten har ansvar for Ungdomsrådet og UKM. Det er lite midler til rådighet utover personalressurser, og virksomheten er avhengig av å søke eksterne midler. Covid-19 gir begrensninger i antall ungdommer som kan delta på aktiviteter og i klubb samtidig.

Målsettinger fra tjenestestrategien

1. Innbyggerne medvirker i utforming av sine nærmiljø og kommunen som helhet. De er aktive i lag og foreninger og bidrar som frivillige for at alle grupper skal oppleve inkludering.
2. Kommunalområdet skal sørge for gode rammevilkår for frivilligheten, og legge til rette for medvirkning fra ulike grupper, der ungdom og innvandrere gis spesiell oppmerksomhet.

Målsetting kultur og idrett:

3. Tønsberg har et aktiv kultur- og idrettsråd som samarbeider med ansatte for å legge til rette for god folkehelse med fysisk aktivitet og gode opplevelser.
4. I Tønsberg kommune er middelalder og vikingtid synlig ved symboler, attraksjoner og spennende aktiviteter for ulike aldersgrupper.
5. Innbyggerne får god og oppdatert informasjon for å kunne delta i kultur og idrettsaktiviteter.
6. Tønsberg har et mangfoldig fritids, kultur og idrettstilbud der alle grupper inkluderes og frivilligheten opplever å ha gode rammevilkår.
7. Innbyggerne har god tilgang til idrett og friluftsanlegg.
8. Middelalder og vikingtid er identitetsskapende for Tønsberg kommune.

Målsetting Ung i Tønsberg:

9. Ungdom og deres foresatte er en viktig ressurs i Tønsberg kommune. De medvirker og samskaper slik at alle unge opplever å bli inkludert.
10. Ungdom deltar i gode allmennforebyggende tiltak som gir dem gode mestringsopplevelser.
11. Ansatte arbeider tverrfaglig for å støtte ungdommen i deres utvikling.

Målsetting Tønsberg kulturskole:

12. Den statlige rammeplanen for kulturskoler er vedtatt og implementert.
13. Kulturskolen gir et fleksibelt tilbud med ulike kulturuttrykk til en pris som gjør at mange kan delta.
14. Korpsene med dirigenter og instrumentopplæring har en sentral plass i kulturskolen.

Målsetting Tønsberg Læringscenter:

15. Tønsberg Læringscenter er et ressurscenter som gir informasjon til og har kontakt med innbyggere med minoritetsbakgrunn.
16. Det skal opprettes et råd for innbyggere med innvandrerbakgrunn for å skape inkludering og økt medvirkning.
17. Alle kommunens enheter skal være åpne for samarbeid med Tønsberg Læringscenter.

Målsetting Tønsberg og Færder bibliotek:

18. Bibliotekene skal fremme ytringsfrihet og demokrati gjennom litteratur- og kulturformidling, informasjon og arrangementer og ved å være arenaer for forfulgte forfattere knyttet til «Fribyordningen».
19. Bibliotekene skal tydeliggjøre sin rolle som åpne og uavhengige samfunnsarenaer i et mangfoldig og flerkulturelt samfunn. Det skal legges til rette for offentlig samtale med vekt på aktualitet, meningsmangfold og refleksjon.
20. Biblioteket skal stimulere til målrettet læring og kunnskapsdeling, samskaping og inkludering gjennom ulike former for folkeverksteder og tverrfaglig samhandling.
21. Bibliotekene skal fremme medie- og informasjonskompetanse og digitale ferdigheter og aktivt motvirke digitale skiller i samfunnet.
22. Bibliotekene skal gi innbyggerne påvirkningsmulighet i tjenesteutviklingen gjennom å innarbeide systematikk for medvirkning.

Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
1	01	Innbyggermedvirkning, opprette et innbygger panel	2021	Dekkes innenfor rammen	
1	02	Deltakende budsjettering, avklare innhold og planlegge gjennomføring	2021	Dekkes innenfor rammen	
1	03	Digitalt årshjul med oversikt over møtepunkter og dialoger mellom innbyggere og kommunen	2021	Dekkes innenfor rammen	
3	04	Opprettelse av Tønsberg kulturråd	2021	Dekkes innenfor rammen	

3	05	Møter og avtaler med dugnadsgjengene som tar seg av rydding og merking på mange av kommunens stier og løyper	2020	60.000 søkes dekket innenfor rammen	Avhenger av behov. Investeringer deles ofte med teknisk drift.
4	06	Lage en strategiplan for middelaldersatsning, vedtak om oppstart UKIF mai 2020	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
5	07	Friskus, digital plattform med god og oppdatert informasjon om tilbud fra frivillige organisasjoner og kommunens fritidsaktiviteter utvikles videre.	2020		
6	08	Utarbeide retningslinjer for ulike søknader til kommunen innenfor idrett og friluftsliv som f.eks. lånegaranti og spillemidler	2020	Dekkes innenfor rammen	
6	09	Ferietilbud: Ung i Tønsberg skal arrangere aktiviteter og turer i alle skolens ferier i samarbeid med flere virksomheter.	2020-2021	Det søkes eksterne midler	

6	10	Samarbeid med frivilligheten: Samarbeid med Røde kors om gatemegling. Utekontakt er innom de ulike tilbudene som frivilligheten har.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
7	11	God informasjon om oppmerkede stier og løyper på kommunens digitale plattformer	2020	Dekkes innenfor rammen	
7	12	Anleggsplan	2020		4.150.000
8 4	13	Lage kulturminneplan	2020-2021	Kr. 200.000 (inkludert lønnsmidler og tilskudd KIK – midler fra staten)	
9	14	Alle tjenester i Ung i Tønsberg skal ha medvirkning fra ungdom. Representanter fra Ung i Tønsberg er med på foreldremøter på skolene.	2020		
9	15	Ungdomsarrangørene: Ungdom arrangerer ulike aktiviteter for og med ungdom, mål: 4 ganger i året. Trekkes inn i planlegging av sommer aktiviteter.		Dekkes innenfor rammen	

10	16	Ung i Tønsbergs Youtube kanal: En nyskaping som er under utvikling, av og med ungdom – for alle.	2020	Dekkes innenfor rammen	
11	17	Det skal opprettes nærværsteam i samarbeid med PPT, barnevern, helsestasjon og familiehuset på alle ungdomsskolene.	2020	Dekkes innenfor rammen	
11	18	Samarbeid med frivillige tiltak: Røde Kors og Kirkens Bymisjon. Samordne tiltak, tenke inkludering, samt følge med i utviklingen av ungdomsmiljø. Møtehyppighet: ca. 4 ganger i året.	2020	Dekkes innenfor rammen	
11	19	Fremtidens brobyggere: Samarbeid med Smartsenteret om lederutviklingsprogram for Ungdom.	2020	Søkt prosjekt-midler fra fylkes-mannen 200 000	
12	20	Kulturskolen starter et revidert fordypningsprogram H-20 i samarbeid med Horten og Færder i tråd med rammeplanen.	2020-2021	Dekkes innenfor rammen	
14	21	Det utarbeides med ryddige avtaler og det holdes jevnlig samarbeidsmøter mellom kulturskolen og skolekorpene .	2020	Dekkes innenfor rammen	
14	22	Dagens dirigentordning er basert på at skolekorpene dekker 75% av faktiske kostnader. Det er mer enn det man tilbyr i nabokommunene. Det arbeides med å få en ny fordeling.	2021	450 000 (Korpene dekker 50% i 2021) søkes dekket innenfor rammen	
16	23	Tønsberg læringscenter skal opprette et råd for innbyggere med innvandrerbakgrunn for å skape inkludering og økt medvirkning. Rådet skal politisk forankres.	2020	Dekkes innenfor rammen	
17	24	Virksomheter i kommunen stiller språkpraksisplasser og arbeidspraksisplasser til disposisjon for deltakere i introduksjonsprogram.	2020	Dekkes innenfor rammen	

17	25	Arbeide for at virksomheter med aktiviteter rettet inn mot ungdom inkluderer minoritetsspråklig ungdom.	2020/2021	Dekkes innenfor rammen	
1, 18, 19, 20, 21, 22	26	Det skal utarbeides og implementeres en helhetlig plan for utvikling av Tønsberg og Færder bibliotek, der alle tre avdelinger ses under ett.	2020	Tilskudd fra nasjonalbiblioteket	
18, 19, 20	27	Bygge opp under den nasjonale strategien om å få flere til å lese, ved å ta i bruk nye og mer utradisjonelle virkemidler, og etablere nye samarbeidsrelasjoner.	2020-2021	Søker nasjonalbiblioteket	
4, 8, 19, 20	28	Formidle og skape interesse for Tønsbergregionens unike historie, gjennom ny lokalhistorisk avd. ved hovedbiblioteket, med vekt på aktiv formidling, også av digitalt innhold.	2020-2021	Søke ekstern støtte	
17, 18, 19, 20	29	Bidra til inkludering, gjennom å skape aktiviteter som målrettet inkluderer grupper som står i fare for å falle utenfor.	2020	Søke ekstern støtte	
20, 21	30	Biblioteket skal arbeide for å styrke de digitale ferdighetene og den digitale dømmekraften blant innbyggerne.	2020 -	Dekkes innenfor rammen	
1	31	Spørretime for innbyggerne før kommunestyremøtene.	2020	Dekkes innenfor rammen	

Driften i 2021 og i perioden

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Kultur, nærdemokrati og inkludering	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	0	0	0	0
Sum prisvekst	123	123	123	123
Sum innlemmes i rammetilskudd	-3 367	-3 367	-3 367	-3 367
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	10 271	10 271	10 271	10 271
Sum konsekvenser av politiske vedtak	1 500	0	0	0
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-3 137	-4 122	-4 322	-4 322
Sum stordriftsfordeler ny kommune	-300	-1 000	-1 000	-1 000
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	0	0	0	0
Sum reduksjoner, innsparinger	-3 330	-3 330	-3 330	-3 330
Sum inntektsøk., prisvekst	0	0	0	0
Sum inntektsendringer	-100	-100	-100	-100
Sum	1 660	-1 525	-1 725	-1 725

Kultur og idrett

Fra 2021 skal staten overta tilskuddordningen for trossamfunn som kulturtjenesten tidligere har forvaltet. Kommunen har fått trekk i rammetilskuddet, og virksomhetens ramme er redusert med ca. 2,9 mill. kr.

Ung i Tønsberg

Det blir fortsatt viktig å søke eksterne midler til aktiviteter. Virksomheten har inngått et samarbeid med Kirkens bymisjon. De har søkt og fått felles midler til et prosjekt for ungdommen innen redesign.

Tønsberg læringscenter

Virksomheten er i en stor omstilling siden det kommer færre flyktninger og med det store inntektsbortfall. Det tar tid å nedbemanne samtidig som en del av kjernevirksomheten er grunnskoleopplæring og spesialundervisning for alle grupper og må fortsette.

I 2021 vil det bli bortfall av inntekter grunnet lavere antall flyktninger. Det har blitt lagt inn 12 mill. kr. i mindreinntekter i integreringstilskudd i budsjettet for 2021. Som en oppfølging av det er det lagt opp til ulike innsparinger. Bortfall av mulighet for å kunne gi 3 års introduksjonsstønad. Det har gitt mulighet for deltakere til å fullføre grunnskole eller videregående skole. Hvis deltakere skal fullføre via stipend og studielån vil de være avhengig av supplerende sosialhjelp. Hvis de ikke får det må de avslutte skolegangen. Det vil også bli kuttet i 4-års introduksjonsstønad for de som ikke har kommet i arbeid. Utfallet kan bli at de vil bli avhengig av sosialhjelp.

Utover dette blir det vedtatt en ny integreringslov som endrer en del på oppfølging av flyktninger. Fylkeskommunen vil overta tilbudet til deltakere mellom 16 og 25 år. Dette vil ikke ha tilbakevirkende kraft. Derfor vil det gå noe tid til kommunen vil merke konsekvensene. Budsjettendringene og ny lov betyr nedbemanning for Tønsberg læringscenter. Dette arbeidet har allerede startet.

Nye driftstiltak i perioden

Kultur og idrett:

I budsjett 2021 legges det inn 1,5 mill. kroner til by-jubileet «Sagabyen Tønsberg 1150 år». Det ble i tillegg bevilget 0,75 mill. kroner i perioderapport 2 i oktober. 0,5 mill. kroner av totalbudsjettet er tiltenkt lag og foreninger som vil ha arrangementer som en del av by-jubileet.

Ung i Tønsberg:

Budsjettet for 2020 hadde inntekter som ikke blir videreført fullt ut. Det er kompensert ved at virksomheten blir tilført kr. 355 000,- for 2021. Det betyr at de kan opprettholde samme aktivitet som i år hvis en ser bort fra handlingsrom tiltaket.

Kulturskolen:

Budsjett 2021 tilfører kulturskolen 0,8 mill. kroner for å kunne videreføre samme drift som i 2020. Dette uten at dekningsgraden økes. Det har blitt jobbet med harmonisering av dirigentavtalene for den nye kommunen. Det er fortsatt slik at betalingen korpsene må betale er mye høyere enn nabokommunene.

Egenandeler og gebyr for 2021

Kulturskolen:

Elevavgiften ble lagt til kr. 3610,- for 2020. Satsen blir deflatorjustert til kr. 3708,- Søskenmoderasjon videreføres med 30 prosent avslag for hvert barn. Inntektsavhengig moderasjon gjør at det betales 2 595,- kroner per år for familier med inntekt under 400.000 kroner og 1027 kroner hvis familiens inntekt er under 200.000 kroner per år. Det vil også være mulighet til å gi friplass ved individuelle vurderinger og samarbeid med andre instanser.

Oversikt over overføringer til private:

Mottaker	Budsjett 2020	Forslag til Budsjett 20201
Kvinnesenteret Stella	100	100
Kirkens Bymisjon	2 783	2 583
Vestfoldmuseene	4 561	4 611
Vestfold kunstnersenter	210	210
Idrettslag	3 729	3 704
Kultur	3 061	3 036
Sum	14 444	14 244

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Kutte i merkantil personell. Legge økonomioppgaver fra virksomheten til sentral stab	1,0	1,0	1,0	1,0
Se på logopedtilbudet til voksne i samarbeid med PPT. Hva kan betales av Helfo?	0,3	0,3	0,3	0,3
Digitale løsninger med kodelås på utleiebygg sammen med nytt bookingsystem	0,2	0,2	0,2	0,2
Satsning på middelalder og vikringetid. Endring av ulike markeringer og ytterlige samarbeid med frivilligheten.		0,2	0,4	0,4
Øke prisene på utleie av lokale haller og kulturhus med ca. 5%. Øke inngangsbetaling på ulike arrangementer. Utleie av bl.a. Løkken.	0,34	0,34	0,34	0,34
Se på ledelsesstrukturen i virksomheten.	0,4	0,8	0,8	0,8
Se på tilskudd til ideelle organisasjoner, lag og foreninger	0,3	0,5	0,5	0,5
Økt samarbeid med frivillige	0,2	0,2	0,2	0,2
Reduksjon av strømutfgifter	0,1	0,1	0,1	0,1
Krav om kutt i Vestfoldmuseene IKS	0,046	0,091	0,091	0,091
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,075	0,075	0,075	0,075
Andel av effekt av mer effektivt bilhold - HR24	0,013	0,013	0,013	0,013
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,064	0,064	0,064	0,064
Andel av effekt av digitalisering - HR24	0,149	0,239	0,239	0,239
Sum	3,1	4,1	4,3	4,3

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
500 Kultur, nærdemokrati og inkludering	5 986	5 081	5 081	5 081
501 Kultur og idrett	25 894	24 085	23 885	23 885
502 Ung i Tønsberg	11 789	11 379	11 379	11 379
503 Kulturskole	9 406	9 398	9 398	9 398
504 Læringscenter	2 387	2 352	2 352	2 352
505 Bibliotek	18 967	18 949	18 949	18 949
Sum	74 429	71 244	71 044	71 044

Investeringer i planperioden

Tønsberg svømmehall er i økonomiplanen lagt inn med 106 millioner kroner i 2022 og 266 millioner i 2023. Det er gjort i samråd med de som planlegger byggingen. Sammen med Færder kommune er det vedtatt å bygge ny svømmehall nord for eksisterende svømmehall. Dette skal være et fullstendig badeanlegg som skal ivareta behovet for vannidretten, skolesvømming og rekreasjon. Det er store investeringer, men ut fra kostnadsberegninger i prosjektet, vil det ikke kreve økte kostnader i forhold til dagens svømmehall. Det forutsetter imidlertid at rekreasjonsdelen er selvfinansierende. Det legges fram egen sak om dette.

Anleggsplanen for idrett videreføres med 4,15 millioner kroner pr. år.

Tønsberg og Færder bibliotek trenger en oppgradering. Det er lagt inn 1,2 mill. kroner til utskiftning av tregulvet i 2022 og 2023. Det må gjøres et konkret overslag over hva det vil koste høsten 2021. Det settes av 1,7 mill. kroner til nytt innleveringsanlegg. Det gamle er i ferd med å bryte sammen, og det er ikke mulig å få tak i deler. For begge investeringene er dette Tønsberg kommune sin del. I tillegg skal Færder betale en 1/3 av kostnadene.

Støperiet trenger oppgradering av lydutstyr. Det ble satt av 0,5 millioner i tre år fra 2020 til dette.

Det er vedtatt å gå videre med å se på et rimeligere hus for ungdom på Revetal enn det som Snøhetta ha tegnet. I budsjettet for Re i 2019 var det satt av 8 mil. kroner til dette i tillegg til gavemidler og tippemidler. Dette videreføres i budsjett 2021. Målet er å få en sak til politisk behandling i løpet av våren.

Kirkelig fellestråd

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Netto budsjett i mill. kr: 32,4

Driften i 2021 og i perioden

Budsjettet til kirkelig fellestråd er oppjustert med lønnsøkningen, og deretter er det pålagt kutt på 1 prosent i 2021 og 2 prosent de neste årene.

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Kirkelig fellestråd	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	0	0	0	0
Sum prisvekst	868	868	868	868
Sum innlemmes i rammetilskudd	0	0	0	0
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvenser av politiske vedtak	0	0	0	0
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-672	-993	-993	-993
Sum stordriftsfordeler ny kommune	0	0	0	0
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	0	0	0	0
Sum reduksjoner, innsparinger	0	0	0	0
Sum inntektsøk., prisvekst	0	0	0	0
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	196	-125	-125	-125

Egenandeler og gebyr for 2021

Re og Tønsberg kirkelige fellesnemnds arbeidsutvalg hadde møte 23.10.19 og det ble enighet om å foreslå følgende avgifter som skal godkjennes av kommunestyret.

1 891	Kremasjonsavgift - egenandel
	Festeavgift
0	Avdøde hadde adresse i kommunen (ved ny grav: Frigrav i 20 år)
378	Kistegrav pr år: Avdøde bosatt utenfor kommunen (ikke frigrav)
378	Kistegrav pr år etter 20 år: Fortsatt feste eller gjenbruk av gravsted
222	Urnefelt pr grav (for urner nedsatt på kistefelt gjelder satser som kistegrav)

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Krav om kutt i kirkelig fellesråd	0,3	0,6	0,6	0,6
Pris på kremasjonsavgift settes til 50% av reelle kostnader.	0,4	0,4	0,4	0,4
Sum	0,7	1,0	1,0	1,0

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

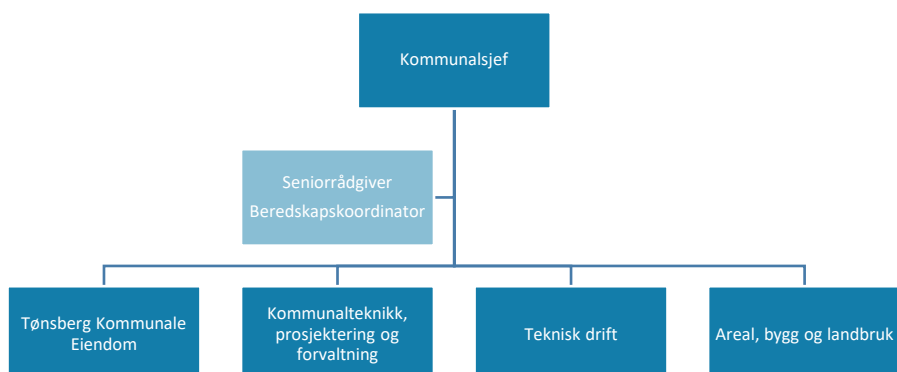
	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
700 Kirkelig fellesråd	32 357	32 036	32 036	32 036

Investeringer i planperioden

Tidligere økonomiplaner videreføres, og det betyr at det fortsatt er store investeringer knyttet til kirkebygg og kirkegårder de nærmeste årene.

Eiendom og tekniske tjenester

Organisering av rammeområdet

Omfatter disse tjenestene

- **Tønsberg kommunale eiendom**
Ansvar for drift og vedlikehold av kommunens boliger og formålsbygg
Drift av boligkontoret
Gjennomføring av vedlikeholds prosjekter
Renhold av kommunens formålsbygg
Vaktmester tjenester
- **Areal, bygg og landbruk**
Byggesaker
Reguleringsplaner
Ulovlighets oppfølging
Geodata
Landbruk
- **Teknisk drift**
Drift og vedlikehold av veier, vann og avløp
Drift og vedlikehold av kommunens grønt anlegg og lekearealer
Drift og vedlikehold av havn og gjestehavn
- **Kommunal teknikk, prosjekt og forvaltning**
Prosjekt gjennomføring av vann og avløps prosjekter
Vei myndighet herunder trafikksikkerhetsplan
Ansvar for overvannsveileder
Hovedplan for vann og avløp
Gebyr spørsmål
Renovasjon

Faktaopplysninger budsjett 2021:

Brutto budsjett i mill. kr:	692,6
Netto ramme i mill. kr:	190,8
Antall årsverk:	300,9

Utfordringer i perioden

De økonomiske rammene er stramme. Det er en utfordring å videreutvikle og opprettholde nivået og kvaliteten på tjenestene i en periode med innsparing. Det er også en utfordring å sørge for at kvaliteten og nivået på tjenestene er tilnærmet lik uavhengig av lokalisering i kommunen.

Vedlikehold

Foreslåtte rammer vil føre til økt vedlikeholdsetterslep på bygg og annen infrastruktur som vei, grøntarealer, vann og avløp. Vedlikeholdsetterslepet på vei og anlegg ansås til ca. 100 millioner.

Lave bevilgninger på veibudsjettet over tid vil føre til at flere av veiene vil bli uforholdsmessig mye dyrere å få opp på akseptabel standard i fremtiden. Dette fordi det vil bli behov for store summer på utskifting av hele veikroppen som man ellers ikke ville hatt behov for. Dette vil igjen føre til at veikapitalen totalt sett forringes og vedlikeholdet vil bli enda dyrere i fremtiden. Veiene i fremtiden vil ikke vil være godt egnet for brukere av sykkel og rulleski/skøyter fordi man ikke klarer å holde veistandarden god nok i henhold til kravene fra disse brukergruppene.

Tønsberg kommune har anslagsvis et etterslep på ca. 250 millioner kroner for at bygningsmassen skal tilfredsstille dagens krav til standard. Dette utgjør over 800,- pr m2. Dette er en blanding av vedlikeholdsprosjekter og investeringer. Nåværende rammer gir kun anledning til å gjennomføre lovpålagte og absolutt nødvendig vedlikehold. Følgende prioriteringer vil bli lagt til grunn; helse, miljø og sikkerhet. Estetikk og generelt økt vedlikehold vil det ikke være dekning for.

Drift

Teknisk drift får hvert år mer ansvar og flere anlegg å ta ansvar for uten at årlig budsjett justeres for dette. Det vil ikke være tilstrekkelige midler til tilfredsstillende drift av nyetablerte anlegg, noe som vil føre til at de blir forringet kvalitetsmessig og bruksmessig i løpet av perioden.

Det vil ikke være tilstrekkelige midler til drift av nyetablerte parkanlegg. Også dette vil føre til forringet kvalitet i løpet av perioden.

Saksbehandling

Som følge av kommunesammenslåingen og samordning av tjenestene er det nødvendig å avstemme tilgjengelige menneskelige ressurser i forhold til de lovmessige krav som må følges, samt forventninger fra innbyggerne til saksbehandlingstid og kvalitet på saksbehandlingen.

Areal, plan og bygg må forholde seg til 2 sett med kommuneplaner i perioden. Dette gjør saksbehandlingen mer utfordrende, og ressurskrevende. I tillegg er det et massivt trykk med henvendelser og søknader spesielt til mindre byggeprosjekter. Areal, bygg og landbruk har mange saksbehandlere og stor søknadsmengde. Dette fører til at det er et stort behov for kvalitetssystem, maler og rutiner for å få en lik og forutsigbar saksbehandling.

Det er knappe ressurser på ulovlighetsoppfølging og tilsyn. Dette kan medføre at det blir lang saksbehandlingstid, samt at enkelte ulovlighetssaker ikke blir prioritert.

Det er et stort potensiale og behov for økt digitalisering og automatisering av tjenestene.

Boliger

Det er en utfordring å ha tilstrekkelig egnede boliger til innbyggere som ikke «kan bo». Dette skaper uro i bomiljøet.

Målsettinger i perioden

I Handlingsdelen for kommuneplanen er det vedtatt i alt 26 målsettinger og 18 tiltak. Målene er:

1. Nye Tønsberg kommune skal ha: tilrettelegging av teknisk infrastruktur av høy kvalitet, effektiv eiendomsforvaltning og gode «bo kvaliteter» for brukere av både kommunale boliger og formålsbygg.
2. Innbyggere og næringsliv i nye Tønsberg kommune skal være sikret en saksbehandling som ivaretar forutsigbarhet, likebehandling og effektivitet.
3. Nye Tønsberg kommune skal ha fokus på å forhindre arbeidslivskriminalitet i alle ledd.
4. Alle skal bo trygt og godt i nye Tønsberg kommune.
5. Verdien av bygningene skal opprettholdes, samtidig som de ulike brukerne skal tilbys funksjonelle og tilfredsstillende lokaler og boliger i henhold til brukernes behov, samt at alle bygg skal tilfredsstillende gjeldende lover og forskrifter. ‘
6. Renholdet skal være effektivt, holde et høyt faglig nivå og ha god kvalitet slik at alle skal kunne trives og oppholde seg i lokalene uten at det oppstår helseskader.
7. Håndtere avløpsvann slik at det ikke forurenses vannmiljø unødvendig i elv eller fjord.
8. Legge til rette for økt bruk av gange, sykkel, kollektiv og forbedre trafikksikkerheten.
9. Sikre mot utlekking av forurensing fra tidligere deponier/villfyllinger samt nedgravde oljetanker.
10. Teknisk drift skal yte god service og gi et godt tjenestetilbud for våre brukere.
11. Teknisk drifts oppgaver skal utføres på den best og mest effektive måten tilpasset kommunens økonomi og bemanning/maskinpark.
12. Utslipp av avløpsvann fra overløp og ledningsnett skal begrenses og minimaliseres.
13. Nye Tønsberg kommune skal ha stabil vannforsyning med god kvalitet og lekkasjeandel under 15 %.
14. Nye Tønsberg kommune ha tilfredsstillende beredskapsvakt for fagområdet vann og avløp.
15. Vinterdrift – Tilrettelegge for bedre vinterforhold for gående og syklende på gang- og sykkelstier.
16. Utskiftingstakten for asfaltering av kommunale veier og GS-veier skal bli kortere.

17. Øke standarden i forhold til huller i asfalten.
18. Tønsberg kommune skal ha attraktive parker, turstier, friområder og strender som fremmer/tilbyr gode opplevelser, folkehelse og biologisk mangfold.
19. Tønsberg kommune skal tilby sikre og attraktive lekeplasser, uteområder og friområder med fokus på sikkerhet, fysisk utfoldelse og gode utendørsopplevelser.
20. Tønsberg kommune skal ha tett samarbeid med kommunens idrettslag.
21. Det skal legges til rette for bruk av ISPS-koden (International Ship and Port Facility Security Code)
22. Være med å legge til rette for trygge små og større arrangementer, nasjonale som internasjonale i havnebassenget/kanalen
23. Kommunale kaier, brygger, gjestehavn og sjøareal skal sikres, driftes og utvikles.
24. Likeverdig og høy kvalitet på all tjenesteproduksjon.
25. Effektiv tjenesteproduksjon hvor stordriftsfordeler skal benyttes til å gi bedre tjenester for innbyggerne.
26. Nye Tønsberg kommune skal være en tydelig og framtidsrettet miljøkommune med hovedfokus på bærekraftig utvikling.

Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Referanse til mål	Tiltak nr.	Tiltak (tekst)	Gjennomføringsperiode	Kostnader drift helårs	Kostnader investering
1, 4, 5	01	Boligtrapp. Utarbeide og implementere for å få oversikt over behovet for boliger til de ulike målgruppene.	2021	Dekkes innenfor rammen	
4, 5	02	Øke tilgangen til egnede utleieboliger ved kjøp og salg samt reduksjon i tomgangstid i eksisterende boliger	2021-2023	Dekkes innenfor rammen	
5	03	Kartlegge tilstand for formålsbygg og boliger. Etablere rutine for å rapportere tilstand og vedlikeholdsbehov til politisk behandling	2021	Dekkes innenfor rammen	
5	04	IK-bygg implementeres ytterligere med oversikt over vedlikehold, dokumentasjon av bestilt og utført arbeid og status i forhold til forskrifter. Ta i bruk brannmodul	2021	Dekkes innenfor rammen drift	

4, 5	05	Brannverntiltak boliger fortsetter i gamle Tønsberg, starte kartlegging over forskriftsmessige tiltak Re.	2021-2023		Budsjett 2021/22
6	06	Harmonisering og vurdering av frekvenser samt riktig bemanning på renhold. Levere riktig tjeneste innenfor gitte rammer.	2021	Dekkes innenfor rammen	
2 og 10	07	Kommunikasjon via borgermeldingsapp skal videreutvikles for hele sektoren.	2021	Dekkes innenfor egen ramme, vann og avløp	

7 og 12	08	Sensorikk og alarmautomatikk i avløpssystemet skal videreutvikles. Automatiske alarmer ved utslipp.	2021 -2024	Dekkes innenfor egen ramme, vann og avløp	500 000
14	09	Etablere vaktordning på vann- og avløpsanleggene. Sikre beredskap og utbedringstiltak på VA-faget.	2020	Dekkes innenfor egen ramme	
19	10	Utarbeide retningslinjer for kommunale uteområder for å få mer enhetlige løsninger på eksisterende og nye leke- og aktivitetsparker	2021	Søkes dekket innenfor rammen	
2	11	Innføre system for mottak av digitale byggesøknader og digitale rekvisisjonsskjemaer	2021		
24	12	Styrke tilsyn og ulovlighet med ny ressurs	2021	Søkes dekket innenfor rammen	
25	13	Etablere automatisk uttrekk av data fra Acos WebSak til kartportalen og braArkiv.	2021		150 000
2	14	Gjennomføre matrikkelprosjekt for oppdatering og kvalitetssikring av bygningsinformasjon.	2021	Søkes dekket innenfor rammen	
26	15	Legge inn krav til miljø i tilbudsbeskrivelser og kontrakter	2021	Dekkes innenfor rammen	
7	16	Følge plan for opprydding i spredt bebyggelse	2021-2027		200 mill
1	17	Oppdatere hovedplaner for vann og avløp	2021		3 mill
12	18	Prioritere tiltak med sanering/separering av overløp	2021		Selvkost området

Driften i 2021 og i perioden

Endringer fra basisbudsjettet 2020

Eiendom og tekniske tjenester	2021	2022	2023	2024
Sum lønnsvekst	0	0	0	0
Sum prisvekst	2 603	2 603	2 603	2 603
Sum innlemmes i rammetilskudd	0	0	0	0
Sum nye foreslåtte tiltak	0	0	0	0
Sum konsekvensjusteringer av tidligere vedtatte tiltak	-5 562	-17 297	-27 812	-36 623
Sum konsekvenser av politiske vedtak	0	0	0	0
Sum tiltak Handlingsrom 2024	-7 917	-8 339	-8 539	-8 539
Sum stordriftsfordeler ny kommune	0	0	0	0
Endring i statsbudsjettet 7.10.20	0	0	0	0
Sum reduksjoner, innsparinger	0	0	0	0
Sum inntektsøk., prisvekst	0	0	0	0
Sum inntektsendringer	0	0	0	0
Sum	-10 876	-23 033	-33 748	-42 559

Nye driftstiltak i perioden

Budsjett 2021 er meget stramt, og nye driftstiltak må prioriteres innenfor rammen.

Teknisk drift vil drifte nye offentlige plasser i perioden; Ysteritorvet (park, bed, lekeplass), Tolvkanten (lekeplass, fotballbane, bed, lekeapparater), ny park i Vestfoldgata (kommer) og Laskenhavna park på Sem. Totalt utgjør dette ca. 10 dekar. I nye boligområder overtas driften av nye kommunale veier, uteområder og lekeplasser. Dette gjelder for eksempel i Skjeggstadåsen.

Handlingsplan for sentrum (HPS) tilfører byen spennende tiltak og anlegg. Drift og vedlikehold av disse tiltakene må utføres av Teknisk drift. Kartlegging og sikring av gamle trær i sentrum må prioriteres for å unngå farlige situasjoner med trær som velter. For å få utført dette, må andre oppgaver nedprioriteres.

Ny ishall og Maier Arena har vesentlig høyere energibehov enn tidligere. Dette kan føre til kortere is-sesong i perioden.

Datasystemet IK-bygg benyttes som verktøy for forvaltning av kommunens eiendomsmasse. Systemet implementeres ytterligere for kommunale bygg og boliger, med oversikt over vedlikehold, dokumentasjon av bestilt og utført arbeid og status i forhold til lover og forskrifter.

Det vil bli fremmet forslag om å fjerne ordningen med innsamling av hage- og grovavfall. Hensikten er både å harmonisere innsamlingen med de andre kommunene innenfor Vesar sitt ansvarsområde, å redusere gebyrnivået innenfor renovasjon.

Egenandeler og gebyr for 2021

Noen av kommunenes tjenester finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Dette gjelder hovedsakelig enkelte tekniske tjenester, blant annet vannforsyning, avløp, renovasjon og plan- og

byggesaksbehandling. For disse tjenestene er regelen at gebyrene fra innbyggerne i sum pr. tjeneste ikke kan overstige hva det koster å levere tjenesten. Selvkost setter en øvre ramme for hva kommunen kan kreve inn i kommunale gebyrer. Kommunens anledning til å kreve kommunale gebyrer etter selvkostprinsippet er hjemlet i lov og forskrift for den enkelte selvkosttjeneste.

GEBYRTYPE	2020 Sum inkl. mva	2021 Sum ekskl. mva	2021 Sum inkl. mva	2020- 2021 Endr. i kr	2020- 2021 Endr. i %
Vann	2 811	2 272	2 840	29	1,0
Avløp	4 914	4 029	5 036	122	2,5
Slam	1 016	894	1 117	101	10,0
Renovasjon	2 893	2 654	3 317	423	14,6
Feiing	493,	397	496	2	0,5
SUM	12 128	10 246	12 807	679	5,6
SUM For normalhusholdning (ikke slam)	11 112	9 352	11 690	578	5,2

Gebyrene blir endelig fastsatt i egen politisk sak.

Sats for frikjøp av manglende biloppstillingsplass på egen grunn har ikke blitt justert etter 2016, og det foreslås derfor å endre satsen fra kr. 120.000 pr. plass til kr. 132.000 fra 2021. Økningen tilsvarer endringen i konsumprisindeksen fra mars 2016 til september 2020.

Tiltakene i Handlingsrom 2021-2024

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Reduksjon av tomgangstid (bolig ut og innflytting)	0,6	0,6	0,6	0,6
Redusere helgerenhold i idrettshaller og kulturbygg samt vaskerobot	0,1	0,1	0,3	0,3
Utfasing av brukerservice som er vaktmestertjeneste hos TKE som brukere kan skaffe selv.	0,3	0,3	0,3	0,3
Redusere tilbudet i svømmehallen	0,25	0,25	0,25	0,25
Mindre klipp av gressflater	0,1	0,1	0,1	0,10
Ikke kjøre skiløyper	0,15	0,15	0,15	0,15
Ikke brøyte fotballbaner eid av klubber	0,15	0,15	0,15	0,15

Tiltak	Årlig effekt (MNOK)			
	2021	2022	2023	2024
Stanse vedlikehold av turstier osv.	0,25	0,25	0,25	0,25
Renovasjon i båthavner (Ollebukta og Vallø båtforening)	0,15	0,15	0,15	0,15
Klipperoboter på grønt områder	0,15	0,15	0,15	0,15
Kommunen må ta betalt for tjenester som kommunen bistår kommersielle aktører med når de har arrangementer i sentrum	0,6	0,6	0,6	0,6
Omregulere Stensarmen og andre områder til avgiftsplasser (Greveskogen, tivolitomta, Industrigata osv.)	0,8	0,8	0,8	0,8
Slutte å føre timelister , kutte ut DVpro og fordele lønn i forhold til hvor ansatte jobber	0,5	0,5	0,5	0,5
Sette ut drift av gjestehavnbygget til private	0,2	0,2	0,2	0,2
Økning av P avgifter i sentrum	2,0	2,0	2,0	2,0
Øke gjestehavnavgift og kaileie for charterbåter	0,15	0,15	0,15	0,15
Innsparingskrav VIB	0,421	0,843	0,843	0,84
Andel av effekt av bedre anskaffelser - HR24	0,631	0,631	0,631	0,63
Andel av effekt av mer effektivt bilhold - HR24	0,071	0,071	0,071	0,07
Andel av effekt av redusert sykefravær - HR24	0,102	0,102	0,102	0,10
Andel av effekt av digitalisering - HR24	0,242	0,242	0,242	0,242
Sum	7,9	8,3	8,5	8,5

Budsjettrammer i planperioden

Forslag til total ramme for 2021 og økonomiplan: (1000 kroner)

	Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
600 Eiendom og tekniske tjenester	46 229	45 807	45 807	45 807
601 Tønsberg kommunale Eiendom	158 863	158 863	158 663	158 663
602 Kommunalteknikk, prosjekt og forvaltning	-188 453	-207 963	-220 730	-232 749
603 Teknisk drift	160 005	167 780	170 032	173 240
604 Areal, bygg og landbruk	14 174	14 174	14 174	14 174
Sum	190 818	178 661	167 946	159 135

Investeringer i planperioden

Store investeringer som er planlagt i perioden er asfaltprogram og hovedplan vann og avløp, i tillegg til spredt avløp.

9. Økonomiske oversikter og tabeller

Økonomisk oversikt drift (Hele tusen kroner)	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Driftsinntekter					
Rammetilskudd	1 507 427	1 429 000	1 452 142	1 472 949	1 493 756
Inntekts- og formuesskatt	1 687 605	1 794 200	1 794 200	1 794 200	1 794 200
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	96 767	83 453	83 488	83 488	83 288
Overføringer og tilskudd fra andre	361 486	349 390	348 692	348 642	348 642
Brukerbetalinger	187 436	176 949	176 949	176 949	176 949
Salgs- og leieinntekter	517 410	534 960	545 994	582 610	601 866
Sum driftsinntekter	4 358 131	4 367 952	4 401 465	4 458 838	4 498 701
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	2 277 061	2 145 144	2 141 003	2 119 495	2 119 997
Sosiale utgifter	586 738	653 751	653 517	653 448	653 609
Kjøp av varer og tjenester	1 109 440	1 176 347	1 192 257	1 220 549	1 222 669
Overføringer og tilskudd til andre	240 793	231 489	228 549	226 949	226 949
Avskrivninger	28	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	4 214 060	4 206 731	4 215 326	4 220 441	4 223 224
Brutto driftsresultat	144 071	161 221	186 140	238 397	275 477
	3,3 %	3,7 %	4,2 %	5,3 %	6,1 %
Finansinntekter					
Renteinntekter	58 765	64 164	72 714	73 380	73 480
Utbytter	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	119 352	117 757	120 157	124 757	128 257
Avdrag på lån	144 200	148 600	162 400	173 400	185 200
Netto finansutgifter	-203 787	-201 193	-208 843	-223 777	-238 977
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-59 716	-39 972	-22 704	14 620	36 500
	-1,4 %	-0,9 %	-0,5 %	0,3 %	0,8 %
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	0	0	0	0	0

Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	18 316	14 828	24 663	3 402	-1 610
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	41 400	25 144	-1 961	-18 024	-34 892
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	59 716	39 972	22 702	-14 622	-36 502
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Anskaffelse og anvendelse av midler (hele tusen kroner)	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Anskaffelse av midler					
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	4 357 131	4 366 952	4 400 465	4 457 838	4 497 701
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	361 582	0	0	0	0
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	789 764	66 164	74 714	75 380	75 480
Sum anskaffelse av midler	5 508 477	4 433 116	4 475 179	4 533 218	4 573 181
Anvendelse av midler					
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	4 210 032	4 202 931	4 211 526	4 216 641	4 219 424
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	975 168	0	0	0	0
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	411 452	270 157	286 357	301 957	317 257
Sum anvendelse av midler	5 596 652	4 473 088	4 497 883	4 518 598	4 536 681
Anskaffelse - anvendelse av midler	-88 175	-39 972	-22 704	14 620	36 500
Endring i ubrukte lånemidler	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-88 175	-39 972	-22 704	14 620	36 500
Avsetninger og bruk av avsetninger					
Avsetninger	800	2 400	4 361	20 623	38 516
Bruk av avsetninger	83 182	42 372	27 063	6 001	2 014
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-82 382	-39 972	-22 702	14 622	36 502
Int. overføringer og fordelinger					
Interne inntekter mv	5 821	0	0	0	0
Interne utgifter mv	28	0	0	0	0
Netto interne overføringer	5 793	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift (hele tusen kroner)	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	1 507 427	1 429 000	1 452 142	1 472 949	1 493 756
Inntekts- og formueskatt	1 687 605	1 794 200	1 794 200	1 794 200	1 794 200
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	96 767	83 453	83 488	83 488	83 288
Sum generelle driftsinntekter	3 291 799	3 306 653	3 329 830	3 350 637	3 371 244
Sum bevilgninger drift, netto	3 147 700	3 145 432	3 143 691	3 112 240	3 095 767
Avskrivninger	28	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	3 147 728	3 145 432	3 143 691	3 112 240	3 095 767
Brutto driftsresultat	144 071	161 221	186 139	238 397	275 477
Renteinntekter	58 765	64 164	72 714	73 380	73 480
Utbytter	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	119 352	117 757	120 157	124 757	128 257
Avdrag på lån	144 200	148 600	162 400	173 400	185 200
Netto finansutgifter	-203 787	-201 193	-208 843	-223 777	-238 977
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-59 716	-39 972	-22 704	14 620	36 500
Disp. eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	0	0	0	0	0
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	18 316	14 828	24 663	3 402	-1 610
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	41 400	25 144	-1 961	-18 024	-34 892
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	59 716	39 972	22 702	-14 622	-36 502
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Rammeområde	2020	2021	2022	2023	2024
Rådmann, staber og folkevalgte	137 236	142 251	128 154	125 954	123 854
Oppvekst og læring	1 305 002	1 306 161	1 298 571	1 299 021	1 299 021
Mestring og helse	1 157 294	1 194 401	1 194 437	1 216 812	1 216 262
Samfunns- og næringsutvikling	152 057	156 738	154 390	152 340	152 340
Kultur, nærdemokrati og inkludering	75 040	74 429	71 244	71 044	71 044
Eiendom og tekniske tjenester	178 008	190 818	178 661	167 946	159 135
Kirkelig fellesråd	32 161	32 357	32 036	32 036	32 036
Felleskostnader	18 802	472	28 472	10 472	10 472
Sum netto driftsrammer	3 055 600	3 097 628	3 085 965	3 075 625	3 064 164
Korrigerings for inntekter som ligger i rammene	92 100	47 804	-7 650	-22 584	-37 784
Sum bevilgninger drift, netto	3 147 700	3 145 432	3 078 315	3 053 041	3 026 380

Rammer pr. virksomhet:

Rammeområde	2020	2021	2022	2023	2024
100 Rådmannen	2 394	2 394	2 394	2 394	2 394
102 HR	32 318	35 176	34 455	34 055	34 055
103 Økonomi og virksomhetsstyring	30 374	24 884	21 914	21 414	21 414
104 Digitalisering- kommunikasjon og adm. støtte	72 345	79 797	69 391	68 091	65 991
200 Oppvekst og læring	849	4 682	5 682	6 682	6 682
201 Oppvekst stab/støtte	79 317	75 821	75 221	75 221	75 221
202 Oppvekst myndighet og internkontroll	187 503	193 650	193 650	193 650	193 650
203 Oppvekst kompetansesenter	7 625	6 987	6 987	6 987	6 987
204 PPT	23 211	23 201	23 201	23 201	23 201
211 Barkåker skole	17 238	17 374	17 374	17 374	17 374
212 Eik skole	31 939	29 974	29 974	29 974	29 974
213 Husvik skole	25 823	25 614	25 614	25 614	25 614
214 Kirkevoll skole	26 816	26 251	26 251	26 251	26 251
215 Presterød skole	25 260	25 009	25 009	25 009	25 009
216 Ramnes skole	16 092	15 506	15 506	15 506	15 506
217 Ringshaug skole	39 905	39 463	39 463	39 463	39 463
218 Røråstoppen skole	17 762	17 304	17 304	17 304	17 304
219 Sandeåsen skole	25 251	23 904	23 904	23 904	23 904
223 Sem skole	19 051	18 589	18 589	18 589	18 589
224 Solerød skole	9 385	9 571	9 571	9 571	9 571
227 Træleborg skole	29 867	26 414	26 414	26 414	26 414
228 Volden skole	12 421	11 957	11 957	11 957	11 957
235 Kongseik ungdomsskole	24 195	25 604	25 604	25 604	25 604
236 Presterød ungdomsskole	41 374	41 372	41 372	41 372	41 372
237 Revetal ungdomsskole	30 178	34 359	34 359	34 359	34 359
238 Ringshaug ungdomsskole	27 859	31 424	31 424	31 424	31 424
241 Byskogen kombinert skole	64 853	61 626	61 626	61 626	61 626

Rammeområde	2020	2021	2022	2023	2024
242 Vear kombinert skole	36 964	39 464	39 464	39 464	39 464
Skoler felles kutt i Handlingsrom 2024			-4 494	-5 044	-5 044
261 Tønsberg ØstRe barnehager	75 458	242 707	242 027	242 027	242 027
262 Tønsberg MidtRe barnehager	78 833				
263 Tønsberg VestRe barnehager	97 217				
280 Barn og unge administrasjon	234 731	238 332	235 516	235 516	235 516
300 Mestring og helse	2 763	-4 514	-10 042	-10 042	-10 042
301 Stab mestring og helse	29 103	23 636	23 636	23 636	23 636
302 Tildeling helse- og omsorgstjenester	27 777	27 777	27 777	27 777	27 777
303 Sykehjemmene	346 615	348 258	362 683	384 348	383 798
304 Hjemmetjenesten	269 998	276 738	272 238	271 738	271 738
305 Mestring og forebyggende tjenester	93 530	93 824	93 263	93 263	93 263
306 Psykisk helse og miljøarbeid	329 631	104 326	101 536	102 746	102 746
307 Legevakt og allmennmedisin	71 816	77 608	77 608	77 608	77 608
308 Ny avdeling boliger		114 512	114 012	114 012	114 012
309 Ny avdeling boliger		132 236	131 727	131 727	131 727
400 Samfunns- og næringsutvikling	9 201	7 034	7 022	7 022	7 022
401 Næringsutvikling	8 230	8 176	7 764	7 414	7 414
402 Eiendomsutvikling	-18 857	-18 879	-18 891	-18 891	-18 891
403 Folkehelse- miljø og stedsutvikling	8 914	10 104	9 992	9 892	9 892
404 Miljørettet helsevern	1 730	1 820	1 820	1 820	1 820
405 NAV	151 626	148 483	146 683	145 083	145 083
500 Kultur- nærdemokrati og inkludering	6 606	5 986	5 081	5 081	5 081
501 Kultur og idrett	28 987	25 894	24 085	23 885	23 885
502 Ung i Tønsberg	11 856	11 789	11 379	11 379	11 379
503 Kulturskole	8 627	9 406	9 398	9 398	9 398
504 Læringssenter	-1 878	2 387	2 352	2 352	2 352
505 Bibliotek	19 121	18 967	18 949	18 949	18 949
600 Eiendom og tekniske tjenester	45 219	46 229	45 807	45 807	45 807
601 Tønsberg kommunale Eiendom	158 572	158 863	158 863	158 663	158 663
602 Kom.teknikk- prosjekt og forvaltning	-182 826	-188 453	-207 963	-220 730	-232 749
603 Teknisk drift	165 840	160 005	167 780	170 032	173 240
604 Areal- bygg og landbruk	13 474	14 174	14 174	14 174	14 174
700 Kirkelig fellesråd	32 161	32 357	32 036	32 036	32 036
900 Frie inntekter og finans	-3 083 032	-3 097 628	-3 085 962	-3 075 625	-3 064 164
910 Felleskostnader	788	472	28 472	10 472	10 472
Sum		0	0	0	0

(Tall i hele 1000-kroner)	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	964 868	627 090	521 500	583 750	314 050
Tilskudd til andres investeringer	10 300	7 400	7 400	4 900	4 900
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 900	12 400	12 900	12 900	12 900
Utlån av egne midler	120 000				
Avdrag på lån	12 000				
Sum investeringsutgifter	1 119 068	646 890	541 800	601 550	331 850
Kompensasjon for merverdiavgift	144 657	111 318	99 100	111 650	52 710
Tilskudd fra andre	137 385	113 800	12 350	119 300	8 800
Salg av varige driftsmidler	79 540	5 000	10 000	10 000	10 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0				
Utdeling fra selskaper	0				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	12 000				
Bruk av lån	716 999	404 372	327 850	347 700	245 840
Sum investeringsinntekter	1 090 581	634 490	449 300	588 650	317 350
				0	
Videreutlån	0	160 000	160 000	160 000	160 000
Bruk av lån til videreutlån	0	160 000	160 000	160 000	160 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	15 000	15 000	15 000	15 000
Mottatte avdrag på videreutlån	0	15 000	15 000	15 000	15 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	5 821				
Netto avs. til eller bruk av bundne inv.fond	0				
Netto avs. til eller bruk av ubundet inv.fond	22 666	12 400	92 500	12 900	14 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0			0	
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	28 487	12 400	92 500	12 900	14 500
Fremført til inndeckn. i senere år(udekket bel)	0	0	0	0	0

Oversikt over investeringer	2021	2022	2023	2024
(Tall i hele 1000 kroner)				
Egenkapitalinnskudd KLP	12 400	12900	12 900	12 900
Kirkebygg	2 000	2400	2 400	2 400
Kirkegårdsinvesteringer	5 400	5000	2 500	2 500

Oversikt over investeringer	2021	2022	2023	2024
IKT-investeringer	10 000	10000	10 000	10 000
Oppgradering av IKT Mestring og Helse	600	450	300	300
IKT-investeringer HR2024-tiltak	1 600			
Digital strategi for Tønsbergskolen	8 000	5500	5 500	5 500
Elektroniske medisindispensere	700			
GPS/ Mobile trygghetsalarmer	2 000	1000		
E-lås	1 000			
Digitalt tilsyn med sensorer, dørsens. v/trygghetsalarm	1 000	1000		
Kultur og idrett:				
Anleggsplan idrett	4 150	4 150	4 150	4 150
Utskiftning av teknisk utstyr Støperiet	500	500		
Nytt innleveringsanlegg Bibliotek	1 700			
Utskiftning av tregulv i 1. og 2. etasje Bibliotek		1 200	1 200	
Mestring og Helse:				
Transporttjenesten - to nye minibusser	2 000			
Fornyng av senger og utstyr sykehjem bbs	1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering utstyr - sentralkjøkken Re helsehus	500	500	500	
Hogsnes helsehus; inventar engangsinnkjøp før oppstart		45 000		
Innkjøp av biler til ambulerende team PHM	500	500		
Oppvekst og læring:				
Sykkelparkering Ringshaug skole	640			
2 ladestasjoner barnevern	100			
TkE:				
Kjøp av Boliger til flyktninger og vanskeligstilte på boligmarkedet	10 000	20 000	20 000	20 000
Brannsikring kommunale boliger	6 000	6 000	6 000	6 000
Brannsikring kommunale yrkesbygg	2 000	2 000	2 000	2 000
Biler, vaktmester og renhold	1 000	500	500	500
Oppgradering Den Magiske Fabrikken	5 000	5 000	5 000	5 000
Istandsetting av Karlsvika naturskole	350			
Vaskerobot Slagenhallen	500			
Eik sykehjem - kjøkken	3 500			
Eik sykehjem - kjøling	2 000			
Byskogen skole - bod for hjelpemidler	600			
Træleborg barnehage vognskur	600			
ENØK kommunale bygg	2 000	5 000	5 000	5 000
Olsgård, oppgradering		7 000		

Oversikt over investeringer	2021	2022	2023	2024
Vear skole utvidelse	500			
Samfunns- og næringsutvikling:				
Gjennomføring av utbyggingsavtaler				3 000
Erstatningsbolig Cappelensvei	4 000	19 000		
Temsengen 20	3 000			
Den Magiske Fabrikken linje 3	50 000			
Utvidelse kontorbygg Rygg	1 000			
Utvidelse Presterød barneskole inkl. flerbrukshall		54 500	46 000	
Hogsnes helsehus	260 000			
Ny svømmehall		106 000	266 000	
Byromsstrategi				2 000
Infrastruktur Slottsfjell				3 000
Tilrettelegging økt sykkelbruk	2 000	2 000	2 000	5 000
Avfallsug på brygga i Tønsberg - Prosjekt				25 000
Teknisk drift:				
Lekeapparater i barnehager	900	900	800	800
Utskiftning av HQL-armatur	2 500			
Trafikksikkerhetstiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
Lekeplasser/ aktivitetsparker.	1 500	1 500	1 500	1 500
Veglys råtekontroll	1 500	1 500	1 500	1 500
Veglys fornying	1 500	1 500	1 500	1 500
Nytt lekeområde i nedre bydel	1 000			
Ladestasjoner elbiler				2 000
Maskinkjøp Teknisk drift	4 500	4 000	4 000	4 000
Kilen - utskifting av oljefyrlegg	1 000			
Ladestasjoner tjenestebiler	850			
Ole 4				13 000
Asfaltprogram	9 000	9 000	9 000	9 000
Oppgradering komm.veier	1 500	1 500		
G/S-vei Bjuneveien, Bispev.-Linnestad	0	1 500		
G/S-vei Ramnes sentrum	0	2 000		
G/S-vei Gauterødveien	1 500			
Selvkostområdet:				
HPV (Hovedplan vann)	53 650	53 650	53 650	53 650
HPA (Hovedplan avløp)	103 650	103 650	103 650	103 650
Spredt avløp (vann)	8 000	8 000	8 000	8 000
Spredt avløp (avløp)	12 000	12 000	12 000	12 000
Snu avløp på Vear	4 500	0	0	0
Maskinkjøp vann/avløp	4 500	4 500	4 500	4 500
Spredt avløp VA (Re)	22 000	17 000	7 000	0

Oversikt over investeringer	2021	2022	2023	2024
Sum nye investeringer	646 890	541 800	601 550	331 850

Vedlegg 1 - Dokumentasjon om planforutsetninger

Regjeringens opplegg og føringer for budsjett 2021

Kommunesektorens inntekter i 2021

Kommunenes samlede inntekter i milliarder. kroner for 2021 og med andeler og nominell vekst:

Boks 3.1 Kommunesektorens inntekter i 2021

Kommunesektorens samlede inntekter anslås til om lag 580,7 mrd. kroner i 2021. Tabell 3.4 viser sammensetningen av inntektene i 2021 og nominell endring fra 2020.

Tabell 3.4 Kommunesektorens inntekter i 2021

	Mrd. kroner	Andel av samlede inntekter (pst.)	Endring fra 2020 ¹ (pst.)
Frie inntekter	411,8	70,9	3,1
<i>Skatteinntekter</i>	233,0	40,1	6,4
<i>Rammetilskudd</i>	178,8	30,8	-0,9
Øremerkede tilskudd ²	37,0	6,4	0,5
Gebyrer	83,6	14,4	3,3
Merverdiavgiftskompensasjon	29,0	5,0	4,6
Andre inntekter	19,2	3,3	2,7
Totalt	580,7	100,0	3,0

¹ Nominell endring. Beregningsgrunnlaget er anslag på regnskap for 2020 korrigert for oppgaveendringer, innlemminger og virkningene av virusutbruddet.

² Ekskl. tilskudd til kommunenes arbeid med flyktninger, personer med opphold på humanitært grunnlag og asylsøkere.

Staten styrer svært direkte over 80 prosent av disse inntektene (frie midler, øremerkede og merverdikomp.) og gir begrensninger på gebyrinntektene. Tabellen viser vekst i faktiske kroner. I forhold til kommunal lønns- og prisstigning på 2,7% er det 0,3 prosent realvekst i kjøpekraften for kommunesektoren før det korrigeres for befolkningsvekst.

Tønsberg kommunes utgiftsbehov i 2021 – utslag på kriteriene

TØNSBERG (FRA 1.1.2020) kommune

Beregning av utgiftsbehov - tillegg/trekk i kroner for år
(utgiftsutjevnete tilskudd)

2021

2021-prisnivå for årene 2021-2024

	HELE LANDET		TØNSBERG (FRA 1.1.2020)			Bruk av folketall 1.7.2020	
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts-behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj kr per innb	1000 kr
0-1 år	0,0055	109 851	1 138	0,9841	-0,01 %	-5	-278
2-5 år	0,1363	237 316	2 353	0,9419	-0,79 %	-446	-25 237
6-15 år	0,2628	641 420	6 750	0,9997	-0,01 %	-4	-253
16-22 år	0,0231	453 148	4 585	0,9612	-0,09 %	-50	-2 857
23-66 år	0,1054	3 093 029	32 653	1,0029	0,03 %	17	965
67-79 år	0,0572	605 814	6 460	1,0130	0,07 %	42	2 366
80-89 år	0,0781	188 542	2 141	1,0787	0,61 %	346	19 595
over 90 år	0,0393	45 875	501	1,0375	0,15 %	83	4 690
Basistillegg	0,0160	275	0,5517	0,1909	-1,29 %	-729	-41 253
Sone	0,0100	20 827 541	125 950	0,5745	-0,43 %	-240	-13 560
Nabo	0,0100	9 518 719	90 416	0,9023	-0,10 %	-55	-3 112
Landbrukskriterium	0,0021	1	0,0071	0,6787	-0,07 %	-38	-2 150
Innvandrere 6-15 år ekskl Skand	0,0070	51 419	447	0,8258	-0,12 %	-69	-3 885
Flyktninger uten integreringstils	0,0082	155 865	1 391	0,8478	-0,12 %	-70	-3 977
Dødlighet	0,0464	40 489	411	0,9643	-0,17 %	-93	-5 278
Barn 0-15 med enslige forsørger	0,0167	113 292	1 317	1,1043	0,17 %	98	5 551
Lavinntekt	0,0105	285 344	2 695	0,8972	-0,11 %	-61	-3 439
Uføre 18-49 år	0,0063	115 718	1 283	1,0533	0,03 %	19	1 069
Opphopningsindeks	0,0093	171	2,4968	1,3839	0,36 %	201	11 376
Aleneboende 30 - 66 år	0,0189	488 624	5 462	1,0619	0,12 %	66	3 728
PU over 16 år	0,0497	19 681	233	1,1246	0,62 %	349	19 740
Ikke-gifte 67 år og over	0,0464	367 626	4 053	1,0473	0,22 %	124	6 996
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0166	39 438	405	0,9753	-0,04 %	-23	-1 305
Innbyggere med høyere utdann	0,0182	1 452 561	15 952	1,0432	0,08 %	44	2 508
1 Kostnadsindeks	1,0000			0,99121	-0,88 %	-495	-27 998
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						Alle tall i 1000 kr	
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr						-27 998	
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler						-21 735	
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)						-49 734	
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:						56 318	

Tønsberg kommunes skatteprognose og inntekts(skatte)utjevning

Inngangsdata		2021
Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis		33 665
Skatteprognose for kommunen - 1000 kr		1 794 199
Skatteprognose for kommunen - kr pr innbygger		31 873
Prognose av skatt per innbygger som andel av landsgjennomsnitt		94,7 %
Prognose inntektsutjevning tilskudd		2021
Kompensasjonsgrad i %		60 %
Tilleggskompensasjon i %		35 %
Tilleggskompensasjonsgrense		90 %
Symmetrisk inntektsutjevning - kr pr innb:		1 076
(gir 60% trekk eller tillegg mellom egen skattenivå og landsgjennomsnittet pr innb)		
Kompensasjon knyttet til lavt skattenivå - kr pr innb		-
(gir 35% kompensasjon mellom eget nivå og 90% av landsgjennomsnittet pr innb)		
Finansiering av inntektsutjevning pr innb.		-399
Netto inntektsutjevning pr innb.		676
Inntektsutjevmede (netto) tilskudd i 1000 kr		38 066
(trekk hvis negativt beløp)		
Endringer i %		
Skatter i kr pr innb		31 873
Endr. i prosent		
Skatteutjevning netto i kr pr innb		676
Endr. i prosent		
Sum skatt og netto skatteutjevning i kr pr innb		32 549
Endr. i prosent		
Skatt og netto skatteutjevning per innbygger som andel landsgjennomsnittet		0,967
Gj.skatt kr pr innbygger i landet		33 665
Endr. i prosent		
Skatter i 1000 kr		1 794 199
Skatteutjevning netto i 1000 kr		38 066
Sum skatt og skattutj. netto i 1000 kr		1 832 266
Endr. i prosent		
		2021
Skatt		31 873
Andel av landsgj.		0,947
Netto skatteutjevning		676
Landsgj. skatt		33 665
Skatt og netto skattutjevning		32 549
Andel av landsgj.		0,967

Vedlegg 2 - Priser og gebyrer 2021

Utleietakster idrett- og kulturanlegg i Tønsberg kommune - 2021

Økning i pris fra 2020-2021 = 5,0 % der annet ikke fremkommer.

Utleietakster for idrettsanlegg i Tønsberg kommune 2021

Utleietakstene i Tønsberg kommune er delt inn i 4 nivåer:

1. Innenbys organisasjoner
2. Utenbys organisasjoner og privatpersoner
3. Bedrifter/ offentlige institusjoner/skoler/ private skoler
4. Kommersielle arrangementer

Fasilitet	1. Innenbys	2. Utenbys/Private	3. Bedrifter	4. Kommersielle
³ Idrettshall 40x20m	395	602	1046	1149
⁴ Idrettshall 35x20m	318	500	853	950
⁵ Idrettshall 24x16m	265	523	792	1083
Basishall turn	395	602	1046	1149
Ishall 60x26m	612	993	1708	1899
Utendørs skøytearena	200	303	528	580
Fotball kunstgressbane 11er (trening)	181	274	478	525
Friidrettsanlegg utendørs	181	274	478	525
Innendørs sprintbane m. hoppegrop	265	500	642	713
Kampsportssal	265	500	642	713
Innendørs klatreanlegg	265	500	642	713
Samfunnssal	265	500	642	713
Gymsal	172	344	484	528
Basseng 25m	428	889	1485	1633
Basseng, opplæring	234	483	684	753
Basseng, Revetal	329	656	929	1023
Ungdomsklubb	306	473	587	675
Kiosk/ kafe	161	230	376	421
Møterom/kl. rom	101	156	266	288

Generelt ved leie av idrettsanlegg i Tønsberg:

Prisene er i tidsrommet kl. 06:00-23:00, ved utleie i tiden kl. 23.00 – kl. 06.00, samt på høytidsdager, påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften, økes alle satser med 100%.

³ Idrettshall 40x20m = Tønsberg idrettshall, Semsbyen idrettshall, Vearhallen, Slagenhallen (gjelder 1/3 hall), Ramneshallen, Vålehallen og Revetalhallen

⁴ Idrettshall 35x20m = Eik idrettshall (gjelder ½ hall), Vearhallen (4/5 hall)

⁵ Idrettshall 24x16m = Barkåker idrettshall, Sandeåsen idrettshall, Messehall A – idrettshall, Messehall B

- All trening/møter/øvelser i kommunens haller på hverdager (mandag-fredag) for barn og unge under 19 år er gratis for innenbys foreninger.
- Foreningsaktivitet for grupper over 19 år betaler 50% av innestakst på ukedager.
- Bedriftsidrettslag betaler 50% av innestakst for trening på ukedager.
- Arrangementer i helger og høytidsdager skal alle betale for.
- Ved utleie til messer, konserter, utstillinger etc. har administrasjonen fullmakt til å inngå spesielle leiekontrakter.
- Administrasjon har fullmakt til å gjøre inndelinger av aktivitetsflater ved behov. Eks. Maier Arena skøytebane kan deles i 3 ulike aktivitetsflater
- All overnatting i kommunale bygg faktureres etter faktiske utgifter. Det signeres egen kontrakt. Veiledende sats for overnattingshelg på skoler for lokale lag og foreninger er kr 7 270,-.
- Kostnader ved utrykninger av vaktpersonell ved "falsk alarm" eller ikke låste/lukkede vinduer/dører, belastes leietaker.
- Det leies ikke ut til private fester. Med unntak av:
 - Barnebursdag kan arrangeres i Hogsnes Gymsal, Sandeåsen gamle gymsal, Ramnes skoles gymsal, Røråstoppen skoles gymsal og på Dalheim.
 - Barsedåp, konfirmasjon og bryllup kan arrangeres i idrettshallenes møterom, kafeteria og samfunnssaler.
- Vennegrupper som er fra Tønsberg betaler innestakst (ikke 50% på ukedager).

Prisene er oppgitt per time. Dette inkluderer også oppringing av evt. nødvendig utstyr.

Tønsberg ishall er en time inkl. kjøring av isen med mindre annet er avtalt. Leietaker er selv ansvarlig for å kjøre isen før økta, hvis ikke annet er avtalt. Det er forventet 15 min. kjøring av isen. Det er kun lov til å kjøre is hvis man har kompetansebevis og kjørt opp med Teknisk drift.

Utleie av Tønsberg Gressbane ved kamper	
Landskamper e.l.	egne avtaler
Tippeliga/ Toppserien	39 483
OBOS – ligaen (1.div)	16 226
2.divisjon	5 979
3.-8.divisjon og bedriftsidrettslag	1 682
Aldersbestemte lag	360
Private/bedrifter/kommersielt	1 682

Reklamerettigheter Tønsberg Gressbane 2021 - kr 58 896,-.

Tønsberg svømmehall Billettpriser - 2021	
Inngang bad voksen/pensjonist	79
Inngang bad barn u/16 og uføre	53
Klippekort 10 bad voksne/pensjonist/bedrift Klippekort 20 bad barn u/16 og uføre	656
Klippekort 10 bad barn u/16 og uføre	336
Hel-sesongkort voksen/pensjonist	2 704
Halv-sesongkort voksen/pensjonist	1 460
Hel-sesongkort barn u/16 og uføre	1 460
Halv-sesongkort barn u/16 og uføre	782
RFID-kort (elektronisk adgangskort for periodekort)	50
Inngang bad voksen bedriftsavtale	64
Inngang bad barn u/16 bedriftsavtaler	47
Personell (minimum 2 timer)	515 per time

Revetal svømmehall Billettpriser - 2021	
Inngang bad voksen/pensjonist	53
Inngang bad barn u/16	37

Generelt for bruk av Støperiet

- Arrangør må selv ha nødvendig kvalifisert personell til stede.
- Ved bruk av Støperiets tekniske utstyr må det være en kvalifisert tekniker til stede, godkjent av Støperiet, som kan betjene utstyret.
- Arrangør er selv ansvarlig for skjenking og nødvendig vakthold.
- Andel omsetning er basert på billettinntekter fratrasket billettavgift, og må vurderes i hvert tilfelle.
- Alle arrangører som bruker Støperiet må akseptere ledsagerbevis.

Støperiet - Priser 2021	Pris inkl bar/kafe pr dag	Teknikk lys og lyd pr dag utstyret er i bruk. Pris uten teknikker
Event/Fest/Russekro	24 665	6 279
Riggedag	3 885	
Åpne kultarrangementer <i>Eventuelt 20% av billettsalg.</i> <i>Må avtales på forhånd.</i>	9 198	3 885
Riggedag og øvelser hvis ledig	3 885	1 937
Seminar/møter/arrangementer på dagtid	7 350	3 885
Riggedag hvis ledig	1 937	
Privat fest	12 332	3 885
Internleie i Tønsberg kommune	3 885	1 937
Lokale lag, foreninger og kulturskoler	1 937	1 937
Utenbys foreninger	3 885	1 937
Preproduksjoner	6 279	
Timepris personell: kr 515,- 50% tillegg kl. 24-06: kr 772,- Minimum 4 timer.		

Haugarock - priser 2021		
For medlemmer		
Medlemskontigent pr. person	1 136	
Etter nyttår	667	
For ikkemedlemmer:	Haugarock	Teknikk
Leie Haugarock til eksternt arrangement	3 780	1 995
Leie Haugarock lag og foreninger	1 136	1 136
Øving i konsertsal	1 136	1 136
Backline		1 136
Øvingsrom pr. time	179	
Leie av sanganlegg	292	
Timepris personell: Kr. 515,-. Minimum 2 timer.		

Utleiepriser Tønsberg og Færder bibliotek			
Lokale lag, foreninger, privatpersoner (ikke-kommersiell), kulturskoler, studieorganisasjoner og intern leie Tønsberg og Færder kommuner, utenom ordinær åpningstid:	Pris mandag - fredag	Pris lørdag - søndag	Teknikk Lydanlegg med mikrofoner, projektor og lerret (lyd fra egen pc)
Leie Blackboxen (max 80 pers)	2 000	3 000	500
Leie Ruinene (max 250 pers)	3 000	4 000	Inkludert i leieprisen
Events og kommersielle arrangører:			
Leie Blackboxen eller Ruinene	12 000	16 000	2 000

- Ordinær pris inkluderer 3 timer for bibliotekets personale til opp- og nedrigging og arrangementsavvikling, bruk av projektor og lerret (*uten* lyd fra pc), samt lite trådløst taleanlegg med to trådløse hodebøylemikrofoner og en trådløs håndholdt mikrofon.
- For arrangementer som varer utover 3 timer, inklusive opprigging og nedrigging, faktureres kr 500 per påbegynt time.
- Timepris personell: kr 500, + 50% tillegg fra kl. 00-06.
- Arrangører må akseptere ledsagerbevis
- Bruk av Blacbox på Revetal bibliotek er gratis. En forutsetning er at arrangementet er gratis og åpent for alle.

KULTURSKOLEN	2021
Egenandel pr. år	
Elevplass	3 708
Instrumentleie	698
Moderasjon fra og med plass nr. 2	30 %
Inntektsgraderte satser ved familiens samlede inntekt på under kr, 400 000 (100% plass)	2 595
Inntektsgraderte satser ved familiens samlede inntekt på under kr, 200 000	1 027
Mulighet for friplass etter individuell vurdering og samarbeid med andre instanser.	

Reguleringssaker																													
Forberedende behandling																													
Behandling av planinitiativ																													
Behandling av planinitiativ i samsvar med overordnet plan		8 755																											
Behandling av planinitiativ i strid med overordnet plan																													
		35 020																											
Oppstartsmøte																													
		35 020																											
Fastsetting av planprogram																													
For planer som krever planprogram etter forskrift om KU § 6 betales et behandlingsgebyr		35 020																											
Reguleringsplaner - detaljregulering / endringer med full planprosess																													
Samlet gebyr blir summen av pkt. A til G.																													
A. Gebyrer etter planområdets størrelse:																													
	<table> <tr> <th colspan="2">Areal i m²</th><th>Gebyr i kr.</th></tr> <tr> <td>Inntil -</td><td>2000m²</td><td>62 020</td></tr> <tr> <td>2000 -</td><td>5000m²</td><td>124 035</td></tr> <tr> <td>5000 -</td><td>10000m²</td><td>186 055</td></tr> <tr> <td>10000 -</td><td>20000m²</td><td>223 260</td></tr> <tr> <td>20000 -</td><td>30000m²</td><td>250 555</td></tr> <tr> <td>30000 -</td><td>50000m²</td><td>277 840</td></tr> <tr> <td>over</td><td>50000m²</td><td>310 090</td></tr> </table>	Areal i m ²		Gebyr i kr.	Inntil -	2000m ²	62 020	2000 -	5000m ²	124 035	5000 -	10000m ²	186 055	10000 -	20000m ²	223 260	20000 -	30000m ²	250 555	30000 -	50000m ²	277 840	over	50000m ²	310 090				
Areal i m ²		Gebyr i kr.																											
Inntil -	2000m ²	62 020																											
2000 -	5000m ²	124 035																											
5000 -	10000m ²	186 055																											
10000 -	20000m ²	223 260																											
20000 -	30000m ²	250 555																											
30000 -	50000m ²	277 840																											
over	50000m ²	310 090																											
B. Gebyrer etter bebyggelsens areal (BRA):																													
	<table> <tr> <th colspan="2">Areal i m²</th><th>Gebyr i kr.</th></tr> <tr> <td>Inntil -</td><td>1000m²</td><td>44 650</td></tr> <tr> <td>1000 -</td><td>3000m²</td><td>74 420</td></tr> <tr> <td>3000 -</td><td>5000m²</td><td>119 075</td></tr> <tr> <td>5000 -</td><td>10000m²</td><td>148 840</td></tr> <tr> <td>10000 -</td><td>20000m²</td><td>178 610</td></tr> <tr> <td>20000 -</td><td>30000m²</td><td>208 380</td></tr> <tr> <td>30000 -</td><td>50000m²</td><td>223 260</td></tr> <tr> <td>over</td><td>50000m²</td><td>238 145</td></tr> </table>	Areal i m ²		Gebyr i kr.	Inntil -	1000m ²	44 650	1000 -	3000m ²	74 420	3000 -	5000m ²	119 075	5000 -	10000m ²	148 840	10000 -	20000m ²	178 610	20000 -	30000m ²	208 380	30000 -	50000m ²	223 260	over	50000m ²	238 145	
Areal i m ²		Gebyr i kr.																											
Inntil -	1000m ²	44 650																											
1000 -	3000m ²	74 420																											
3000 -	5000m ²	119 075																											
5000 -	10000m ²	148 840																											
10000 -	20000m ²	178 610																											
20000 -	30000m ²	208 380																											
30000 -	50000m ²	223 260																											
over	50000m ²	238 145																											
C. For detaljreguleringer i byområdet og lokalsentrene betales et tilleggsgebyr på 25% av basisgebyret etter pkt. 2A og 2B.																													
D. For detaljreguleringer som er i strid med kommuneplanens arealdel eller områdeplan, betales et tilleggsgebyr på 25% av basisgebyret etter pkt. 2A og 2B.																													

E. For planer som krever konsekvensutredning etter forskrift om KU, §§ 6 og 8-10 beregnes et tilleggsgebyr på 30% av basisgebyret etter punkt 2A	
F. Ved behov for bearbeiding av digitale data som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon,	
for arbeid inntil 1 dagsverk betales et tilleggsgebyr	9 080
for 1-2 dagsverk	18 160
G. For planforslag som endres vesentlig etter offentlig ettersyn betales 50% av gebyret dersom det kreves ny 1. gangsbehandling og nytt offentlig ettersyn.	
Det beregnes ikke gebyr for areal, bygning eller anlegg regulert til grav- og urnelunder, offentlig grønnstruktur, vern av kulturmiljø eller kulturminne, særlige landskapshensyn, naturvern eller friluftsområder, der hovedformålet med regulering er å avsette areal til et eller flere av angjeldende formål.	
Endring av reguleringsplan (med forenklet prosess)	
For endringer delegert til administrasjonen betales	8 755
For endringer som behandles politisk betales:	
Endring av planareal inntil 5000m ²	35 020
Endring av planareal over 5000m ²	70 045
Ved behov for bearbeiding av digitale data som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon,	
betales et tilleggsgebyr	9 080
Regulering av satsene	
Regulativet justeres av bystyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar det påfølgende år.	
Gebyrberegningstidspunkt	
Gebyr for behandling av planinitiativ fastsettes og faktureres ved mottak av planinitiativ.	
Gebyr for oppstartsmøte faktureres etter avholdt møte.	
Gebyr for behandling av planprogram faktureres ved mottak av komplett planprogram.	
Gebyrer beskrevet under regulativets pkt. 2 og 3 faktureres på det tidspunkt administrasjonen har registrert mottak av et komplett planforslag.	
Tilleggsgebyr nevnt under pkt. 2G, faktureres når administrasjonen har meldt opp saken til 2. gangs behandling, og fastsettes etter satsene som gjelder på det tidspunkt.	

Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter de satser som fremgår av regulativet. Dette gjelder privatpersoner, private og offentlige foretak.

Nedsettelse av gebyr

Kommunen kan etter søknad, eller på eget initiativ, ettergi gebyret helt eller delvis dersom gebyret anses som åpenbart urimelig i forhold til arbeid og kostnader kommunen har med saken.

Personlige forhold kan ikke hensyntas i en slik vurdering.

Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

Oppretting av matrikkelenhet

Oppretting av grunneiendom og festegrunn

Gebyret beregnes på grunnlag av oppmålt areal.

Areal i m ²	Gebyr i kr.
0-500	27 595
500-2000	32 190
osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 5daa	4 595
osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 10daa	2 085
osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 15daa	1 725
osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 20daa	1 385
osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 25daa	1 025
osv. med tillegg pr. påbegynt daa	685

Ved oppretting av flere tilgrensende eiendomsenheter samtidig betales 90 % av satsene for den 6. t.o.m. den 10. enhet.

Ved oppretting av flere tilgrensende eiendomsenheter samtidig betales 80 % av satsene f.o.m. den 11. eiendomsenhet.

Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Ved krav om oppmåling av eiendomsgrenser benyttes gebyrsatsers og arealgrenser for pkt. 1.1 ellers pkt 2.

Oppretting av anleggseiendom

Gebyret beregnes etter grunnflates areal for oppmålt volum

Grunnflates areal i m ²	Gebyr i kr.
0-2000	16 095
osv. med tillegg pr. påbegynt 1000m ²	1 040

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyret er fastsatt til 6 435

Setter loven krav til oppmålingsforretning benyttes gebyret kun ved rekvirentens skriftlig begjæring av matrikkelføring uten at oppmålingsforretningen er fullført.

Gebyr for fullført oppmålingsforretning etter pkt. 1.1, 1.2, 1.3 eller 1.4 kommer i tillegg.

Grensejustering**Grunneiendom og festegrunn**

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.

Gebyret er fastsatt til 11 700

Gebyret er pr. eiendom som avstår grunn.

Anleggseiendom

Anleggseiendom kan justeres med inntil 5% av grunnflates areal, men maksimale grensen settes til 1000 m².

Gebyret er fastsatt til 9 110

Arealoverføring**Grunneiendom og festegrunn**

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning gjennomføres.

Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

For areal inntil 500m² er gebyret fastsatt til 27 595

For areal over 500m² brukes gebyrsatsen som under pkt. 1.1

Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Gebyret fastsettes jf. regulativets punkt 12.

Klarlegging av eksisterende grense der grensen er koordinatbestemt ved en tidligere oppmålingsforretning

For inntil 2 grensepunkt	6 435
For overskytende grensepunkt, pr punkt	2 755

Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning / eller klarlegging av rettigheter

For inntil 2 grensepunkt	15 640
For overskytende grensepunkt, pr punkt	2 755

Dersom hele eiendommen skal klarlegges brukes gebyrsatser og arealgrenser som for pkt. 1.1.
Gebyr for kun klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.

Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene.

Saken kan ikke bli trukket etter at oppmålingsforretning er avsluttet.

Rekvisisjonen kan likevel ikke trekkes dersom enheten er opprettet i matrikkelen.

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Betalingsbestemmelser

Gebyret fastsettes etter det regulativet og de satser som gjelder på rekvisisjonstidspunktet og kreves inn etterskuddsvis.

Gebyrsatsene inkluderer hjelpemannskap, bilgodtgjørelse, administrasjonsutgifter, merkemateriell og arbeidet med merking av grenser. Tinglysningsgebyr kommer i tillegg.

Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyret fastsatt til

for matrikkelbrev inntil 10 sider

175

for matrikkelbrev over 10 sider

350

Endring i gebyr for matrikkelbrev reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.

Andre kart- og oppmålingsarbeider.

Gebyr for oppmålingstekniske arbeider som ikke kan beregnes etter de foranstående satser, beregnes på grunnlag av anvendte timeverk.

Timesatsen for en ingeniør/saksbehandler er

1 135

Minstebeløpet er

3 405

Indeksregulering.

Regulativet justeres av bystyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar det påfølgende år.

De nye gebyrene skal kunngjøres på en tilfredsstillende måte.

Gebyrer for seksjonering og reseksjonering

1 - 8 seksjoner	10 885
9 - 48 seksjoner, tillegg per ny seksjon	545
49 - 88 seksjoner, tillegg per ny seksjon	270
89 og flere seksjoner	43 540

Ved behov for befaring vil prisen øke pr.sak med	4
For trukket søknad eller ikke innvilget søknad betales	1 155
Gebyr for å slette seksjoner på en eiendom	0
Gebyr for sak som avsluttes før saksbehandling er påbegynt	0

Sak som avbrytes etter at saksbehandling er påbegynt belastnes med 1/2 av gebyr for seksjonering/reseksjonering eller gebyr beregnet etter anvendt timer.

Gebyr for registrering av tilleggsareal

Det kreves dokumentasjon fra søker med koordinater på SOSI-format, målemetode og nøyaktighet.

1 - 8 seksjoner	5 440
9 - 88 seksjoner, tillegg per ny seksjon	545
89 og flere seksjoner	43 540
Gebyr for oppmåling av tilleggsareal	
1 - 8 seksjoner	10 885
tillegg per ny seksjon	545
Er eiendomsgrenser usikre må det holdes oppmålingsforretning etter Matrikkeloven av 2010. Det kommer da et gebyr i tillegg for klarlegging av eksisterende grenser, se gebyrregulativ for oppmålingsarbeider pkt. 5 og 6. Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.	

Kommunaltekniske gebyrer 2021	2020 Sum inkl. mva	2021 Sum inkl. mva	Endring i prosent
Vann	2 811,00	2 840,00	1,0
Avløp	4 914,00	5 036,25	2,5
Slam	1 016,25	1 117,50	10,0
Renovasjon	2 893,75	3 317,50	14,6
Feiing	493,75	496,25	0,5
Sum	12 128,75	12 807,50	5,6
Sum for normalhusholdning (uten slam)	11 112,50	11 690,00	5,2

HJEMMETJENESTER	2021
Praktisk bistand, hjemmehjelp:	
Inntekt inntil 2G (pris pr. mnd)	210*
Inntekt 2G - 3G (pris pr. time)	154
Inntekt 3G - 4G (pris pr. time)	287
Inntekt 4G - 5G (pris pr. time)	408
Inntekt 5G og høyere (pris pr. time)	484

<i>* Satsen fastsettes av staten og er ikke fastsatt for 2021 pr dd. Satsen i tabellen gjelder 2020.</i> <i>Den statlig fastsatte satsen utgjør minste fakturerte beløp pr mnd. Det vil si at hvis antall timer vedtak medfører et månedlig beløp som er lavere enn den statlige satsen så vil den statlige satsen bli benyttet.</i> Trygghetsalarm: Pris pr. mnd	500
---	-----

HELSE OG OMSORG – priser salg av mat		2020	2021	Endring i prosent
Dagsenter for rehabilitering, Trb	Middag, inkl dessert og suppe	74	76	2,7
Dagsenter for demente, Eik/Nes	Middag, inkl dessert og suppe	74	76	2,7
Seniorsentrene	Middag	79	81	2,5
	Dessert/suppe	27	28	3,7
Træleborg	Annet eksternt salg	69	71	2,9
Træleborg og Nes	Middag, kantinesalg til ansatte og besøk, (avhengig av menyvalg)	82 - 99	84 - 101	2,2
Træleborg	Dessert el. suppe, kantine	27	28	3,7
Nes	Dessert el. suppe, kantine	22	23	4,5
Eik	Lunsj, kantinesalg til ansatte og besøkende.	48	49	2,1
Nes	Lunsj, kantinesalg til ansatte og besøkende.	42	43	2,4
Træleborg	Lunsj, kantinesalg til ansatte og besøkende.	34	35	2,9
Træleborg	Salatbar (1 boks).	26	27	3,8
Re	Fullpensjon, omsorgsplasser.	134	137	2,2
Re	Middag til beboere, omsorgsplasser.	112	115	2,7
Re	Middag/dessert /kaffe, Cafe Kilden – pensjonister.	128	131	2,3
Re	Middag/dessert /kaffe, Cafe Kilden - ord. pris.	157	161	2,5
Re	Liten middag / dessert/kaffe, Cafe Kilden.	93	95	2,2

Re	Lunsjmåltid.	44	45	2,3
Re	Salatbar (1 boks).	39	40	2,6

SKOLER	2020	2021	Endring i prosent
Opphold SFO:			
5 dager/uke	3 120	3 204	2,7 %
4 dager/uke	2 566	2 635	2,7 %
3 dager/uke	2 012	2 066	2,7 %
2 dager/uke	1 458	1 497	2,7 %
Annenhver uke	1 675	1 720	2,7 %
Morgenplass	495	508	2,7 %
Kost:			
5 dager/uke	220	226	2,7 %
4 dager/uke	178	183	2,7 %
3 dager/uke	136	140	2,7 %
2 dager/uke	94	97	2,7 %
Annenhver uke	105	108	2,7 %
Morgenplass	ikke kost	ikke kost	ikke kost
<i>Inntektsgraderte satser:</i> Reduksjon gis til husholdninger der maksprisen utgjør mer enn 6% av inntekten. Inntektsgrensen per år for å få reduksjon i oppholdsbetaling er:	572 000	587 400*	
<i>*Reduksjon gis til 1.-2. klassinger fra og med 01.08.20 og til 3.-4. klassinger fra og med 01.08.21.</i>			
<i>Søskenmoderasjon:</i> 30% for barn nr. to 50% for barn nr. tre			

BARNEHAGER	1.1.2021	1.8.2021
Opphold barnehager:		
5 dagers plass betales med 100% av full sats	3 230	3 230
4 dagers plass betales med 90% av full sats	2 907	2 907
3 dagers plass betales med 70% av full sats	2 261	2 261
Halv plass betales med 60% av full sats	1 938	1 938
2 dagers plass betales med 50% av full sats	1 615	1 615
 <i>Inntektsgraderte satser:</i>		
Reduksjon gis til husholdninger der maksprisen utgjør mer enn 6% av inntekten. Inntektsgrensen per år for å få reduksjon i oppholdsbetaling er:	592 167	592 167
 Barn over to år som bor i husholdninger med lav inntekt har rett på 20 timer gratis oppholdstid per uke. Inntektsgrensen per år for å få reduksjon i oppholdsbetaling er:	566 100	583 650
 <i>Søskenmoderasjon:</i>		
30% for barn nr. to gir følgende reduksjon i kr :	969	969
50% for barn nr. tre gir følgende reduksjon i kr:	1 615	1 615
 Kost barnehager:		
5 dagers plass	308	308
4 dagers plass	246	246
3 dagers plass	185	185
Halv plass	154	154
2 dagers plass	123	123

SAMMEN
SKAPER VI EN
**NYTENKENDE, TRYGG
OG BÆREKRAFTIG**
KOMMUNE

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler